

**RAPORT ZA LATA 2018-2019 Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU WROCŁAWSKIEGO
NA LATA 2016-2019 Z UWZGLĘDNIENIEM
PERSPEKTYWY DO ROKU 2023**

Wrocław 2020 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie.....	6
2.	Sytuacja demograficzna na terenie powiatu wrocławskiego w latach 2018-2019	6
3.	Zamiany Stanu środowiska w latach 2018-2019.....	7
3.1	Wody powierzchniowe.....	7
3.1.1	Monitoring wód powierzchniowych.....	7
3.1.2	Stan wód powierzchniowych.....	10
3.2	Wody podziemne	12
3.2.1	Monitoring wód podziemnych	12
3.2.2	Ocena stanu chemicznego wód podziemnych w ramach monitoringu diagnostycznego wg jednolitych części wód podziemnych.....	13
3.2.3	Ocena stanu chemicznego wód podziemnych wód podziemnych, zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych	14
3.2.4	Ocena jakości wód podziemnych na obszarach uprzemysłowionych, narażonych na oddziaływanie punktowych źródeł zanieczyszczeń	15
3.2.5	Pobór wody.....	19
3.3	Jakość powietrza	20
3.4	Klimat akustyczny	30
3.4.1	Mapy akustyczne.....	33
3.5	Gleby.....	44
3.6	Pola elektromagnetyczne	46
3.7	Odnawialne źródła energii.....	48
4.	Stan i ocena wykonania założeń ochrony środowiska ujętych w powiatowym Programie Ochrony Środowiska.....	49
4.1	Obszar interwencji I – Zadania o charakterze systemowym	49
4.1.1	System transportowy.....	49
4.1.2	Budownictwo i gospodarka komunalna.....	70

4.1.3	Rolnictwo	74
4.1.4	Turystyka i rekreacja	74
4.1.5	Aktywizacja rynku do działań na rzecz ochrony środowiska	75
4.1.6	Aspekty ekologiczne w planowaniu przestrzennym	78
4.2	Obszar interwencji II – Poprawa jakości środowiska.....	79
4.2.1	Poprawa jakości powietrza atmosferycznego	79
4.2.2	Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych oraz ograniczenia niskiej emisji wśród indywidualnych odbiorców	82
4.2.3	Poprawa jakości wód	84
4.2.4	Racjonalna gospodarka odpadami	87
4.2.5	Ochrona powierzchni ziemi	99
4.2.6	Ochrona przed hałasem	100
4.2.7	Ochrona przed promieniowaniem.....	100
4.3	Obszar interwencji III – Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych.....	101
4.3.1	Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi.....	101
4.3.2	Racjonalne gospodarowania zasobami geologicznymi.....	101
4.3.3	Efektywne wykorzystanie energii	103
4.4	Obszar interwencji IV – Ochrona przyrody i krajobrazu.....	106
4.4.1	Ochrona zasobów przyrodniczych	106
4.4.2	Ochrona zasobów leśnych.....	108
4.5	Obszar interwencji V – Kształtowanie postaw ekologicznych.....	110
4.5.1	Edukacja ekologiczna.....	110
4.5.2	Udział społeczeństwa w postępowaniu na rzecz ochrony środowiska i udostępnianie informacji o środowisku	112
4.6	Obszar interwencji VI - poprawa bezpieczeństwa ekologicznego.....	112
4.6.1	Ochrona przed powodzią i suszą.....	112
4.6.2	Ochrona przeciwpożarowa.....	127
5.	Wskaźniki monitoringowe efektywności Programu Ochrony Środowiska dla powiatu wrocławskiego na lata 2016-2017	129

6. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem (powiat oraz gminy powiatu) w latach 2018-2019	133
7. Podsumowanie	149

Autorzy publikacji

Raportu za lata 2018-2019 z realizacji aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wrocławskiego na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023

mgr inż. Agnieszka Kwiatkowska – główny specjalista w Wydziale Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego we Wrocławiu

mgr inż. Justyna Wójcik – główny specjalista w Wydziale Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego we Wrocławiu

pod redakcją Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska Ireny Krasickiej, przy współpracy pracowników Wydziału Ochrony Środowiska.

1. Wprowadzenie

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.), w celu realizacji polityki ekologicznej państwa nałożyła na wszystkie szczeble administracji samorządowej obowiązek opracowania Programów Ochrony Środowiska. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wrocławskiego na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023 została uchwalona uchwałą Rady Powiatu Wrocławskiego Nr XI/81/16 z dnia 30.05.2016 r. Zgodnie z treścią art. 18 ust. 2 i 3 wymienionej wyżej ustawy z wykonania programów organ wykonawczy powiatu co 2 lata sporządza raporty, które przedstawia się radzie powiatu.

Po przedstawieniu raportów radzie powiatu, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy powiatu do organu wykonawczego województwa. W niniejszym raporcie dokonano analizy zaplanowanych zadań oraz ich realizację w latach 2018-2019 zarówno przez powiat wrocławski jak i poszczególne gminy powiatu w odniesieniu do aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wrocławskiego na lata 2016 – 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2023. Forma i zakres raportu został opracowany z uwzględnieniem „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” wydanych przez Ministerstwo Środowiska w 2015 r.

2. Sytuacja demograficzna na terenie powiatu wrocławskiego w latach 2018-2019

Zgodnie z podziałem administracyjnym do powiatu zalicza się dziewięć gmin tj. Czernica, Długołęka, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzycy, Mietków, Siechnice, Sobótka, Żórawina. Liczba mieszkańców powiatu wrocławskiego na koniec 2018 r. wynosiła 146 060 mieszkańców. Przez okres roku wzrosła do 151 385 osób. Czynniki wpływającymi na procesy demograficzne są przede wszystkim przyrost naturalny oraz migracje ludności. Podstawowy wpływ na migrację ma przenoszenie się mieszkańców Wrocławia na tereny podmiejskie. Poniżej zestawiono liczbę ludności w poszczególnych gminach powiatu wrocławskiego wg miejsca zamieszkania.

Tabela nr 1. Liczba ludności w gminach Powiatu Wrocławskiego w latach 2018-2019

Gmina	Liczba ludności w poszczególnych latach	
	2018	2019
Czernica	15 573	16 619
Długołęka	32 153	33 838
Jordanów Śląski	3 161	3 179
Kąty Wrocławskie	24 639	25 282
Kobierzycy	21 097	21 760
Mietków	3 785	3 759
Siechnice	21 960	22 878
Sobótka	12 827	12 914
Żórawina	10 865	11 156
Powiat Wrocławski	146 060	151 385

Źródło: GUS (dane pochodzą na dzień 31.XII.2018 i 31.XII.2019 r.)

3. Zamiany Stanu środowiska w latach 2018-2019

Na stan środowiska naturalnego ma wpływ wiele czynników. Aby właściwie określić jego stan na określonym obszarze należy wziąć pod uwagę jakość poszczególnych jego komponentów tj. wody powierzchniowe i podziemne, jakość powietrza, klimat akustyczny, jakość gleb itp. Po dokonaniu szerokiej analizy można określić, czy stan środowiska utrzymuje się na tym samym poziomie, czy może uległ pogorszeniu lub polepszeniu. Są to istotne informacje, które można wykorzystać przy planowaniu działań mających na celu ograniczenie negatywnego wpływu człowieka na środowisko naturalne. Poniżej zestawiono ocenę poszczególnych komponentów środowiska przy wykorzystaniu m.in. Raportów o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w latach 2018-2019 opracowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

3.1 Wody powierzchniowe

3.1.1 Monitoring wód powierzchniowych

Podstawowym elementem w gospodarowaniu wodami, do którego odnoszą się również oceny stanu wód powierzchniowych, są jednolite części wód (JCW). Prawo wodne dzieli JCW na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) i jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Jednolitą częścią wód powierzchniowych jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, a także fragment morskich wód wewnętrznych, przejściowych lub przybrzeżnych.

Jednolite części wód powierzchniowych dzieli się na naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i stan chemiczny oraz na sztuczne (powstałe w wyniku działalności człowieka) i silnie zmienione (ich charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka), dla których określa się potencjał ekologiczny i stan chemiczny.

Zasady dotyczące klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych zawarte zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1187) - uchylone z dniem 2 lipca 2019 r. Natomiast od 08.11.20219 r. obowiązuje rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2149).

Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny określa jakość struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, który został sklasyfikowany na podstawie wyników badań elementów biologicznych i wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych.

Stan chemiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się na podstawie wyników badań obecności substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń, oraz

ocenia się przez porównanie wyników klasyfikacji stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego.

Jednolita część wód powierzchniowych jest oceniana jako będąca w dobrym stanie, jeżeli jej stan chemiczny jest dobry i jednocześnie jej stan ekologiczny lub potencjał ekologiczny są co najmniej dobre, w pozostałych przypadkach jednolita część wód jest w stanie złym (patrz poniższa tabela).

Tabela nr 2. Charakterystyka oceniania JCWP

Lp.	Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
		dobry	Poniżej dobrego
1.	bardzo dobry <i>stan</i> ekologiczny / maksymalny potencjał ekologiczny	dobry stan wód	zły stan wód
2.	dobry <i>stan</i> ekologiczny / dobry potencjał ekologiczny	dobry stan wód	zły stan wód
3.	umiarkowany <i>stan</i> ekologiczny / umiarkowany potencjał ekologiczny	zły stan wód	zły stan wód
4.	słaby <i>stan</i> ekologiczny / słaby potencjał ekologiczny	zły stan wód	zły stan wód
5.	zły <i>stan</i> ekologiczny / zły potencjał ekologiczny	zły stan wód	zły stan wód

Źródło: WIOŚ Wrocław

Powiat Wrocławski leży w zlewni pięciu rzek: Odry, Bystrzycy, Widawy, Ślęzy i Oławy. W poniższej tabeli przedstawiono jednolite części wód powierzchniowych występujące na terenie powiatu wrocławskiego oraz powierzchnie ich zlewni.

Tabela nr 3. JCWP występujące na terenie powiatu wrocławskiego.

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Kategoria JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP w powiecie [km ²]*
1	RW6000013455	Bystrzyca, zb. Mietków	rzeczna	16,82
2	RW6000161334899	Zielona	rzeczna	47,1
3	RW600016133492	Brochówka	rzeczna	12,84
4	RW60001613361969	Trawna	rzeczna	4,62
5	RW6000161336329	Cieniawa	rzeczna	21,3
6	RW6000161336529	Dopływ spod Budziszowa	rzeczna	13,25
7	RW6000161336532	Jarka	rzeczna	3,96
8	RW6000161336569	Sławka	rzeczna	33,52
9	RW6000161336589	Czarna Sławka	rzeczna	19,89
10	RW600016133669	Żurawka	rzeczna	43,7
11	RW600016133674	Domasławka	rzeczna	14,79
12	RW600016133689	Kasina	rzeczna	40,08
13	RW600016134536	Dryżyna	rzeczna	2,41
14	RW60001613458	Grzmiąca	rzeczna	18,44
15	RW6000161345929	Młynówka	rzeczna	19,85
16	RW6000161346749	Barnica	rzeczna	18,66

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Kategoria JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP w powiecie [km ²]*
17	RW6000161346769	Gniła	rzeczna	22,08
18	RW60001613478	Dopływ spod Pietrzykowic	rzeczna	10,3
19	RW600016134889	Tarnawka	rzeczna	4,85
20	RW600016134894	Młynisko	rzeczna	2,58
21	RW6000161348989	Niesłusz	rzeczna	1,88
22	RW600016134929	Karczycki Potok	rzeczna	2,13
23	RW600017133474	Kanał Zakrzowski	rzeczna	0,3
24	RW600017136549	Leniwka	rzeczna	9,67
25	RW600017136849	Mielnica	rzeczna	28,06
26	RW600017136869	Topór	rzeczna	46,37
27	RW60001713688	Przyłęk	rzeczna	18,99
28	RW600017136929	Rakowski Potok	rzeczna	15,67
29	RW600018136834	Dobra od źródła do Jagodnej	rzeczna	10,79
30	RW600019133499	Oława od Gnojnej do Odry	rzeczna	24,2
31	RW600019133639	Śleza od Księginki do Małej Ślezy	rzeczna	37,15
32	RW60001913369	Śleza od Małej Ślezy do Odry	rzeczna	75,67
33	RW60001913469	Czarna Woda od Potoku Sulistrowickiego do Bystrzycy	rzeczna	51,53
34	RW60001913659	Widawa od zb. Michalice do Oleśnicy	rzeczna	23,96
35	RW600019136699	Oleśnica od Boguszyckiego Potoku do Widawy	rzeczna	29,6
36	RW60001913679	Widawa od Oleśnicy do Dobrej	rzeczna	18,78
37	RW60001913689	Dobra od Jagodnej do Widawy	rzeczna	26,48
38	RW60002013479	Bystrzyca od zb. Mietków do Strzegomki	rzeczna	64,97
39	RW600020134899	Strzegomka od Pełcznicy do Bystrzycy	rzeczna	48,59
40	RW600020134999	Bystrzyca od Strzegomki do Odry	rzeczna	1,85
41	RW60002113337	Odra od Małej Panwi do granic Wrocławia	rzeczna	21,07
42	RW600023133329	Młynówka Jelecka	rzeczna	1,73
43	RW60002313334	Dopływ z Kotowic	rzeczna	9,72
44	RW6000231338	Ługowina	rzeczna	12,69
45	RW60002313649	Graniczna	rzeczna	20,86
46	RW600023136769	Kanał Graniczny	rzeczna	33,05
47	RW60004133629	Oleszna	rzeczna	19,14

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Kategoria JCWP	Powierzchnia zlewni JCWP w powiecie [km ²]*
48	RW60004134669	Czarna Woda od źródła do Potoku Sulistrowickiego	rzeczna	84,82
49	RW60008134539	Bystrzyca od Piławy do zb. Mietków	rzeczna	3,1

Źródło: „Opracowanie II aktualizacji programu wodno-środowiskowego kraju i planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę ich opracowania” -Wody Polskie

3.1.2 Stan wód powierzchniowych

Zasadniczym elementem kształtującym stan wód są oddziaływające na nie presje, których źródłem jest głównie zaspokajanie potrzeb socjalno-bytowych człowieka i/lub jego działalność gospodarcza. Zatem do głównych presji należy:

- pobór wody na cele bytowe ludności, cele bezpośrednio lub pośrednio związane z produkcją przemysłową lub też na działalność rolniczą,
- wytworzone wskutek poboru wody ścieki z gospodarstw domowych, działalności turystycznej, zakładów przemysłowych i rolnictwa,
- inna działalność gospodarcza, nie związana bezpośrednio z poborem wody lub odprowadzaniem ścieków, powodująca uwalnianie się substancji do środowiska, w tym szczególnie związana z działalnością rolniczą.

O ile dwie pierwsze presje mają głównie stosunkowo łatwy do zidentyfikowania charakter punkowy, ostatnia presja z reguły występuje na obszarze, czasami nawet na stosunkowo dużym, a jej wpływ na środowisko może być trudny do jednoznacznego oszacowania.

Na podstawie art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2016 poz. 1187), Główny Inspektorat Ochrony Środowiska dokonał oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych dla obszaru województwa dolnośląskiego za rok 2018. Oceny stanu wód dokonano jedynie dla tych jednolitych części wód powierzchniowych, w których w roku 2018 realizowany był monitoring diagnostyczny (MD) i/lub operacyjny (MO). Wobec powyższego w tabeli nr 4 podano, na podstawie zamieszczonej na stronie internetowej WIOŚ we Wrocławiu „Oceny stanu JCWP rzecznych na obszarze województwa dolnośląskiego w latach 2017-2018”: klasę elementów biologicznych, klasę elementów fizyko chemicznych (innych niż specyficzne syntetyczne i niesyntetyczne) i stan/potencjał ekologiczny oraz ostateczną ocenę stanu jednolitej części wód powierzchniowych w granicach terenu powiatu wrocławskiego, dla których prowadzono monitoring.

Tabela nr 4. Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych (dla których prowadzony był monitoring MO i/lub MD) w granicach powiatu wrocławskiego za 2018 rok

ppk	Kod/ nazwa jcwp	Program monitoringu *	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (innych niż specyficzne syntetyczne i niesyntetyczne)	Klasa / stan/ potencjał ekologiczny	Ocena stanu jcwp
Gniła - ujście do Czarnej Wody	PLRW600 0161346 769 Gniła	MO	4	>2	4 Słaby stan ekologiczny	Zły stan wód
Bystrzyca - powyżej zb. Mietków	PLRW600 0813453 9 Bystrzyca od Piławy do zb. Mietków	MO	4	>2	4 Słaby potencjał ekologiczny	Zły stan wód
Zb. Mietków - stan. 1	PLRW600 0013455 Bystrzyca , zb. Mietków	MD, MO, MD/MO	4	2	4 Słaby potencjał ekologiczny	Zły stan wód
Bystrzyca - powyżej ujścia Strzegomki	PLRW600 0201347 9 Bystrzyca od zb. Mietków do Strzegom ki	MD, MO, MD/MO	5	>2	5 Zły stan ekologiczny	Zły stan wód
Ślęza - ujście do Odry	PLRW600 0191336 9 Ślęza od Małej Ślęzy do Odry	MD, MO, MD/MO	brak danych	Brak danych	Brak danych	Zły stan wód
Strzegomka - ujście do Bystrzycy	PLRW600 0201348 99 Strzegom ka od Pełcznicy do Bystrzycy	MD, MO, MD/MO	4	>2	4 Słaby stan ekologiczny	Zły stan wód
Oława - ujście do Odry / pon. jazu Małgorzata	PLRW600 0191334 99 Oława od Gnojnicy do Odry	MO	brak danych	Brak danych	Brak danych	Zły stan wód

ppk	Kod/ nazwa jcwp	Program monitoringu *	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicz- nych (innych niż specyficzne syntetyczne i niesyntetyczn- e)	Klasa / stan/ potencjał ekologiczny	Ocena stanu jcwp
Odra - powyżej m. Wrocławia	PLRW600 0211333 7 Odra od Małej Panwi do granic Wrocław- a	MD, MO, MD/MO	2	>2	3 umiarkowa- ny potencjał ekologiczny	Zły stan wód
Młynówka Jelecka – ujście do Odry (m. Łęg)	PLRW600 0231333 29 Młynówk- a Jelecka	MD, MO, MD/MO	5	>2	5 Zły potencjał ekologiczny	Zły stan wód
Czarna Woda - m. Żerzuszyc- (Strachów)	PLRW600 0413466 9 Czarna Woda od źródła do Potoku Sulistrow- ickiego	MO	4	>2	4 Słaby stan ekologiczny	Zły stan wód
Czarna Woda - ujście do Bystrzycy	PLRW600 0191346 9 Czarna Woda od Potoku Sulistrow- ickiego do Bystrzycy	MO	2	>2	3 umiarkowa- ny potencjał ekologiczny	Zły stan wód

* MD - monitoring diagnostyczny / MO - monitoring operacyjny

Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód rzeki zbiorników zaporowych w roku 2017-2018
http://www.gios.gov.pl/images/dokumenty/pms/monitoring_wod/Klasyfikacja_i_ocena_stanu_RW_2017_2018x.xlsx (za 2019 r. do dnia sporządzenia raportu GIOŚ nie opublikował oceny dot. stanu wód płynących)

3.2 Wody podziemne

3.2.1 Monitoring wód podziemnych

Najcenniejsze jako źródła zaopatrzenia w wodę zasoby wód podziemnych zgromadzone są w głównych zbiornikach wód podziemnych (Główny Zbiornik Wód Podziemnych – GZWP), określających najzasobniejsze struktury wodonośne. Na terenie powiatu wrocławskiego znajdują się następujące główne zbiorniki wód podziemnych: GZWP nr 319 (Subzbiornik Prochowice – Środa Śląska) – obszar gminy Kąty Wrocławskie, GZWP nr 320 (Pradolina rzeki Odra – Wrocław) – obszar gminy Czernica i północnej części gminy Siechnice (m. Siechnice).

Celem wykonywania badań jakości wód jest stworzenie podstaw do podejmowania działań na rzecz poprawy ich stanu oraz ochrony przed zanieczyszczeniem, w tym ochrony przed zanieczyszczeniami związkami azotu ze źródeł rolniczych.

W 2019 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 1289 punktach pomiarowych, przy czym na terenie powiatu wrocławskiego monitoring przeprowadzono tylko w jednym punkcie pomiarów kontrolnym – punkt 1406 (JCWPd 108) – Bogdaszowice, gm. Kąty Wrocławskie (w 2018 r. nie przeprowadzono monitoringu w żadnym punkcie na terenie powiatu).

Wyniki oznaczeń terenowych i laboratoryjnych poddano analizie i wyznaczono klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości wód podziemnych:

- I klasa – wody bardzo dobrej jakości,
- II klasa – wody dobrej jakości,
- III klasa – wody zadowalającej jakości,
- IV klasa – wody niezadowalającej jakości,
- V klasa wody złej jakości.

3.2.2 Ocena stanu chemicznego wód podziemnych w ramach monitoringu diagnostycznego wg jednolitych części wód podziemnych

Ocenę stanu chemicznego wód podziemnych w punkcie pomiarowym przeprowadza się, ustalając klasę jakości wód podziemnych przez porównanie wartości badanych elementów fizykochemicznych z wartościami granicznymi elementów fizykochemicznych określonymi w załączniku do rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148).

W 2019 r. PIG PIB w Warszawie przeprowadził badania wód podziemnych w jednym punkcie pomiarowym na terenie powiatu wrocławskiego tj.:

- w punkcie pomiarowo-kontrolnym w miejscowości Bogdaszowice, gm. Kąty Wrocławskie (JCWPd108) – w którym woda została zakwalifikowana do klasy III (tak samo jak w 2016 r.).

3.2.3 Ocena stanu chemicznego wód podziemnych wód podziemnych, zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu rozporządzeniem nr 1/2017 z dnia 1 lutego 2017 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Środkowej Odry wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć określił region wodny Środkowej Odry, jako obszar szczególnie narażony na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód określonych w § 1 należy ograniczyć. Paragraf 1 ww. rozporządzenia określa się w regionie wodnym Środkowej Odry jednolite części wód powierzchniowych oraz wody podziemne w punktach pomiarowych, jako wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych. Na obszarze powiatu wrocławskiego jako wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych zaliczono jednolite części wód powierzchniowych wymienione w poniższej tabeli:

Tabela nr 5. Jednolite części wód powierzchniowych wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych zlokalizowane w granicach powiatu wrocławskiego

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP
1	RW6000013455	Bystrzyca, zb. Mietków
2	RW6000161334899	Zielona
3	RW600016133492	Brochówka
4	RW6000161336569	Sławka
5	RW600016133669	Żurawka
6	RW600016133689	Kasina
7	RW600016134889	Tarnawka
8	RW600017136869	Topór
9	RW60001713688	Przyłęk
10	RW600017136929	Rakowski Potok
11	RW600019133499	Oława od Gnojnej do Odry
12	RW600019133639	Ślęza od Księginki do Małej Ślęzy
13	RW60001913369	Ślęza od Małej Ślęzy do Odry
14	PLRW600019133649	Mała Ślęza od Pluskawy do Ślęzy
15	RW60001913469	Czarna Woda od Potoku Sulistrowickiego do Bystrzycy
16	RW60001913659	Widawa od zb. Michalice do Oleśnicy
17	RW600019136699	Oleśnica od Boguszyckiego Potoku do Widawy
18	RW60001913679	Widawa od Oleśnicy do Dobrej
19	RW60001913689	Dobra od Jagodnej do Widawy
20	RW600020134899	Strzegomka od Pełcnicy do Bystrzycy
21	RW600020134999	Bystrzyca od Strzegomki do Odry
22	RW60002113337	Odra od Małej Panwi do granic Wrocławia
23	RW600023133329	Młynówka Jelecka
24	RW6000231338	Ługowina

Źródło: Rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu nr 1/2017 z dnia 1 lutego 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2017 r. poz. 559)

Na obszarze jednolitych części wód podziemnych w granicach powiatu wrocławskiego nie określono wód podziemnych w punktach pomiarowych, jako wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych

3.2.4 Ocena jakości wód podziemnych na obszarach uprzemysłowionych, narażonych na oddziaływanie punktowych źródeł zanieczyszczeń

W 2018 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Departament Monitoringu Środowiska - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu kontynuował badania jakości wód podziemnych na obszarach zagrożonych zanieczyszczeniami przemysłowymi i komunalnymi wokół źródeł stanowiących potencjalne zagrożenie środowiska. Badaniami objęto eksploatowane, a także nieeksploatowane składowiska odpadów oraz inne obiekty, np. wykorzystujące substancje niebezpieczne, stanowiące zagrożenie dla jakości wód podziemnych. Celem monitoringu było określenie wpływu obiektu na środowisko wodne lub w przypadku obiektów, gdzie prowadzono już badania, określenie kierunków zachodzących zmian. Badaniami objęto 10 obiektów w 35 punktach pomiarowych. Pobór próbek wód odbywał się raz w roku z piezometrów rozmieszczonych wokół badanych obiektów.

Na terenie powiatu wrocławskiego w ramach ww. monitoringu objęto:

- tereny wodonośne m. Wrocławia (gm. Siechnice),
- składowisko odpadów paleniskowych Zespołu Elektrociepłowni Wrocławskich Kogeneracja S.A. (gm. Długołęka),
- składowisko odpadów w m. Cieszycie (gm. Kobierzyce).

Informacje o przeprowadzonych badaniach zostały opublikowane w sporządzanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu „Ocenie jakości wód podziemnych na obszarach uprzemysłowionych, narażonych na oddziaływanie punktowych źródeł zanieczyszczeń w województwie dolnośląskim w 2018 r.” Na podstawie ww. „Oceny ...” poniżej przeanalizowano jakość wód na terenach uprzemysłowionych powiatu wrocławskiego.

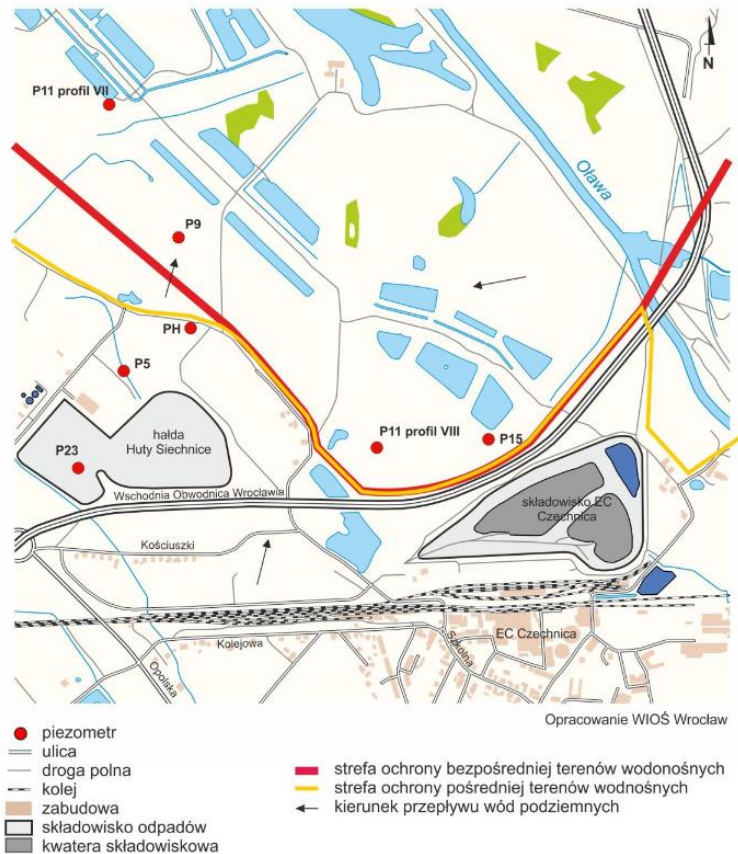
Na terenach wodonośnych pomiaru dokonano w 7 piezometrach :

- **piezometr PH (P7) przy hałdzie Huty Siechnice**, na kierunku spływu wód w kierunku stawów infiltracyjnych - wody piezometru PH(P7) zaklasyfikowano do wód niezadawalającej jakości (klasa IV), podobnie jak w poprzednim roku. Zdecydowało o tym stężenie azotanów (77mg/l);
- **piezometr P15 w pobliżu składowiska EC Czechnica**, na terenach wodonośnych w strefie bezpośredniej ujęć i piezometr P5 przy hałdzie Huty Siechnice, na kierunku spływu wód.

W ww. piezometrach stwierdzono występowanie wód niezadawalającej jakości (klasa IV), podobnie jak w 2017 roku. O klasyfikacji decydowały następujące wskaźniki: piezometr P15 – stężenia chlorków i żelaza w klasie IV oraz jonu amonowego, manganu w klasie V, a piezometr P5 – jonu amonowego w klasie IV oraz manganu i żelaza w klasie V;

- **piezometr P11_VIII pomiędzy składowiskiem EC, a hałdą Huty Siechnice**, na kierunku spływu wód - wody piezometru P11_VIII, zaklasyfikowano do wód zadowalającej jakości (klasa III), podobnie jak w poprzednim roku ze względu na stężenie żelaza w klasie III oraz jonu amonowego i chlorków w klasie IV;
- **piezometr P23 (P3) przy hałdzie Huty Siechnice, na terenie zakładu „Local Recycling” Center Sp. z o.o.** – w wodach piezometru P23(P3), stwierdzono także występowanie wód niezadowalającej jakości (klasa IV), podobnie jak w poprzednim roku. Zdecydowało o tym stężenie manganu w klasie V;
- **piezometr P9 (10) na kierunku spływu wód, w pobliżu stawów infiltracyjnych** – w wodach piezometru P9(10) stwierdzono występowanie wód dobrej jakości (klasa II). Zdecydowało o tym stężenie azotanów (21,9 mg/l), miedzi i siarczanów. W poprzednim roku stwierdzono tu występowanie wód bardzo dobrej jakości (klasa I);
- **piezometr P11_VII na kierunku spływu wód, w pobliżu stawów infiltracyjnych, w dalszej odległości od hałdy** - wody piezometru P11_VII, zaklasyfikowano do wód zadowalającej jakości (klasa III) ze względu na stężenie azotanów (30,8 mg/l). W poprzednim roku stwierdzono tu występowanie wód dobrej jakości (klasa II).

Rysunek nr 1. Lokalizacja piezometrów na terenach wodonośnych w pobliżu składowiska EC Czechnica i hałdy Huty Siechnice

Źródło: Opracowanie GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu

Reasumując stan chemiczny wód piezometrów P15, P5, P23(P3), PH(P7) uznać można za słaby, a piezometrów P9(10), P11_VII, P11_VIII za dobry. Źródłem zanieczyszczenia środowiska w rejonie terenów wodonośnych w okresie prowadzonych badań była zorganizowana i niezorganizowana emisja pyłów i gazów z Zespołu Elektrociepłowni Wrocławskich „Kogeneracja” S.A. – Elektrociepłownia Czechnica, wywiewanie pyłów oraz ługowanie wieloskładnikowych zanieczyszczeń ze składowiska popiołów Elektrociepłowni i hałdy żelazochromu Huty Siechnice.

W obrębie składowiska odpadów paleniskowych Zespołu Elektrociepłowni Wrocławskich Kogeneracja S.A. (gm. Długołęka) pomiaru dokonano w 4 piezometrach:

- piezometr P12, zlokalizowany przy budynku PGE – spływ,
- piezometr P8, zlokalizowany w lesie na polanie - napływ,
- piezometr P17, zlokalizowany w lesie po zachodniej stronie obiektu - spływ,
- piezometr P 13, zlokalizowany na terenie obiektu – spływ.

Rysunek nr 2. Lokalizacja piezometrów składowiska odpadów paleniskowych Zespołu Elektrociepłowni Wrocławskich Kogeneracja S.A. (gm. Długołęka)

Źródło: Opracowanie GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu

Pobrane wody charakteryzowały się zróżnicowaną jakością od wód zadowalającej jakości (klasa III) do wód złej jakości (klasa V). W piezometrze P8, stwierdzono występowanie wód zadowalającej jakości (klasa III), podobnie jak w badaniach, przeprowadzonych w 2011 r. O takiej klasyfikacji decydowało stężenie jonu amonowego w klasie IV. Pozostałe wskaźniki osiągnęły granice klasy I i II. W piezometrze P13, stwierdzono występowanie wód niezadowalającej jakości (klasa IV). O takiej klasyfikacji decydowało stężenie siarczanów w klasie V. Pozostałe wskaźniki osiągnęły granice klasy I i II. W badaniach przeprowadzonych w 2011 r. stwierdzono tu występowanie wód dobrej jakości (klasa II). Wody w pozostałych piezometrach, położonych na kierunku spływu wód zaklasyfikowano następująco:

- piezometr P17 – wody niezadowalającej jakości (klasa IV), podobnie jak w poprzednich badaniach. O takiej klasyfikacji zadecydowały wartości przewodności elektrolitycznej, stężenie chlorków i siarczanów w klasie V i stężenie OWO w klasie IV;
- piezometr P12 - wody złej jakości (klasa V), podobnie jak w poprzednich badaniach. Zadecydowało o tym stężenie WWA;

Ostatecznie na podstawie wykonanych badań stan chemiczny wód piezometrów P12, P13 i P17 uznać można za słaby, a P 8 za dobry.

W obrębie składowiska odpadów w m. Cieszyce (gm. Kobierzyce) pomiaru dokonano w 3 piezometrach rozmieszczonych wokół obiektu:

- piezometr P4, zlokalizowany na kierunku spływu wód z obiektu,
- piezometr P2, zlokalizowany na kierunku spływu wód z obiektu,
- piezometr P1, zlokalizowany na kierunku napływu wód na składowisko.

Rysunek nr 3. Lokalizacja piezometrów obrębie składowiska odpadów w m. Cieszyce

Źródło: Opracowanie GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu

W przypadku piezometru P1 stwierdzono występowanie wód zadowalającej jakości (klasa III). Zdecydowało o tym stężenie jonu amonowego i siarczanów w klasie IV. Pozostałe wskaźniki osiągnęły granice klasy I i II. Podczas badań prowadzonych w 2011 r. stwierdzono tu występowanie wód dobrej jakości (klasa II). W piezometrze P2 stwierdzono występowanie wód niezadowalającej jakości (klasa IV). Zdecydowało o tym stężenie azotanów (90 mg/l). Podczas badań prowadzonych w 2011 r. stwierdzono tu występowanie wód złej jakości (klasa V), także ze względu na stężenie azotanów. W piezometrze P4, zlokalizowanym na kierunku spływu wód, stwierdzono występowanie wód dobrej jakości (klasa II). Zdecydowało o tym stężenie azotanów (13,3 mg/l) oraz cynku. Stan chemiczny badanych wód uznać można za dobry w piezometrach P1 i P4 oraz za słaby w piezometrze P2.

Analiza wyników przeprowadzonego monitoringu w od podziemnych na terenach uprzemysłowionych wskazała na utrzymujący się słaby stan wód podziemnych wokół badanych już w poprzednich latach, wszystkich obiektów. Pogorszenie jakości wód wystąpiło w pojedynczych piezometrach, usytuowanych wokół składowisk odpadów w Cieszcach, na terenach wodonośnych Wrocławia, wokół składowiska odpadów paleniskowych ZE Wrocławskich w m. Kamień. Poprawa jakości wód wystąpiła wokół składowiska odpadów w Cieszcach (1 piezometr).

3.2.5 Pobór wody

Według opracowania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu pt: „Ocena obszarowa jakości wody do spożycia oraz szacowanie ryzyka zdrowotnego dla powiatu wrocławskiego w 2018 roku” z wody produkowanej przez 48 funkcjonujących wodociągów sieciowych korzystało 768 031 stałych i przebywających czasowo mieszkańców powiatu wrocławskiego. Łącznie 48 wodociągów sieciowych w 2018 r. dostarczyło odbiorcom 55 902 633,5 m³ wody. Wyprodukowaną wodę dostarczono konsumentom siecią wodociągów o długości 3 038,8 km.

Na podstawie wyników badanie próbek wody, wykonanych przez PPIS we Wrocławiu w ramach prowadzonego nadzoru, wyników badań przekazywanych przez zarządców/właścicieli wodociągów, informacji dotyczących wyników eksploatacji instalacji służących do ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody uzyskiwanych podczas przeprowadzonych kontroli terenowych oraz analizy podejmowanych działań naprawczych, dokonano oceny obszarowej jakości wody oraz szacowania ryzyka zdrowotnego w zakresie wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Jakość wody dostarczanej odbiorcom oceniano na podstawie badanych próbek kontrolnych wykonywanych przez zarządcę, w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody oraz w zakresie sprawowanego przez PPIS nadzoru sanitarnego na jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W niektórych kontrolnych próbkach wody pobranych z wodociągów sieciowych: Biskupice Podgórne, Księginice, Karolin i PPO Siechnice oraz próbka pochodzących z wodociągów lokalnych: PPG Deco oraz „Mieszko i Jagienka” wykazano przekroczenia wskaźników mikrobiologicznych. Wszystkich zarządzających wodociągami w drodze decyzji administracyjnych zobowiązano do doprowadzenia parametrów mikrobiologicznych wody do wymań zgodnych z normami sanitarnymi. W pozostałych 42 wodociągach stwierdzano w badaniach laboratoryjnych przekroczenia które dotyczyły m.in.: mętności, nieakceptowalnego przez konsumentów smaku, poziomu

żelaza, manganu, utlenialności, twardości i chloru wolnego. Stwierdzone przekroczenia w poszczególnych wodociągach dotyczyły jedynie pojedynczych próbek a oznaczane w warunkach laboratoryjnych wartości stężeń były nieznaczne. Nie stwierdzono zatem negatywnego wpływu na zdrowie konsumentów związanego ze spożyciem wody produkowanej przez pozostałe 42 wodociągi sieciowe funkcjonujące na terenie powiatu wrocławskiego.

3.3 Jakość powietrza

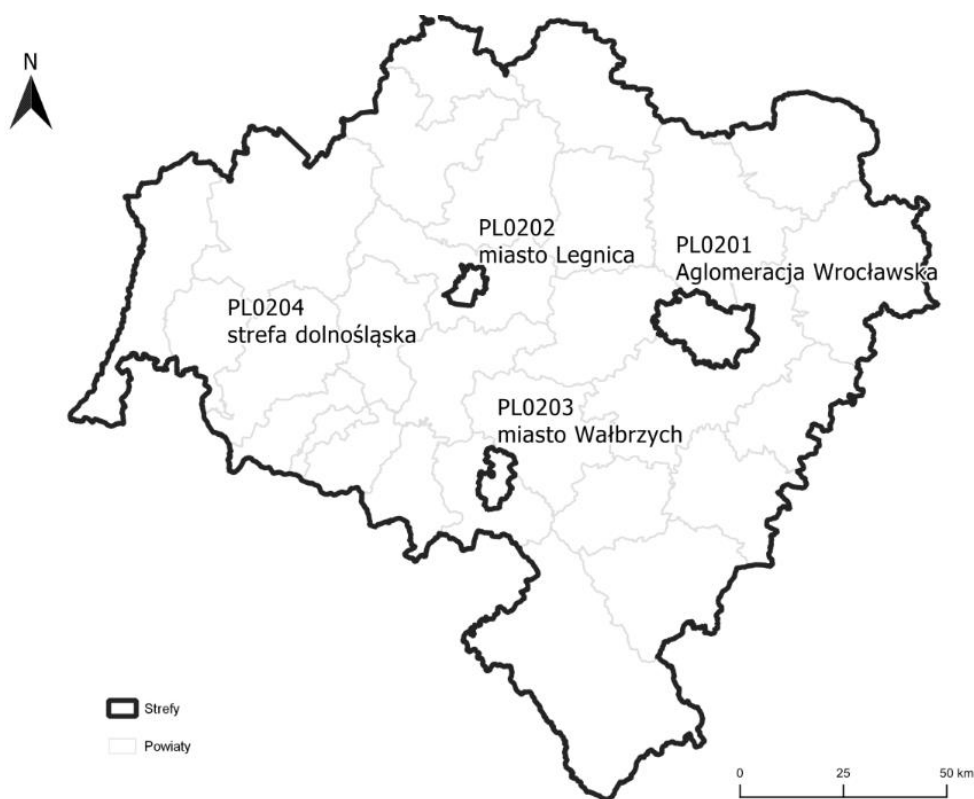
Jakość powietrza atmosferycznego na terenie powiatu wrocławskiego ustalana jest na podstawie państwowego monitoringu powietrza. Przekrojowa jakość powietrza atmosferycznego dla Województwa Dolnośląskiego w tym powiecie wrocławskiego (oraz klasyfikacja stref dla każdej substancji odrębnie wg ustalonych kryteriów) w latach 2018-2019 opisana została przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, na podstawie art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.) w opracowaniach: „Ocena jakości powietrza na terenie Województwa Dolnośląskiego w roku 2018” oraz „Ocena jakości powietrza na terenie Województwa Dolnośląskiego w roku 2019”. Przedmiotowa ocena jest również przygotowywana w celu opracowania lub aktualizacji programów ochrony powietrza i prowadzenia działań w zakresie ochrony powietrza.

Celem prowadzenia corocznej oceny jakości powietrza jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze poszczególnych stref w zakresie umożliwiającym:

- dokonanie klasyfikacji stref,
- uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach zanieczyszczeń zakresie umożliwiającym wskazanie obszarów przekroczeń wartości kryterialnych oraz określenie poziomów stężeń występujących na tych obszarach,
- wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w określonych rejonach.

Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do strefy. Zgodnie z art. 87 ustawy – Prawo ochrony środowiska, obecnie, dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenach jakości powietrza, strefę stanowią: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy, pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców. Nazwy i kody stref określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. z 2012 r., poz. 914). Wobec powyższych kryteriów województwo dolnośląskie zostało podzielone na 4 strefy: aglomeracja wrocławska, miasto Legnica, miasto Wałbrzych i strefa dolnośląska. Powiat wrocławski, tak jak w poprzednich sprawozdawczych okresach, został zaliczony do strefy dolnośląskiej. Poniżej rysunek przedstawia rozmieszczenie stref dla oceny jakości powietrza w województwie dolnośląskim.

Rysunek nr 4. Strefy dla celów oceny jakości powietrza w województwie dolnośląskim

Źródło: WIOŚ

Monitoring jakości powietrza prowadzony był z wykorzystaniem sieci stacji pomiarowych rozmieszczonych na terenach miejskich i pozamiejskich województwa dolnośląskiego. Pomiary w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowane były w 2018 r. przez:

- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, który prowadzi monitoring jakości powietrza w województwie dolnośląskim w ramach ogólnopolskiego systemu monitoringu powietrza,
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, który prowadzi monitoring jakości powietrza na stacji Śnieżka.

Natomiast w roku 2019 pomiary w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowane były przez:

- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – CLB (Centralne Laboratorium Badawcze) i RWMŚ (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska) we Wrocławiu, które prowadzą monitoring jakości powietrza w województwie dolnośląskim w ramach ogólnopolskiego systemu monitoringu powietrza,
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – PIB (Państwowy Instytut Badawczy) Oddział we Wrocławiu, który prowadzi monitoring jakości powietrza na stacji Śnieżka dla potrzeb programów EMEP i GAW/WMO.

W 2018 r. monitoring jakości powietrza w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska był prowadzony w 27 stacjach pomiarowych na obszarze województwa dolnośląskiego, natomiast w 2019 r. prowadzony był w 28 stacjach pomiarowych. Pomiary wykonywane były:

- metodami automatycznymi – pomiary ciągłe zanieczyszczeń gazowych na większości stanowisk pomiarowych (za wyjątkiem SO₂ i NO₂ na Śnieżce) oraz pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} (na niektórych stanowiskach),
- metodami manualnymi (pobór prób w terenie i oznaczenia laboratoryjne) – pomiary codzienne pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu PM_{2,5} (metodą referencyjną jest metoda manualna).

Metody stosowane na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza województwa dolnośląskiego za 2018 r. i 2019 r. to:

- pomiary intensywne – wykonywane na stałych stanowiskach, obejmujące pomiary ciągłe prowadzone z zastosowaniem mierników automatycznych oraz pomiary manualne prowadzone codziennie (jeśli metodą referencyjną jest metoda manualna). Minimalny wymagany procent ważnych danych dla pomiarów intensywnych to 90% (wartość nie uwzględniająca utraty danych z powodu regularnej kalibracji i normalnej konserwacji sprzętu),
- obliczenia z wykorzystaniem matematycznych modeli rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w atmosferze i danych dotyczących emisji - stanowi metodę uzupełniającą w stosunku do pomiarów zanieczyszczeń powietrza, a w szczególnych warunkach je zastępującą. Realizacja modelowania na potrzeby wsparcia rocznej oceny jakości powietrza w strefach w Polsce, zgodnie z zapisami Ustawy Prawo ochrony środowiska (art. 88 ust. 6 ustawy POŚ), została od 2019 r. powierzona Instytutowi Ochrony Środowiska – Państwowemu Instytutowi Badawczemu. Wyniki modelowania zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz.U. z 2018 r., poz. 1020) IOŚ-PIB przekazuje do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska,
- metoda obiektywnego szacowania na potrzeby wskazania obszarów przekroczeń wartości kryterialnych obejmująca między innymi analizę:
 - wyników modelowania matematycznego transportu i przemian substancji w powietrzu wykonanego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza w odniesieniu do wyników pomiarów intensywnych prowadzonych w ramach PMŚ,
 - informacji o przestrzennym rozkładzie źródeł emisji zanieczyszczenia oraz wielkości emisji, na podstawie bazy udostępnionej przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami, a także inne dane emisyjne będące w posiadaniu GIOŚ (dotyczy roku 2019),

- informacji dotyczących zagospodarowania przestrzennego, w tym udostępnionych w bazie Corine Land Cover 2018, a także publikowanych jako ortofotomapy w ramach systemu Geoportal.gov.pl. (dotyczy roku 2019).

Przy klasyfikacji stref, dokonywanej w ramach „Oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2018 rok”, jak i „Oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2019 rok” sporządzonej zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. –Prawo ochrony środowiska, najwyższy priorytet miały wyniki pomiarów intensywnych, prowadzonych w ramach rutynowych badań w sieci PMŚ.

W ocenie jakości powietrza w roku 2018 i 2019 uwzględnione zostały substancje najbardziej powszechnie występujące oraz mające wpływ na zdrowie i życie ludzi i zwierząt, dla których w prawodawstwie określono normatywne stężenia dopuszczalne, docelowe, długoterminowe w powietrzu. Do substancji tych można zaliczyć:

- pyły zawieszone w tym PM10 i PM2,5,
- dwutlenki azotu,
- dwutlenki siarki,
- tlenki azotu,
- tlenek węgla,
- benzen,
- ozon,
- metale: ołów, arsen, kadm, nikiel w pyle PM10,
- tlenek węgla,
- ozon,
- benzo(a)piren w pyle PM10,
- benzen.

W poniższych tabelach przedstawiono przekroczenia wykazane w ocenie rocznej zanieczyszczenia powietrza za rok 2018 i rok 2019.

Tabela nr 6. Przekroczenia zanieczyszczeń uwalnianych do powietrza wykazane w ocenie rocznej za 2018 r.

Lp.	Gmina	Przekroczenia wykazane w ocenie rocznej za 2018 r.								
		NO ₂ /śr. roczna	PM ₁₀ /śr. roczna	PM ₁₀ /liczba dni	BaP/śr. roczna	PM _{2,5} /śr. Roczna (II faza)	As/śr. roczna	O ₃ /liczba dni (poz.docel.)	O ₃ /liczba dni (cel długoter.)	O ₃ /AOT40 (cel długoter.)
1.	Czernica				x				x	x
2.	Długołęka			x	x				x	x
3.	Jordanów Śl.				x				x	x
4.	Kąty Wr.				x				x	x
5.	Kobierzyce			x	x				x	x
6.	Mietków				x				x	x
7.	Siechnice			x	x				x	x
8.	Sobótka				x				x	x
9.	Żórawina				x				x	x

Źródło: WIOŚ Wrocław

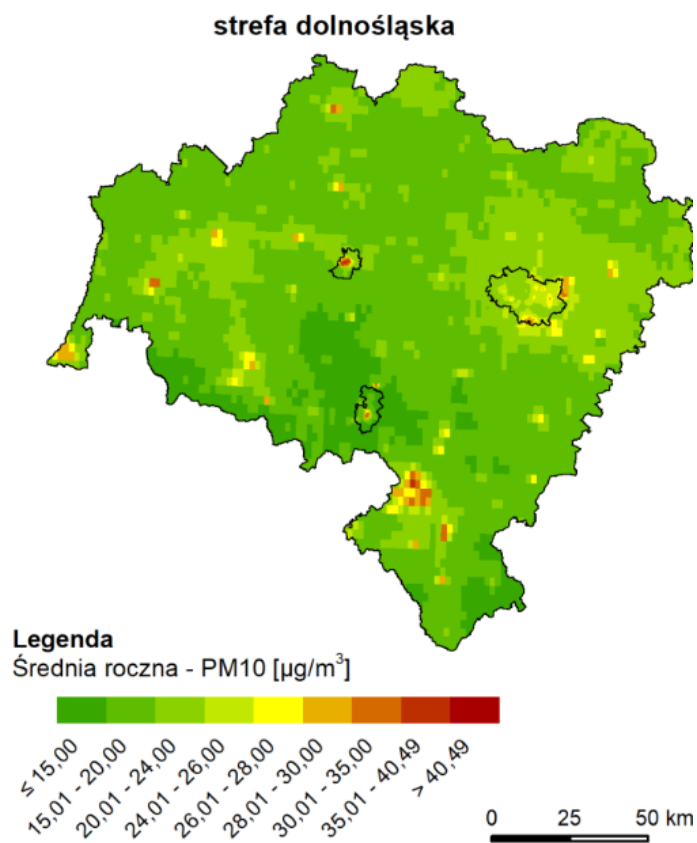
Tabela nr 7. Przekroczenia zanieczyszczeń uwalnianych do powietrza wykazane w ocenie rocznej za 2019 r.

Lp.	Gmina	Przekroczenia wykazane w ocenie rocznej za 2019 r.								
		NO ₂ /śr. roczna	PM ₁₀ /śr. roczna	PM ₁₀ /liczba dni	BaP/śr. roczna	PM _{2,5} /śr. Roczna (II faza)	As/śr. roczna	O ₃ /liczba dni (poz.docel.)	O ₃ /liczba dni (cel długoter.)	O ₃ /AOT40 (cel długoter.)
1.	Czernica				x			x	x	x
2.	Długołęka				x				x	x
3.	Jordanów Śl.								x	x
4.	Kąty Wr.				x				x	x
5.	Kobierzyce				x				x	x
6.	Mietków								x	x
7.	Siechnice				x			x	x	x
8.	Sobótka				x				x	x
9.	Żórawina				x				x	x

Źródło: WIOŚ Wrocław

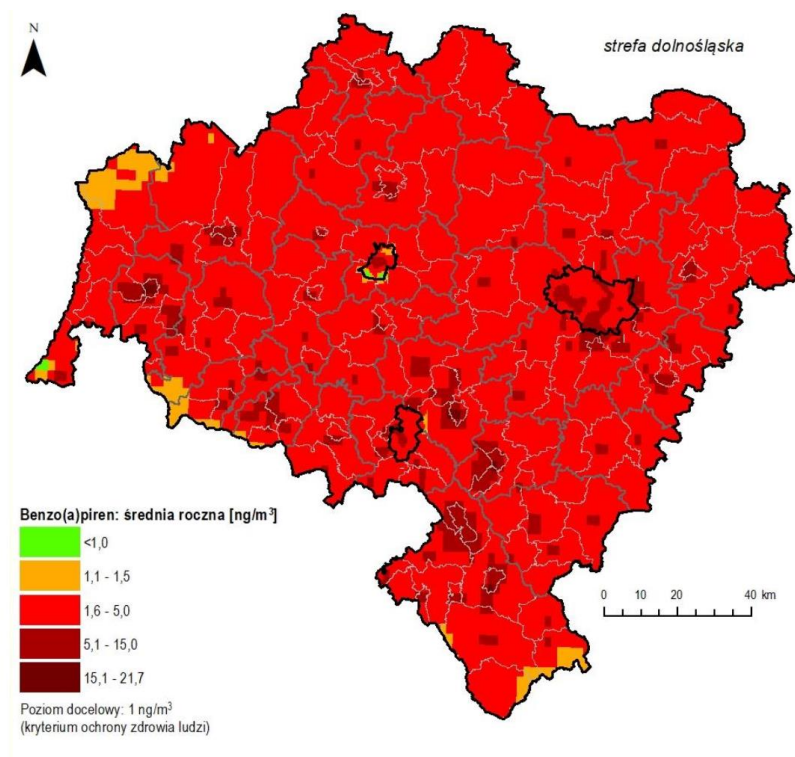
Poniżej przedstawiono rysunki przedstawiające rozkład przestrzenny stężeń średniorocznych niektórych zanieczyszczeń.

Rysunek nr 5. Rozkład przestrzenny stężeń średniorocznych pyłu zawieszonego PM10 w województwie dolnośląskim w 2019 roku

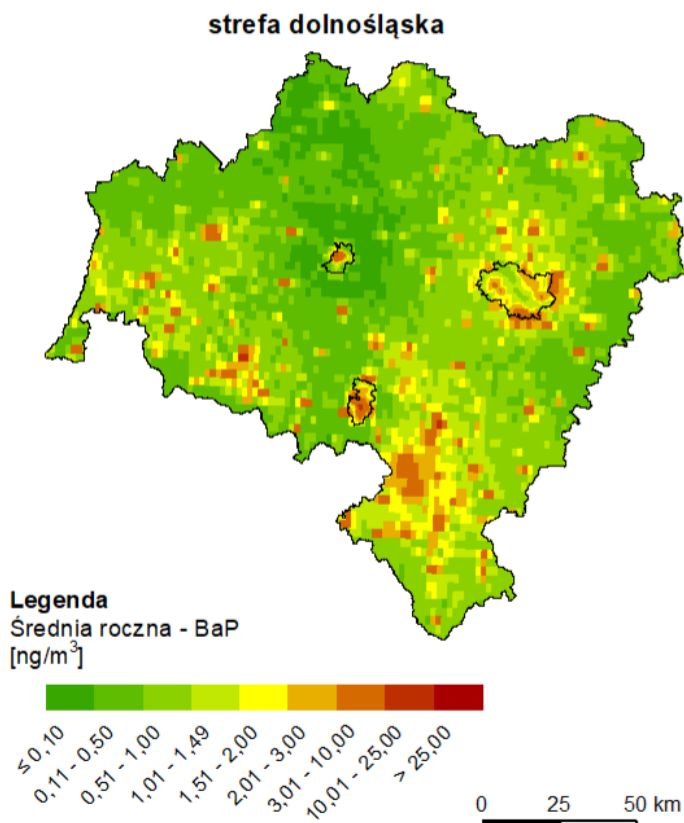
Źródło: IOŚ-PIB

Rysunek nr 6. Rozkład stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 na terenie woj. dolnośląskiego na podstawie wyników modelowania jakości powietrza za 2018rok

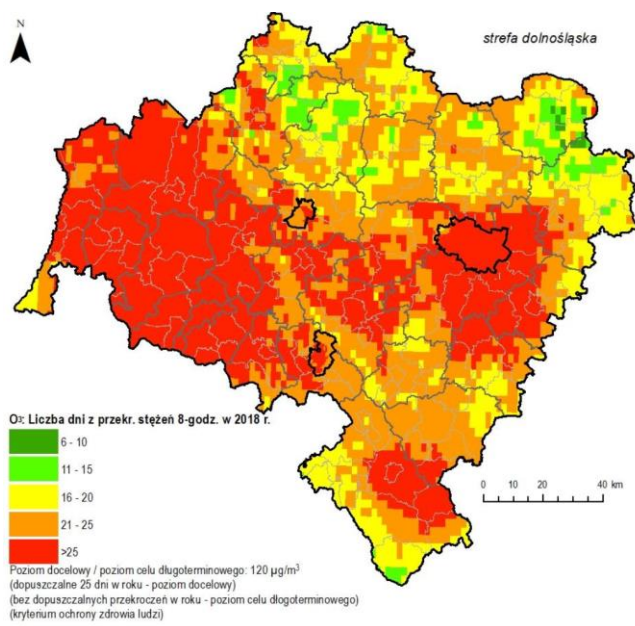
Źródło: IOŚ-PIB

Rysunek nr 7. Rozkład przestrzenny stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu w województwie dolnośląskim w 2019 roku opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2019 wykonanego przez IOŚ-PIB

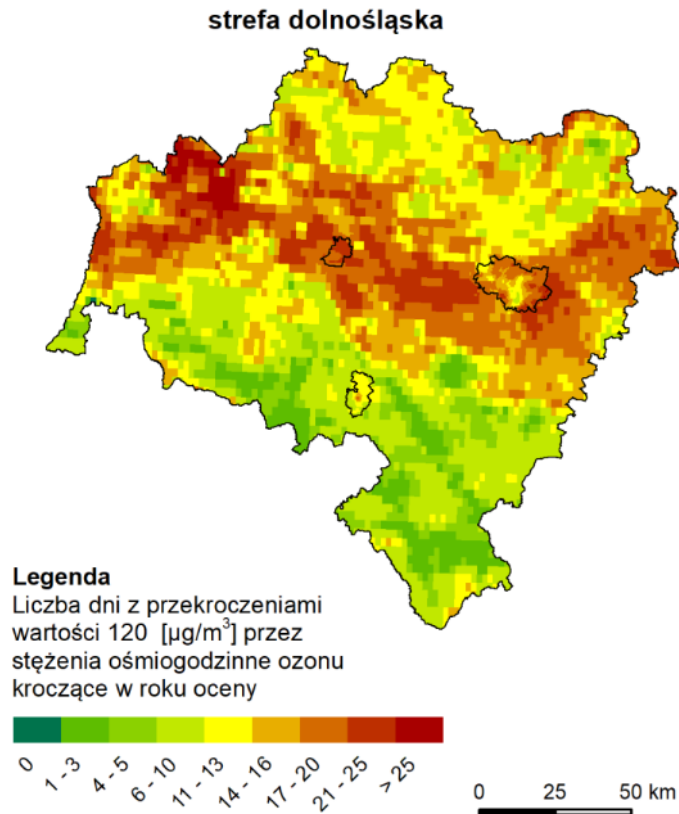
Źródło: IOŚ-PIB

Rysunek nr 8. Liczba dni w 2018r., w których maksimum dobowe ze stężeń ozonu 8-godzinnych średnich kroczących przekroczyło wartość 120 µg/m³, w województwie dolnośląskim (ochrona zdrowia ludzi)

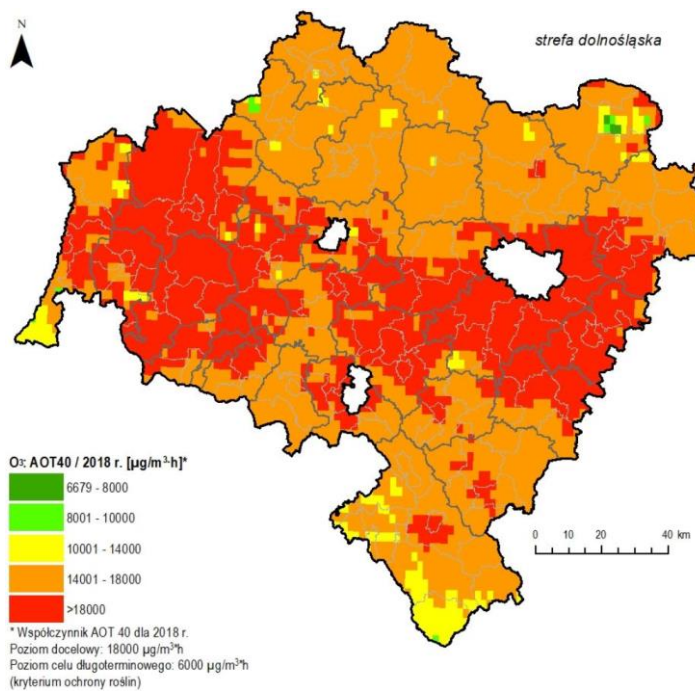
Źródło: IOŚ-PIB

Rysunek nr 9. Rozkład przestrzenny liczby dni, w których maksimum dobowe ze stężeń ozonu 8-godzinnych średnich kroczących w 2019 r. przekroczyło wartość 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w województwie dolnośląskim

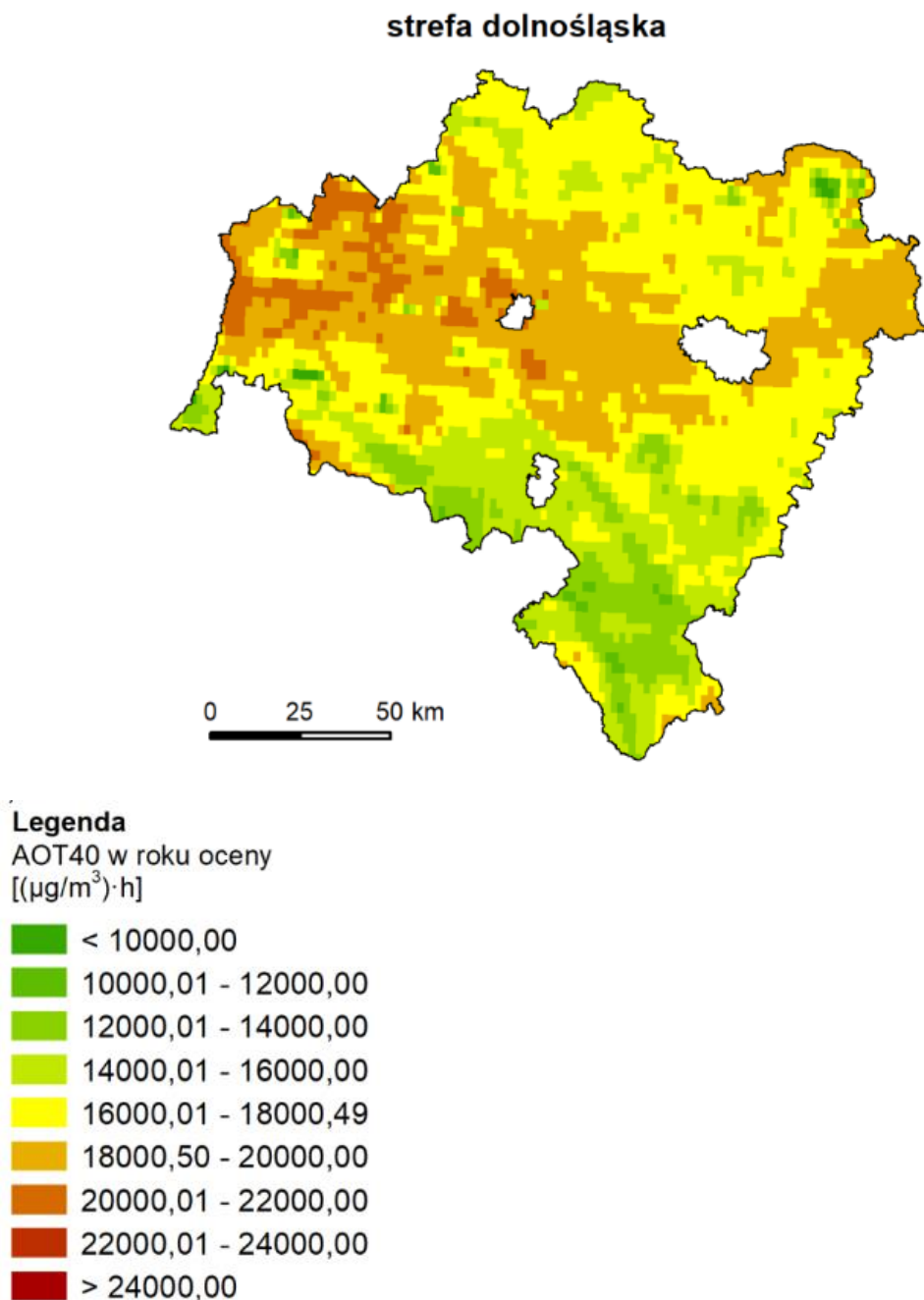
Źródło: IOŚ-PIB

Rysunek nr 10. Rozkład wartości współczynnika AOT40 dla ozonu na terenie woj. dolnośląskiego na podstawie wyników modelowania jakości powietrza w 2018 r.

Źródło: IOŚ-PIB

Rysunek nr 11. Rozkład przestrzenny wartości współczynnika AOT40 dla ozonu na terenie woj. dolnośląskiego na podstawie wyników modelowania jakości powietrza w 2019 roku

Źródło: IOŚ-PIB

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2018 i 2019 stwierdzono na terenie powiatu wrocławskiego potrzebę realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na kryterium ochrony zdrowia ludzi – strefa dolnośląska, ze względu na przekroczenia pyłu PM10, arsenu, benzo(a)pirenu i ozonu.

W odniesieniu do kryterium ochrony roślin w 2018 r. pomiary jakości powietrza oraz wyniki modelowania wykazały w strefie dolnośląskiej, czyli m.in. w powiecie wrocławskim, przekroczenia w przypadku ozonu w odniesieniu zarówno do poziomu

docelowego, jak i poziomu celu długoterminowego. Natomiast w roku 2019 w strefie dolnośląskiej stwierdzono przekroczenia ozonu tylko w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego.

Największym problemem w skali województwa dolnośląskiego jest wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM10 oraz benzo(a)pirenem. Główną przyczyną występowania przekroczeń w okresie zimowym jest emisja z systemów indywidualnego ogrzewania budynków i utrudnione warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń (szczególnie w kotlinach). Inne przyczyny występowania przekroczeń to m.in. emisja zanieczyszczeń z transportu drogowego oraz niezorganizowana emisja pyłu z dróg i terenów przemysłowych.

Należy pamiętać, iż w przeciągu analizowanych lat 2018 - 2019 na terenie powiatu wrocławskiego, stwarzającego znakomite warunki do inwestowania powstały nowe firmy produkcyjne m.in.: LG Chem Wrocław Energy Sp. z o.o. (ciągle w rozbudowie), CEPA Sp. z o.o. z Bykowa, Unia Sp. z o.o. z Kątów Wrocławskich, AMAZON Fulfillment Center Poland - WRO1 w Bielanych Wrocławskich, KESSEL Sp. z o.o. w Biskupicach Podgórnych, Starion Poland Sp. z o.o. w Biskupicach Podgórnych, Heesung Precision Poland Sp. z o.o. w Siechnicach, Paragon Siechnice Sp. z o.o. w Siechnicach. Również na etapie uzyskiwania decyzji środowiskowych są nowe przedsięwzięcia, m.in.: budowa zakładu produkcji baterii w Biskupicach Podgórnych, budowa instalacji w technologii mieszanek mineralno-cementowo-emulsyjnych w Jordanowie Śląskim, budowa instalacji do przetwarzania odpadów budowlanych w Sośnicy, , budowa zakładu produkcyjno-magazynowego Peter Lacke Polska w Siechnicach, budowa zakładu konserwacji i naprawy karoserii pojazdów w Królikowicach, budowa zakładu przetwarzania zużytego sprzętu Ingram Micro Services Sp. z o.o. w Pietrzykowicach-Rybnicy, budowa parku logistycznego w Nowej Wsi Wrocławskiej, budowa zespołu magazynowo-produkcyjno-usługowego w Dobrzykowicach, budowa zakładu separatorów do baterii w Biskupicach Podgórnych. Pomimo lokalizacji na terenie Powiatu ww. dużych przedsiębiorstw najliczniejszą grupę przedsiębiorców stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Mimo dużego rozwoju przemysłu na terenie powiatu wrocławskiego, szczególnie w strefach aktywności gospodarczej, tj. podstrefa Wrocław-Kobierzyce znajdująca się na terenie gminy Kobierzyce w Biskupicach Podgórnych i Bielanych Wrocławskich, Strefa Aktywności Gospodarczej Krzyżowice oraz Gminna Strefa Aktywności Gospodarczej zlokalizowana w Siechnicach - przeprowadzona analiza danych z monitoringu jakości powietrza prowadzonego w latach 2010-2019 wskazuje na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza w województwie dolnośląskim, m.in. na terenie powiatu wrocławskiego w odniesieniu do większości mierzonych zanieczyszczeń. Szczególnie widoczne jest to w roku 2019, dla którego zarejestrowano obniżenie się stężeń większości mierzonych zanieczyszczeń, a co za tym idzie zmniejszenie obszarów przekroczeń wartości normatywnych poszczególnych zanieczyszczeń, na których powinny zostać podjęte działania na rzecz poprawy jakości powietrza. W odniesieniu do oceny rocznej dla roku poprzedniego, a także ocen z lat wcześniejszych, w obecnej ocenie dla 2019 roku do klasy C (potrzeba realizacji działań naprawczych w strefie mających na celu poprawę jakości powietrza) zakwalifikowano znacznie mniejszą liczbę stref. Poprawę jakości powietrza, a co za tym idzie, korzystniejszą klasyfikację stref dla kryterium ochrony zdrowia ludzi stwierdzono dla zanieczyszczeń:

- pył zawieszony PM10 (do klasy C zaliczono tylko 2 strefy: miasto Legnica i strefę dolnośląską, w poprzednich latach przekroczenia występowały także w Aglomeracji Wrocławskiej i w Wałbrzychu),
- pył zawieszony PM2,5 (żadna strefa nie została zaliczona do klasy C, zarówno w odniesieniu do poziomu dopuszczalnego dla I, jak i II fazy; w latach wcześniejszych stwierdzano przekroczenia PM2.5 dla poziomu dopuszczalnego –II fazy i wszystkie 4 strefy zaliczano do klasy C1),
- arsen w pyłe PM10 (do klasy C zaliczono jedynie strefę dolnośląską ze względu na przekroczenia w rejonie Głogowa, w poprzednich latach do klasy C zaliczano także m. Legnicę, gdzie w 2019 r. stężenie średnioroczne arsenu nie przekraczało normy).

Nadal wszystkie 4 strefy województwa dolnośląskiego zaliczane są do klasy C ze względu na stężenia benzo(a)pirenu, chociaż w 2019 r., w odniesieniu do 2018 r., znacząco zmniejszyły się poziomy stężenie średniorocznych (30-60%) – konsekwencją tego jest zmniejszenie obszarów przekroczeń. W odniesieniu do ocen z lat poprzednich zmianie uległa także klasyfikacja stref dla ozonu pod kątem ochrony zdrowia –w 2019 r. oprócz strefy dolnośląskiej do klasy C zaliczono także Aglomerację Wrocławską. W przypadku klasyfikacji stref pod kątem kryteriów dla ochrony roślin zmiany w klasyfikacji dotyczą ozonu – w poprzednich latach strefa dolnośląska zaliczana była do klasy C, natomiast w 2019 roku została ona zaliczona do klasy A.

Na podstawie przeprowadzonego w 2018 roku monitoringu zanieczyszczeń powietrza w strefie dolnośląskiej w związku z przekroczeniem dla strefy dolnośląskiej, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomów docelowych dla benzo(a)pirenu i arsenu oraz poziomu dopuszczalnego (II faza) pyłu zawieszonego PM2,5 – sporządzony i przyjęty został przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego Uchwałą nr XXI/505/20 z dnia 16 lipca 2020 r. program ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim, w których w 2018 r. zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych (Program jest opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dn. 21.07.2020 r. poz. 4389). Program określa między innymi działania naprawcze jakie samorządy powiatowe będą zobowiązane do zrealizowania od 2021 roku, tj. ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego budynków użyteczności publicznej oraz prowadzenie edukacji ekologicznej odnoszącej się do poprawy jakości powietrza.

3.4 Klimat akustyczny

Głównym źródłem hałasu w środowisku na terenie powiatu wrocławskiego jest hałas komunikacyjny, generowany przez pojazdy. Zależy on głównie od: poziomu zurbanizowania terenu, w tym od gęstości zaludnienia, gęstości zabudowy, poprowadzenia dróg i węzłów komunikacyjnych oraz rodzaju podłoża, ukształtowania terenu itd. Obserwowany wzrost ilości pojazdów osobowych, ciężarowych, oraz wzmożony ruch tranzytowy powodują ciągły wzrost poziomu hałasu w środowisku.

Liniowymi źródłami dźwięku, generującymi hałas typu komunikacyjnego są drogi. Na poziom tego hałasu wpływają czynniki związane z drogą, ruchem oraz czynniki niezależne. Do czynników związanych z drogą wpływających na generację oraz

propagację hałasu można zaliczyć rodzaj i stan nawierzchni, położenie trasy względem poziomu terenu, jej geometrię (szerokość drogi, liczbę pasów ruchu, pas zieleni, nachylenie poprzeczne i podłużne), organizację ruchu (ograniczenia prędkości, przejścia dla pieszych, skrzyżowania, w szczególności te z sygnalizacją świetlną) oraz obiekty inżynierskie i obiekty mające na celu ograniczenie hałasu, w szczególności ekrany akustyczne. Czynniki, związanymi z użytkowaniem drogi, wpływającymi na generację hałasu jest struktura ruchu, zarówno ilościowa, jak i jakościowa – jego natężenie, udział pojazdów ciężkich, prędkość przejazdów i rodzaj ruchu (przyspieszony, hamujący, stabilny, przerywany itp.). Czynniki niezależne od stanu drogi i jej użytkowania mające wpływ na propagację hałasu to m.in.: warunki meteorologiczne, ukształtowanie oraz zagospodarowanie terenu (wpływ odbić i pochłaniania dźwięku przez teren i obiekty sąsiadujące z drogą).

Drugim w kolejności źródłem uciążliwego hałasu jest hałas instalacyjny (przemysłowy) - bywa najczęstszą przyczyną interwencji ludności. Wynika to m.in. z faktu, że hałas tego typu ma przeważnie dokuczliwe brzmienie i ciągły charakter, w związku z czym jest o wiele mniej akceptowany przez mieszkańców niż np. hałas drogowy. Ze względu na większą wrażliwość otoczenia na dokuczliwe dźwięki najbardziej uciążliwe są obiekty emitujące hałas w porze nocnej.

Stan klimatu akustycznego na terenie województwa dolnośląskiego w tym powiecie wrocławskiego ujęto w opracowaniu z 2017 r. pn. „Podsumowanie 5-letniego cyklu monitoringu hałasu na terenie województwa dolnośląskiego w latach 2012 – 2016”, który opracowano na podstawie wyników zawartych w wojewódzkiej bazie EHALAS. W bazie gromadzone są dane na temat hałasu drogowego, kolejowego, lotniczego i przemysłowego uzyskane na podstawie prac własnych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, danych pozyskanych od podmiotów zewnętrznych zobowiązanych do prowadzenia pomiarów.

Badania hałasu komunikacyjnego w środowisku – zadania Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska GIOŚ we Wrocławiu

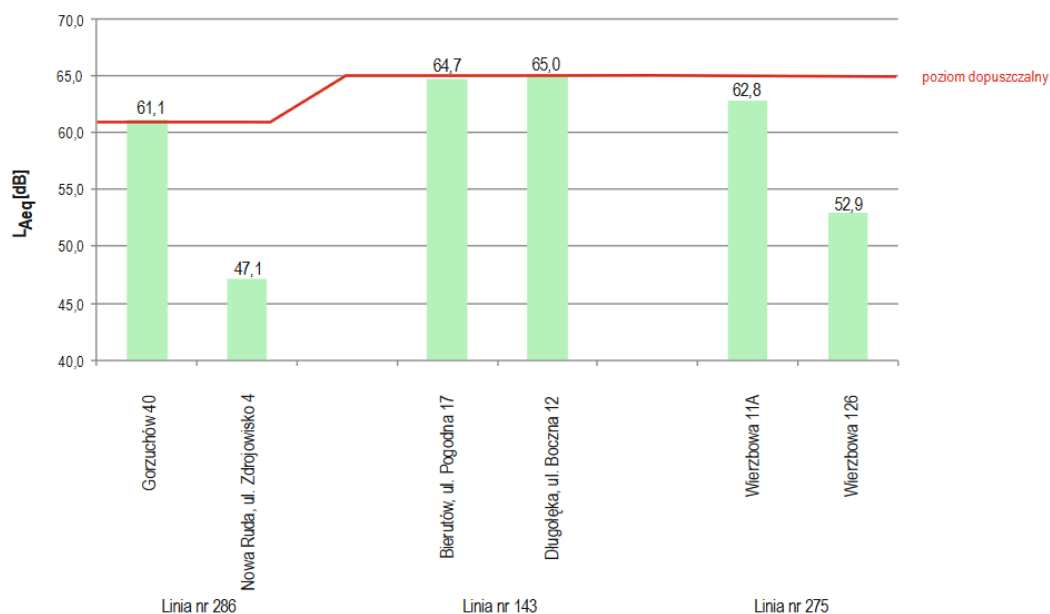
W ramach monitoringu hałasu w środowisku Główny Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska GIOŚ we Wrocławiu przeprowadził w 2018 r. terenie powiatu wrocławskiego pomiary poziomu hałasu komunikacyjnego wyłącznie dla hałasu kolejowego na linii kolejowej nr 143 relacji Wrocław–Namysłów. W stosunku do obowiązujących norm średni poziom równoważny L_{Aeq} dla 8 godzin nocy przekraczał na tej trasie dopuszczalny poziom hałasu o 6,5–6,7dB. Najwyższe przekroczenia odnotowano w Długołęce przy ul. Bocznej 2 (62,7dB).

Tabela nr 8. Wyniki pomiaru hałasu kolejowego w objętych badaniami punktach kontrolno-pomiarowych na terenie województwa dolnośląskiego w 2018 r.

Lp.	Linia kolejowa	Współrzędne geograficzne	Data pomiaru	L _{Aeq} [dB]		Wartości dopuszczalne	
				Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
A.	Wałbrzych-Kłodzko linia nr 286 Gorzuchów 40	N:50°29'41,3" E: 16°33'24,4"	25-26.09.2018	61,1	62,5	61,0	56,0
B.	Wałbrzych-Kłodzko linia nr 286 Nowa Ruda, ul. Zdrojowisko 34	N:50°36'50,0" E:16°30'08,7"	26-27.09.2018	47,1	38,9	61,0	56,0
C.	Wrocław-Namysłów linia nr 143 Bierutów, ul. Pogodna 17	N:51°07'54,5" E:17°32'13,2"	8-9.11.2018	64,7	62,6	65,0	56,0
D.	Wrocław-Namysłów linia nr 143 Długoleśka, ul. Boczna 12	N:51°10'30,7" E:17°11'09,6"	13-14.06.2018	65,0	62,7	65,0	56,0
E.	Legnica-Żagań linia nr 275 Wierzbowa 11A	N:51°23'53,5" E:15°45'18,5"	13.10.2018	62,8	-	65,0	56,0
F.	Legnica-Żagań linia nr 275 Wierzbowa 126	N:51°23'49,6" E:15°45'25,4"	11.10.2018	52,9	-	65,0	56,0

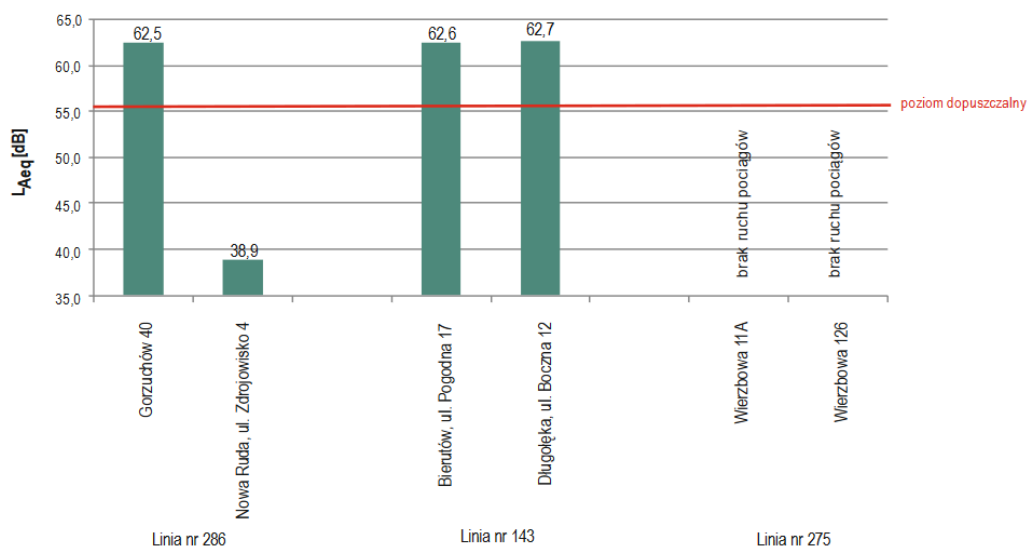
Źródło: GIOŚ

Wykres nr 1. Zestawienie wyników badań hałasu kolejowego przeprowadzonych w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w 2018 r. w porze dnia.

Źródło: GIOŚ

Wykres nr 2. Zestawienie wyników badań hałasu kolejowego przeprowadzonych w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w 2018 r. w porze nocy

Źródło: GIOŚ

3.4.1 Mapy akustyczne

Na podstawie wyników wykonywanych okresowych pomiarów hałasu i innych niezbędnych danych zarządzający drogą, linią kolejową lub lotniskiem sporządza mapę akustyczną terenów położonych wokół tych obiektów. W okresie sprawozdawczym za rok 2018 i 2019 Starosta otrzymał wyniki pomiarów emisji hałasu oraz mapy akustyczne wykonane przez zarządców dróg krajowych i wojewódzkich oraz linii kolejowych.

Wykonane mapy akustyczne posłużyły do sporządzenia aktualizacji Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska przed hałasem. Uchwałą nr III/34/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr LI/1832/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 czerwca 2014 r. dotyczącej przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego” przyjęto Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego dla dróg wojewódzkich i dróg głównych na terenie miasta Jelenia Góra, po których przejeżdża ponad 3 mln pojazdów rocznie oraz linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 tys. pociągów rocznie”. Ponadto w 2019 r. Uchwałą nr XII/288/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 października 2019 r. w sprawie zmiany uchwały nr LI/1832/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego” przyjęto **Program ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych oraz części dróg wojewódzkich i gminnych województwa dolnośląskiego.**

Drogi krajowe

W styczniu 2018 r. na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad spółka LEMITOR Ochrona Środowiska Sp. z o.o. Sp.k. z/s we Wrocławiu wykonała mapę akustyczną dróg krajowych na terenie województwa dolnośląskiego.

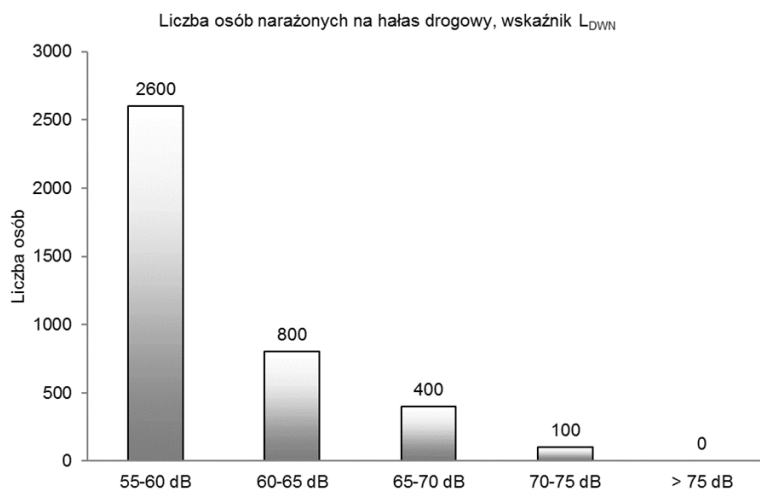
W dokumencie analizie poddano odcinki dróg krajowych o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, wraz z sąsiadującymi pasami terenu o szerokości 820 m każdy. Dla terenu powiatu wrocławskiego analizowano odcinki dróg krajowych nr 98, nr 94, nr 8, nr 35, drogę ekspresową S8, autostradę A4 oraz odcinek autostradowej obwodnicy Wrocławia A8.

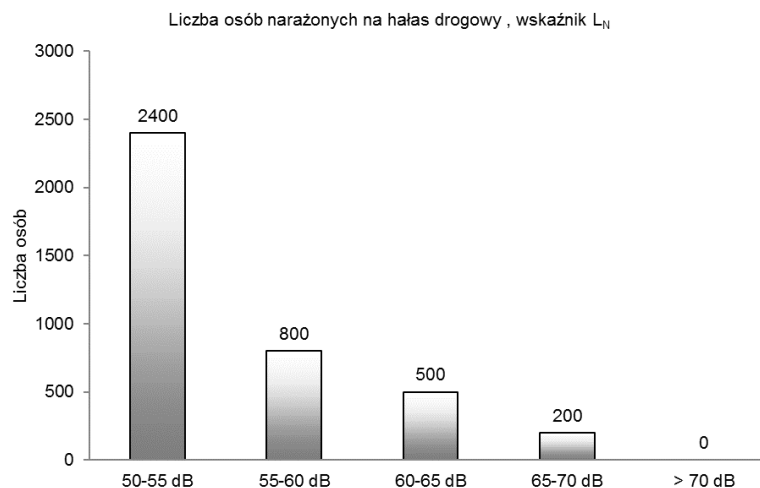
Rysunek nr 12. Lokalizacja analizowanych odcinków dróg krajowych na terenie powiatu wrocławskiego

Źródło: Mapa akustyczna dróg krajowych na terenie województwa dolnośląskiego 2018 r.

Poniżej zawarto wyniki opracowania obejmujące liczbę osób zagrożonych emisją hałasu z dróg objętych mapą akustyczną na terenie powiatu wrocławskiego.

Analizując powyższe zestawienia, można stwierdzić, iż największa ilość ludzi, lokali oraz powierzchni terenów jest ekspozowana na hałas (dla wskaźnika LDWN oraz L_N) znajdujący się w najniższych przedziałach wartości. Równocześnie w odniesieniu do wskaźników LDWN oraz L_N największa ilość osób, mieszkań i powierzchni jest narażona na warunki akustyczne określone jako „niekorzystne”.

Porównując natężenia ruchu pojazdów na drogach krajowych w skali województwa dolnośląskiego, stwierdzono zwiększenie natężenia w porównaniu do danych zawartych w poprzedniej edycji mapy. Wzrost wynosił około 11%, co skutkuje podwyższeniem poziomu hałasu o 0,5 dB.

Porównując zasięgi oddziaływania hałasu będące odległością od drogi, gdzie poziom hałasu równa się wartości dopuszczalnej (dla wskaźnika LDWN wynoszący 55 dB, dla L_N 50 dB) od odcinków dróg krajowych, które analizowano w obu edycjach mapy, nie stwierdza się jednoznacznego trendu zmian. Zwiększenie zasięgów oddziaływania wynika głównie ze wzrostu natężenia ruchu pojazdów, obniżenie poprzez wyprowadzenie ruchu poza tereny zamieszkałe oraz poprawa stanu nawierzchni.

Jednocześnie w związku z wyprowadzeniem ruchu na nowe tereny i lokalizację nowych dróg pojawiło się narażenie na emisję hałasu na obszarach, które do tej pory nie były narażone na ten rodzaj zanieczyszczenia środowiska.

Poniżej zestawiono w formie tabelarycznej wartości przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu emitowanego z odcinków dróg krajowych zlokalizowanych na terenie powiatu wrocławskiego, ujęte w zaktualizowanym Programie ochrony środowiska przed hałasem.

Tabela nr 9. Wartości przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu emitowanego z autostrady A4 na terenie powiatu wrocławskiego

Numer drogi	Nazwa odcinka	Km początkowy	Km końcowy	Powiat	Gmina	Miejscowość	Maksymalna wartość przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem L_{DWN}	Maksymalna wartość przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem L_N	Maksymalna wartość wskaźnika M wyrażonego wskaźnikiem L_{DWN}	Maksymalna wartość wskaźnika M wyrażonego wskaźnikiem L_N
Powiat wrocławski										
A4	WĘZEL KOSTOMŁOTY/DK 5/-WĘZEL KĄTY WR./DW347/	136+000	137+000	wrocławski	Kąty Wrocławskie	Nowa Wieś Kącka	5	5	0	0
A4	WĘZEL KĄTY WR./DW347/-WĘZEL PIETRZYKOWICE/DW348/	138+000	139+000	wrocławski	Kąty Wrocławskie	Kąty Wrocławskie	5	5	0	0
A4	WĘZEL KĄTY WR./DW347/-WĘZEL PIETRZYKOWICE/DW348/	139+000	140+000	wrocławski	Kąty Wrocławskie	Kąty Wrocławskie / Sośnica	5	5	0.4	0
A4	WĘZEL KĄTY WR./DW347/-WĘZEL PIETRZYKOWICE/DW348/	142+000	143+000	wrocławski	Kąty Wrocławskie	Różaniec	5	5	0	0
A4	WĘZEL KĄTY WR./DW347/-WĘZEL PIETRZYKOWICE/DW348/	145+000	146+000	wrocławski	Kąty Wrocławskie / Kobierzyce	Strzeganiowice / Baranowice / Biskupice Podgórne	5	5	0	0
A4	WĘZEL KĄTY WR./DW347/-WĘZEL PIETRZYKOWICE/DW348/	146+000	147+000	wrocławski	Kąty Wrocławskie / Kobierzyce	Baranowice / Biskupice Podgórne	5	5	0	0
A4	WĘZEL PIETRZYKOWICE-WĘZEL WROCŁAW PLD	148+000	149+000	wrocławski	Kąty Wrocławskie	Nowa Wieś Wrocławska	5	5	0	0
A4	WĘZEL PIETRZYKOWICE-WĘZEL WROCŁAW PLD	149+000	150+000	wrocławski	Kąty Wrocławskie	Nowa Wieś Wrocławska	10	5	0.6	0
A4	WĘZEL BIELANY WR. /DK 5 i 35/-WĘZEL WROCŁAW WSCHÓD /DW395/	153+452	154+000	wrocławski	Kobierzyce	Bielany Wrocławskie	0	5	0	0

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego (2019 r.)

Tabela nr 10. Wartości przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu emitowanego z autostrady A4, oraz odcinka drogi A8, S8, i 8 na terenie powiatu wrocławskiego

Numer drogi	Nazwa odcinka	Km początkowy	Km końcowy	Powiat	Gmina	Miejscowość	Maksymalna wartość przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem L_{DWN}	Maksymalna wartość przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem L_N	Maksymalna wartość wskaźnika M wyrażonego wskaźnikiem L_{DWN}	Maksymalna wartość wskaźnika M wyrażonego wskaźnikiem L_N
A4	WĘZEL BIELANY WR. /DK 5 i 35/-WĘZEL WROCŁAW WSCHÓD /DW395/	154+000	155+000	wrocławski	Kobierzyce	Bielany Wrocławskie / Ślęza	5	5	0.2	0.1
A4	WĘZEL BIELANY WR. /DK 5 i 35/-WĘZEL WROCŁAW WSCHÓD /DW395/	155+000	156+000	wrocławski	Kobierzyce	Ślęza	10	5	0	0
A4	WĘZEL BIELANY WR. /DK 5 i 35/-WĘZEL WROCŁAW WSCHÓD /DW395/	156+000	157+000	wrocławski	Kobierzyce / Żórawina	Ślęza / Karwiany	15	10	0	0
A4	WĘZEL BIELANY WR. /DK 5 i 35/-WĘZEL WROCŁAW WSCHÓD /DW395/	157+000	158+000	wrocławski	Żórawina	Karwiany	5	0	0	0
A4	WĘZEL BIELANY WR. /DK 5 i 35/-WĘZEL WROCŁAW WSCHÓD /DW395/	158+000	159+000	wrocławski	Żórawina	Karwiany / Suchy Dwór	10	5	0	0
A4	WĘZEL WROCŁAW WSCHÓD /DW395/-WĘZEL BRZEZIMIERZ /DW396/	167+000	168+000	wrocławski	Żórawina	Stary Śleszów / Wilkowice	5	0	0	0
A8	WĘZEL WROCŁAW PLD-WĘZEL WROCŁAW ZACHÓD	007+000	008+000	wrocławski	Kąty Wrocławskie	Zabrodzie	5	5	0	0
S8	WĘZEL WROCŁAW PSIE POLE /DK A8 i 98/-WĘZEL OLEŚNICA ZACHÓD /DW34	038+000	039+000	wrocławski	Długolęka	Łozina / Budziwojowice	20	20	0	0
8	ŁAGIEWNIKI/DK 39 i DW384/-WIERZBICE/DW346L/	089+000	090+000	dzierżoniowski / wrocławski	Łagiewniki / Jordanów Śląski	Młeczna	5	5	0	0
8	ŁAGIEWNIKI/DK 39 i DW384/-WIERZBICE/DW346L/	091+000	092+000	wrocławski	Jordanów Śląski	Jordanów Śląski / Dankowice	5	5	0.2	0

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego (2019 r.)

Tabela nr 11. Wartości przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu emitowanego z dróg krajowych nr 8 i 35 na terenie powiatu wrocławskiego

Numer drogi	Nazwa odcinka	Km początkowy	Km końcowy	Powiat	Gmina	Miejscowość	Maksymalna wartość przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem L_{DWN}	Maksymalna wartość przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem L_N	Maksymalna wartość wskaźnika M wyrażonego wskaźnikiem L_{DWN}	Maksymalna wartość wskaźnika M wyrażonego wskaźnikiem L_N
8	ŁAGIEWNIKI/DK 39 i DW384/-WIERZBICE/DW346L/	092+000	093+000	wrocławski	Jordanów Śląski	Jordanów Śląski	10	10	0	0
8	ŁAGIEWNIKI/DK 39 i DW384/-WIERZBICE/DW346L/	093+000	094+000	wrocławski	Jordanów Śląski	Jordanów Śląski	10	15	1.3	1.9
8	ŁAGIEWNIKI/DK 39 i DW384/-WIERZBICE/DW346L/	097+000	098+000	wrocławski	Kobierzyce	Pustków Wilczkowski	15	15	1.6	3.5
8	ŁAGIEWNIKI/DK 39 i DW384/-WIERZBICE/DW346L/	098+000	099+000	wrocławski	Kobierzyce	Pustków Wilczkowski	15	15	0	0
8	ŁAGIEWNIKI/DK 39 i DW384/-WIERZBICE/DW346L/	099+000	100+000	wrocławski	Kobierzyce	Jaszowice	15	15	3.1	3.2
8	ŁAGIEWNIKI/DK 39 i DW384/-WIERZBICE/DW346L/	100+000	101+000	wrocławski	Kobierzyce	Jaszowice / Rolantowice	10	15	3	2.4
8	ŁAGIEWNIKI/DK 39 i DW384/-WIERZBICE/DW346L/	102+000	103+000	wrocławski	Kobierzyce	Cieszce / Wierzbie	5	10	1	2.8
8	WIERZBICE/DW346L/-MAGNICE/AOW/	105+000	106+000	wrocławski	Kobierzyce	Kobierzyce	15	10	9.1	2.6
8	WIERZBICE/DW346L/-MAGNICE/AOW/	106+000	107+000	wrocławski	Kobierzyce	Kobierzyce	10	10	0.8	0.2
8	WIERZBICE/DW346L/-MAGNICE/AOW/	108+000	109+049	wrocławski	Kobierzyce	Kobierzyce / Magnice	5	10	0.3	0.6
35	ŚWIDNICA/DW382P/-MIROSLAWICE/DP 1990D/	061+000	062+000	wrocławski / świdnicki	Sobótka / Marcinowice	Tworzyjanów / Gancarsko	10	15	0.8	1.3
35	ŚWIDNICA/DW382P/-MIROSLAWICE/DP 1990D/	065+000	066+000	wrocławski	Sobótka	Wojnarowice	10	15	2.8	3
35	ŚWIDNICA/DW382P/-MIROSLAWICE/DP 1990D/	066+000	066+309	wrocławski	Sobótka	Wojnarowice	10	15	9.06	15.86

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego (2019 r.)

Tabela nr 12. Wartości przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu emitowanego z dróg krajowych nr 35 i 94 na terenie powiatu wrocławskiego

Numer drogi	Nazwa odcinka	Km początkowy	Km końcowy	Powiat	Gmina	Miejscowość	Maksymalna wartość przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem L_{DWN}	Maksymalna wartość przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem L_N	Maksymalna wartość wskaźnika M wyrażonego wskaźnikiem L_{DWN}	Maksymalna wartość wskaźnika M wyrażonego wskaźnikiem L_N
35	MIROSLAWICE/DP 1990D/-GNIECHOWICE/DW346/	066+309	067+000	wrocławski	Sobótka	Wojnarowice	10	15	2.75	3.91
35	MIROSLAWICE/DP 1990D/-GNIECHOWICE/DW346/	069+000	070+000	wrocławski	Sobótka	Mirosławice	15	15	2.2	2.3
35	MIROSLAWICE/DP 1990D/-GNIECHOWICE/DW346/	070+000	071+000	wrocławski	Sobótka	Mirosławice	15	20	10.1	6.9
35	MIROSLAWICE/DP 1990D/-GNIECHOWICE/DW346/	071+000	072+000	wrocławski	Sobótka	Siedlakowice	15	20	4.9	2.4
35	MIROSLAWICE/DP 1990D/-GNIECHOWICE/DW346/	074+000	075+000	wrocławski	Kąty Wrocławskie	Gniechowice	15	20	8	5
35	MIROSLAWICE/DP 1990D/-GNIECHOWICE/DW346/ // GNIECHOWICE/DW346/-MALUSZÓW/DW348/	075+000	076+000	wrocławski	Kąty Wrocławskie	Gniechowice	15	20	9.83	11.44
35	GNIECHOWICE/DW346/-MALUSZÓW/DW348/	078+000	079+000	wrocławski	Kąty Wrocławskie / Kobierzyce	Małuszów	5	10	0.3	0.1
35	GNIECHOWICE/DW346/-MALUSZÓW/DW348/	079+000	079+191	wrocławski	Kobierzyce	Małuszów	10	20	9.42	11.52
35	MALUSZÓW/DW348/-WĘZEL KOBIERZYCE/DK S8/	079+191	080+000	wrocławski	Kobierzyce	Małuszów	5	15	0.49	0.87
94	WROCLAW/GR. M./-SIECHNICE/DW372/	104+836	105+000	wrocławski	Siechnice	Radwanice	15	10	1.22	0
94	WROCLAW/GR. M./-SIECHNICE/DW372/	105+000	106+000	wrocławski	Siechnice	Radwanice	10	10	9.1	0.8
94	WROCLAW/GR. M./-SIECHNICE/DW372/	106+000	107+000	wrocławski	Siechnice	Radwanice	10	10	6.4	0.3

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego (2019 r.)

Tabela nr 13. Wartości przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu emitowanego z dróg krajowych 94 i 98 na terenie powiatu wrocławskiego

Numer drogi	Nazwa odcinka	Km początkowy	Km końcowy	Powiat	Gmina	Miejscowość	Maksymalna wartość przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem L_{DWN}	Maksymalna wartość przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem L_N	Maksymalna wartość wskaźnika M wyrażonego wskaźnikiem L_{DWN}	Maksymalna wartość wskaźnika M wyrażonego wskaźnikiem L_N
94	WROCLAW/GR. M./-SIECHNICE/DW372//SIECHNICE/DW372/-OLAWA/DW396L/	108+000	109+000	wrocławski	Siechnice	Siechnice	5	10	0	0
94	SIECHNICE/DW372/-OLAWA/DW396L/	109+000	110+000	wrocławski	Siechnice	Siechnice	10	10	6.6	10.3
94	SIECHNICE/DW372/-OLAWA/DW396L/	110+000	111+000	wrocławski	Siechnice	Siechnice	5	10	0	0
94	SIECHNICE/DW372/-OLAWA/DW396L/	111+000	112+000	wrocławski	Siechnice	Siechnice / Groblice	10	10	0	0
94	SIECHNICE/DW372/-OLAWA/DW396L/	112+000	113+000	wrocławski	Siechnice	Groblice	10	10	3.7	5.6
94	SIECHNICE/DW372/-OLAWA/DW396L/	113+000	114+000	wrocławski	Siechnice	Groblice	10	15	3.4	5.1
98	DLUGOLEKA/WROCLAWSKA/-WROCLAW/GR. M./	001+000	001+200	wrocławski	Długoleka	Ramiszów	5	5	0	0
98	DLUGOLEKA/WROCLAWSKA/-WROCLAW/GR. M./	005+993	007+000	wrocławski	Długoleka	Mirków	10	15	10.3	5.3
98	DLUGOLEKA/WROCLAWSKA/-WROCLAW/GR. M./	007+000	007+494	wrocławski	Długoleka	Mirków	10	15	12.96	10.73

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego (2019 r.)

Wartości przekroczeń wskaźników dopuszczalnych są podstawą do wyznaczania działań naprawczych mających na celu obniżanie poziomu hałasu do wartości dopuszczalnych. Działania naprawcze proponowane są w ramach:

- **strategii krótkookresowej:** działania, których celem jest spowodowanie poprawy klimatu akustycznego w tych miejscach, gdzie przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu w środowisku są w chwili obecnej największe, oraz tam gdzie na oddziaływanie hałasu narażona jest największa liczba osób. W związku z powyższym, w ramach strategii krótkookresowej wskazano konieczność realizacji działań naprawczych dla obszarów o wysokim priorytecie, dla których wskaźnik M przyjmuje wartości większe od 10.
- **strategii długookresowej:** działania mające na celu poprawę klimatu akustycznego na terenach sąsiadujących z drogami krajowymi, których realizacja miałaby się odbywać głównie w perspektywie czasowej ponad 5 lat, a więc po realizacji niniejszego Programu. Są to działania, które powinny być realizowane na terenach, na których wskaźnik M przyjmuje obecnie wartości w przedziale od 0 do 10, a wykonanie planuje się w dłuższej perspektywie czasowej.

Priorytetem wysokim, ze wskazaniem do działań strategii krótkookresowej, zgodnie z Programem Ochrony Środowiska przed Hałasem dla Województwa Dolnośląskiego uchwalonym w 2019 r. objęto niżej wymienione drogi zlokalizowane na obszarze powiatu wrocławskiego:

- droga krajowa nr 35 w miejscowości Wojnarowice, Mirosławice, Gniechowice, Małuszów dla której przewidziano przebudowę

z rozbudową tej drogi w ramach dostosowania dróg krajowych do przenoszenia obciążeń 11,5 T/oś,

- droga krajowa nr 98 w miejscowości Mirków, dla której przewidziano przebudowę z rozbudowa tej drogi w ramach dostosowania dróg krajowych do przenoszenia obciążeń 11,5 T/oś,

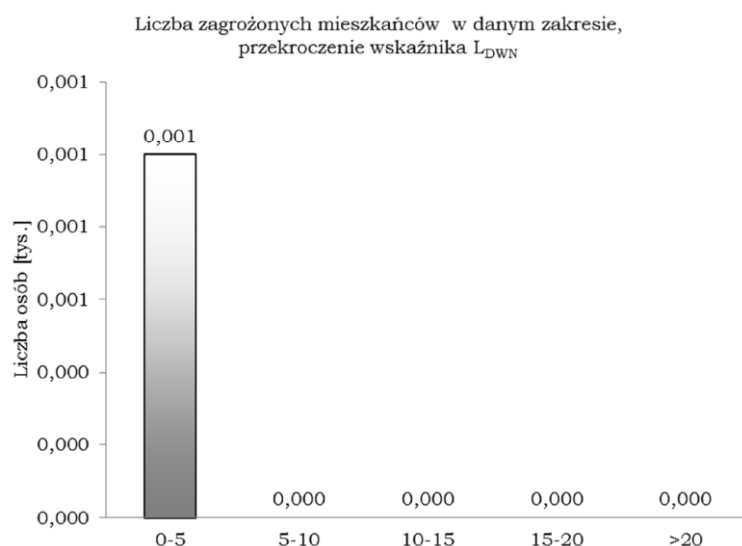
W sytuacji, gdy wartość wskaźnika M wynosiła 0 odstąpiono od proponowania działań naprawczych, ponieważ realizacja tych działań byłaby nieuzasadniona z uwagi na brak zabudowy chronionej akustycznie na terenie, na którym stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku oraz z uwagi na fakt, że najbliższe zabudowania znajdują się poza zasięgiem przekroczeń.

Pozostałe odcinki dróg objętych Programem uzyskały priorytet niski i zakwalifikowano je do strategii działań długookresowych, m.in. w zakresie prowadzenia bieżących remontów nawierzchni, bądź wymiana nawierzchni jezdni lub rozbudowa drogi krajowej nr 8.

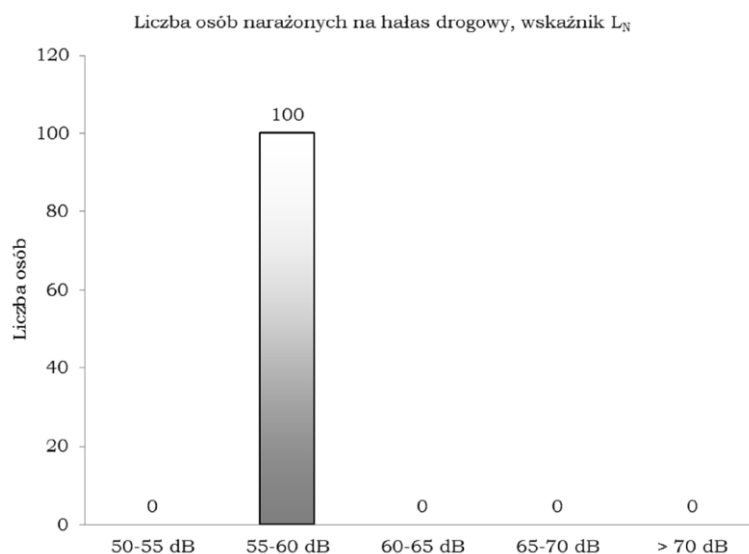
Drogi wojewódzkie

Na potrzeby aktualizacji Programu Ochrony Środowiska przed hałasem w 2017 r. na zlecenie Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu wykonano mapę akustyczną dla dróg wojewódzkich. Na obszarze powiatu wrocławskiego mapą akustyczną objęto odcinki niżej wymienionych dróg wojewódzkich:

Droga wojewódzka nr 347 o długości ok. 24 km łączy Wrocław i Kąty Wrocławskie na terenie województwa dolnośląskiego. Droga biegnie przez miejscowości Mokronos Dolny, Pietrzykowice oraz Sośnica. Rozpatrywany fragment drogi od km 3+600 do km 4+200 zlokalizowany jest w sąsiedztwie wsi Mokronos Dolny. Jego początek wyznacza granica powiatu m. Wrocław, natomiast analizowany fragment trasy znajduje się w całości w powiecie wrocławskim w gminie Kąty Wrocławskie. Po stronie zachodniej trasy leżą tereny mieszkaniowo – usługowe oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Natomiast po stronie wschodniej znajdują się tereny rolne. Drugi rozpatrywany fragment drogi nr 347, od km 17+400 do km 18+700, znajduje się w południowo-zachodniej części powiatu wrocławskiego na terenie Kątów Wrocławskich. Odcinek przebiega wzdłuż ul. ks. Jerzego Popiełuszki, a swój bieg kończy na przecięciu się z drogą A-4. Teren jest w znacznym stopniu zurbanizowany z głównie zabudową mieszkaniową jednorodziną i mieszkaniowo-usługową. Po zachodniej stronie trasy dominują obszary rolne oraz tereny rekreacyjno-wypoczynkowe.

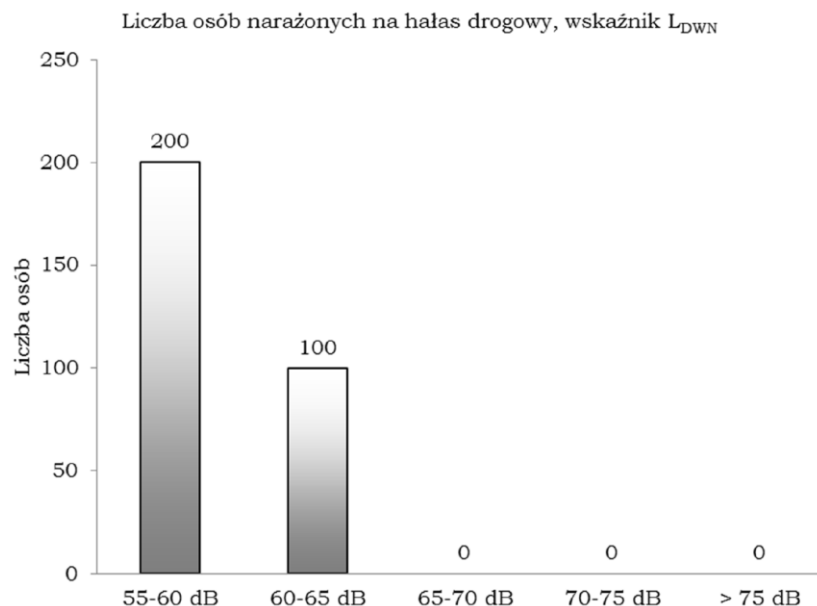

Źródło: Mapa akustyczna dla dróg wojewódzkich województwa dolnośląskiego. Lipiec 2017 r. na zlecenie DSDiK we Wrocławiu

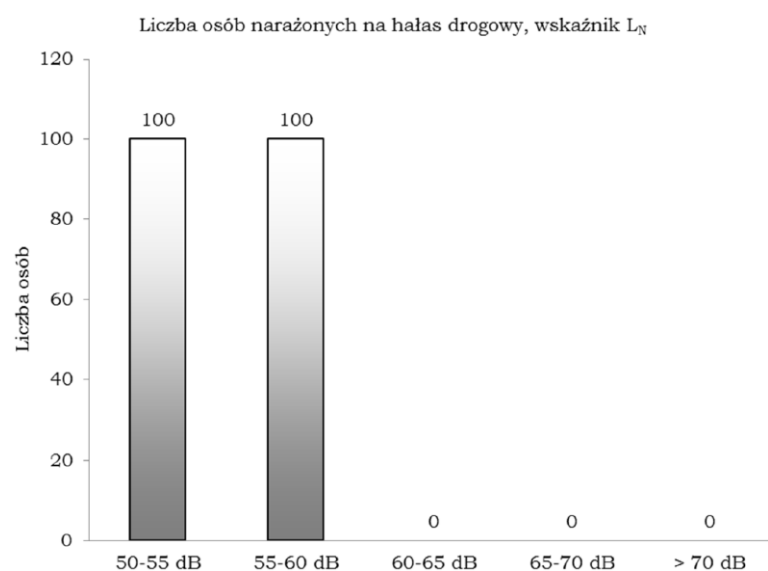

Źródło: Mapa akustyczna dla dróg wojewódzkich województwa dolnośląskiego. Lipiec 2017 r. na zlecenie DSDiK we Wrocławiu

Droga wojewódzka nr DW 395 odcinek o długości 8,5 km przebiega przez powiat wrocławski i mieści się na terenie dwóch gmin: Siechnice i Żurawina. Trasa zaczyna się na granicy miasta Wrocław, kończąc się we wsi Wojkowice na łącznicy z autostradą A4. Trasa sąsiaduje z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną i zamieszkania zbiorowego, zagrodową oraz mieszkaniowo-usługową.

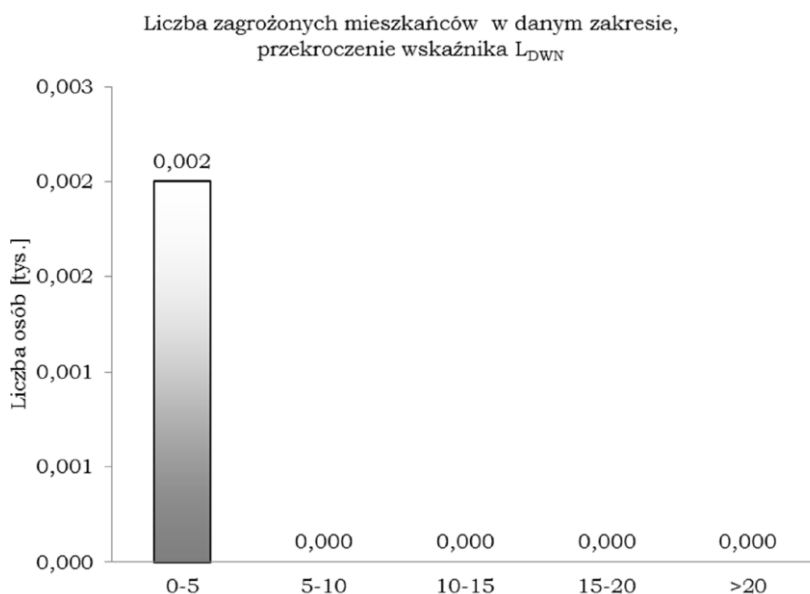

Źródło: Mapa akustyczna dla dróg wojewódzkich województwa dolnośląskiego. Lipiec 2017 r. na zlecenie DSDiK we Wrocławiu

Źródło: Mapa akustyczna dla dróg wojewódzkich województwa dolnośląskiego. Lipiec 2017 r. na zlecenie DSDiK we Wrocławiu

Wschodnia Obwodnica Wrocławia o łącznej długości ok. 30 km, biegnąca przez tereny powiatu wrocławskiego wzdłuż południowej i wschodniej granicy Wrocławia, która docelowo będzie łączyć miejscowości: Bielany – Łany - Długołękę. Rozpatrywany odcinek od km 0+000 do km 1+000 leży w całości w powiecie wrocławskim w gminie Czernica, na terenie wsi Kamieniec Wrocławski. Rozpoczyna się na skrzyżowaniu ul. Strachocińskiej oraz Wojnowskiej, a kończy przed rondem łączącym ul. Wrocławską i BLD. Odcinek sąsiaduje z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i mieszkaniowo-usługową. Odcinek od km 1+000 do km 8+500 przebiega przez gminę Czernica i Siechnice. Analizowana droga sąsiaduje głównie z terenami upraw rolnych. W otoczeniu trasy znajduje się rozproszona zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz mieszkaniowo-usługowa. Analizowany odcinek od km 8+500 do km 13+000 przebiega od skrzyżowania z drogą krajową nr 94 do miejscowości Żerniki Wrocławskie. Sąsiaduje z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i w mniejszym stopniu z obszarami o przeznaczeniu mieszkaniowo-usługowym.

Źródło: Mapa akustyczna dla dróg wojewódzkich województwa dolnośląskiego. Lipiec 2017 r. na zlecenie DSDiK we Wrocławiu

Na podstawie uzyskanych wyników w zakresie przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu przewidziano działania naprawcze służące ograniczaniu tych przekroczeń do wartości dopuszczalnych.

W ramach strategii krótkookresowej powinny być zawarte działania, których celem jest spowodowanie poprawy klimatu akustycznego w tych miejscach, gdzie przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu w środowisku są największe, oraz tam gdzie na oddziaływanie hałasu narażona jest największa liczba osób. Dla odcinków analizowanych dróg wojewódzkich przebiegających przez teren powiatu wrocławskiego nie wskazano propozycji działań krótkookresowych niezbędnych do polepszenia stanu akustycznego środowiska, z uwagi na niski priorytet narażenia.

W ramach strategii długookresowej określono przedsięwzięcia mające na celu poprawę klimatu akustycznego na terenach sąsiadujących z drogami wojewódzkimi zarządzanymi przez Zarządcę dróg wojewódzkich, których realizacja miałaby się odbywać głównie w perspektywie czasowej ponad 5 lat. Proponowane działania naprawcze w ramach strategii długookresowej przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela nr 14. Działania długookresowe – propozycja działań naprawczych po 2022 r. dla terenów o niskim priorytecie narażenia

Nr drogi wojewódzkiej Orientacyjny kilometr	Działania naprawcze	Priorytet	Szacowany efekt redukcji hałasu	Podmiot odpowiedzialny za realizację działań	Szacunkowy koszt realizacji działania
347 17+400÷18+400	Rozbudowa drogi polegająca na budowie chodnika i ścieżki rowerowej w m. Kąty Wrocławskie (wg zadania od km 17+503,24 do km 18+648,19-etap II	Niski	do 3dB	Zarządzający drogami wojewódzkimi	700 tys. zł

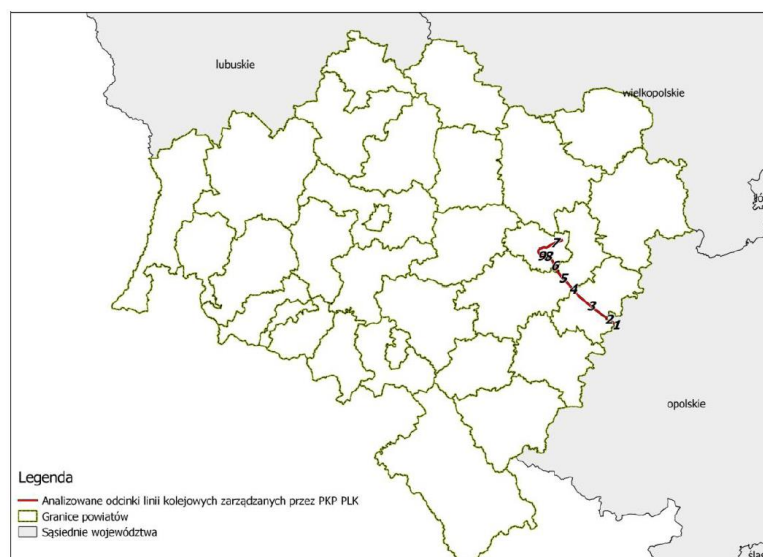
Nr drogi wojewódzkiej Orientacyjny kilometr	Działania naprawcze	Priorytet	Szacowany efekt redukcji hałasu	Podmiot odpowiedzialny za realizację działań	Szacunkowy koszt realizacji działania
	Zastosowanie trwałych środków uspokojenia ruchu				100 tys. zł
395 11+450÷13+400	Egzekwowanie ograniczeń prędkości	Niski	do 2dB	Policja	10 tys. zł
347 4+208÷4+600	Egzekwowanie ograniczeń prędkości	Niski	do 2dB	Policja	10 tys. zł

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego (2019 r.)

Linie kolejowe

Wyniki pomiarów poziomów hałasu w środowisku w związku z eksploatacją linii kolejowych, o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie, posłużyły do uzyskania informacji o aktualnym stanie środowiska w otoczeniu przedmiotowych linii kolejowych oraz realizacji strategicznych map hałasu. Mapa akustyczna wykonana w 2017 r. przez Polskie Linie Kolejowe S.A. została wykorzystana do opracowania Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego, który został wykonany w 2019 r. na zlecenie Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Na terenie powiatu wrocławskiego analizowano klimat akustyczny powstający w wyniku funkcjonowania linii kolejowej nr 132 relacji Bytom – Wrocław Główny na odcinku Brzeg – Święta Katarzyna.

Rysunek nr 13. Przebieg analizowanej linii kolejowej nr 132

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego (2019 r.)

Na podstawie Mapy akustycznej wykonanej w 2017 roku oraz dokonanej identyfikacji źródeł hałasu kształtujących klimat akustyczny na terenie województwa dolnośląskiego, wykonanej analizy uwarunkowań akustycznych wynikających z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań i kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego, a także metod i wyników badań, liczby ludności

zagrożonej hałasem oraz przeprowadzonej analizy przewidywanych trendów zmian stanu akustycznego środowiska, w ramach opracowywania Programu ochrony środowiska przed hałasem wybrano tereny o największej wartości naruszeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Posłużono się w tym celu mapami terenów zagrożonych hałasem przedstawionymi na Mapie akustycznej dla odcinków linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie. Na podstawie ich analizy można określić zakres naruszeń dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach sąsiadujących z analizowanymi liniami kolejowymi.

Tabela nr 15. Tereny o największej wartości naruszeń dopuszczalnych poziomów hałasu dla odcinków linii kolejowych po których przejeżdża 30 000 pociągów rocznie w granicach powiatu wrocławskiego

Lp.	Nazwa odcinka	Kilometraż linii kolejowej		Strona linii kolejowej	Maksymalna wartość przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem L_{DWN}	Maksymalna wartość przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem L_N	Powiat
		km początkowy	km końcowy				
1	Brzeg – Św. Katarzyna	148+000	148+100	Prawa	10	5	brzeski
2	Brzeg – Św. Katarzyna	153+550	154+000	Lewa	5	5	oławski
3	Brzeg – Św. Katarzyna	154+100	154+300	Prawa	5	5	oławski
4	Brzeg – Św. Katarzyna	154+550	156+300	Prawa	15	20	oławski
5	Brzeg – Św. Katarzyna	154+950	155+500	Lewa	10	15	oławski
6	Brzeg – Św. Katarzyna	156+850	157+300	Prawa	10	10	oławski
7	Brzeg – Św. Katarzyna	156+400	157+200	Lewa	10	10	oławski
8	Brzeg – Św. Katarzyna	161+750	162+250	Prawa	10	15	oławski
9	Brzeg – Św. Katarzyna	167+150	168+000	Prawa	5	5	wrocławski
10	Brzeg – Św. Katarzyna	168+500	169+300	Prawa	15	15	wrocławski
11	Brzeg – Św. Katarzyna	169+300	170+700	Prawa	5	5	wrocławski
12	Brzeg – Św. Katarzyna	170+000	170+150	Lewa	15	10	wrocławski
13	Brzeg – Św. Katarzyna	170+500	170+800	Lewa	5	5	wrocławski
14	Św. Katarzyna – Wrocław Gl.	176+400	176+500	Lewa	5	5	Wrocław

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego (2019 r.)

W ramach strategii krótkoterminowej Zarządzający liniami kolejowymi na terenie województwa dolnośląskiego zobowiązani są do wykonywania działań, które powinny polegać na stałej kontroli stanu nawierzchni kolejowej oraz na szlifowaniu szyn.

Podstawowym działaniem, jakie powinno być realizowane w ramach polityki długookresowej jest właściwe planowanie przestrzenne związane z nowymi inwestycjami prowadzonymi przez Zarządcę linii kolejowych. Istotnym jest, aby te inwestycje nie pogarszały stanu klimatu akustycznego na terenach podlegających ochronie.

3.5 Gleby

W 2018 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu w ramach PMŚ prowadził na terenie województwa dolnośląskiego badania gleb na obszarach uprzemysłowionych i narażonych na oddziaływanie punktowych źródeł zanieczyszczeń. Według danych ujętych w sporządzonej w GIOŚ DM RWMŚ we Wrocławiu w 2019 r. „Ocenie stopnia zanieczyszczenia gleb w województwie dolnośląskim w 2018 r. Obszary bezpośrednio zagrożone zanieczyszczeniami” do badań pobrano 42 próbki gleb wokół 6 obiektów. Obiekty do badań wytypowano na obszarach, gdzie badania gleb nie były jeszcze prowadzone lub tam gdzie stwierdzono zanieczyszczenie gleb na podstawie dotychczasowych wyników badań monitoringowych i działalności kontrolnej.

Ocenę wyników badań gleb przeprowadzono wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016 r., poz. 1395). Powyższe rozporządzenie w § 1 określa sposób prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Na terenie powiatu wrocławskiego badaniami objęto obszary wokół składowisk odpadów. Do badań wytypowano obszar terenów wodonośnych Wrocławia (w pobliżu hałdy zlikwidowanej Huty Siechnice z zakładem przeróbczym i składowiska EC Czechnica). Zakres parametrów wykonanych badań: odczyn, C org., SG (skład granulometryczny), Zn, Pb, Cd, Cr, Cu, Ni, Hg, As, S-SO₄, WWA w tym B(a)P.

Tereny wodonośne m. Wrocław (w pobliżu hałdy zlikwidowanej Huty Siechnice z zakładem przeróbczym i składowiska EC Czechnica)

Poniżej wskazano lokalizację punktów pomiarowych oraz zestawiono wyniki badań gleb na terenach wodonośnych ujęć wody dla Wrocławia z uwzględnieniem terenów wokół likwidowanej hałdy Huty Siechnice.

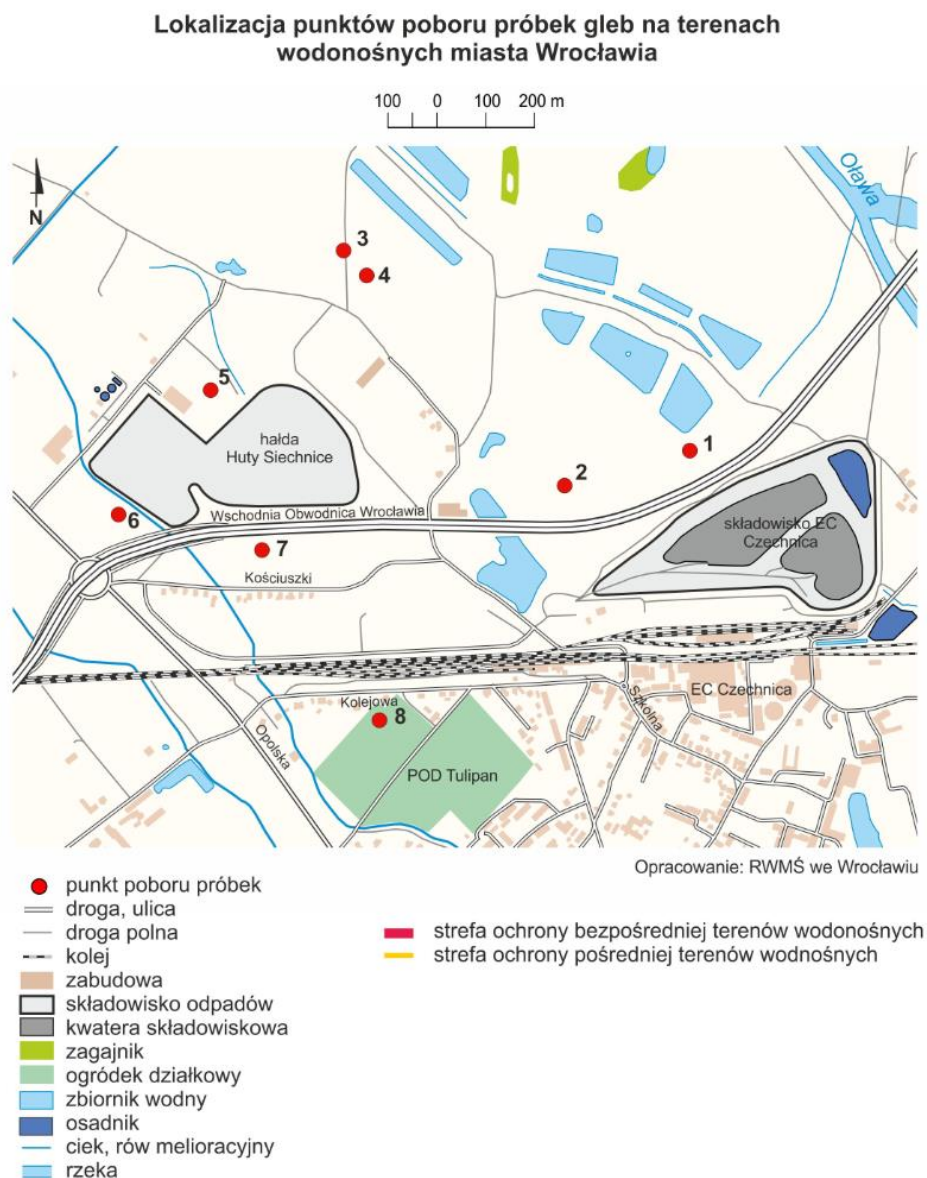

Tabela nr 16. Lokalizacja punktów kontrolno-pomiarowych poboru próbek gleb na terenach wodonośnych Wrocławia ze szczególnym uwzględnieniem obszaru wokół hałdy Huty-Siechnice 2018 r.

Nr punktu	Poziom pobrania (cm)	Rodzaj użytku	Uziarnienie gleb	Lokalizacja	Współrzędne geograficzne
1	0-25 cm	łąka	głina średnia pylasta	w pobliżu piezometru P-15 w pobliżu stawu na wysokości emitorów EC-Czechnica	51,04263° N 17,14843° E
2	0-25 cm	łąka	głina lekka pylasta	w pobliżu piezometru PVIII/11	51,04178° N 17,14461° E
3	0-25 cm	łąka	piasek gliniasty lekki	łąka w pobliżu piezometru P-9	51,04578° N 17,13815° E
4	0-25 cm	łąka	piasek gliniasty lekki pylasty	w pobliżu stawów infiltracyjnych	51,04624° N 17,13756° E
5	0-25 cm	łąka	piasek gliniasty lekki	w pobliżu piezometru P-5	51,04381° N 17,13385° E
6	0-25 cm	pole uprawne	piasek gliniasty mocny pylasty	pomiędzy drogą do Oławy a zakładem przerobu hałdy	51,04102° N 17,13089° E
7	0-25 cm	pastwisko	piasek gliniasty mocny pylasty	przy ul. Kościuszki - vis a vis ul. Kościuszki nr 14 i 16, Siechnice	51,04023° N 17,13513° E
8	0-25 cm	ogród działkowy	głina piaszczysta	ROD Tulipan w Siechnicach, działka 53	51,03723° N 17,13913° E

Źródło: GIOŚ RWMŚ we Wrocławiu

Tabela nr 17. Niektóre właściwości chemiczne oraz całkowita zawartość wybranych metali ciężkich i innych wskaźników w glebach pobranych na terenach wodonośnych Wrocławia, 2018 r.

Nr punktu	Odczyn w 1 n KCl (pH)	C-org. %	Zawartość próchnicy %	Metale w mg/kg gleby								Siarka siarczana mg/100g	Benzo(a) - piren mg/kg
				Zn	Pb	Cd	Cr	Cu	Ni	Hg	As		
1	5,4	3,37	5,80988	124	73,1	0,708	72,2	32,0	31,3	0,0736	15,6	0,764	0,0182
2	6,1	4,82	8,30968	121	48,3	0,776	115	30,9	31,5	0,0777	15,3	0,659	0,0238
3	6,0	1,13	1,94812	41,2	42,6	<0,250	28,5	8,58	7,49	0,0367	5,16	0,157	0,0197
4	6,4	1,21	2,08604	52,7	19,4	0,268	32,7	9,71	8,32	0,0344	4,58	0,166	0,0299
5	7,5	1,99	3,43076	32,7	18,1	<0,250	72,8	6,33	7,83	0,0275	4,06	16,0	0,0234
6	6,4	1,34	2,31016	64,1	30,9	0,453	59,1	14,9	16,7	0,0419	8,78	1,13	0,0557
7	7,3	2,71	4,67204	107	38,1	0,437	190	19,1	24,5	0,0542	10,4	0,525	0,00862
8	7,3	1,67	2,87908	131	37,4	0,471	161	21,6	21,3	0,0494	9,04	0,575	0,123

Źródło: GIOŚ RWMŚ we Wrocławiu

Analiza wykonanych badań w glebach na terenach wodonośnych Wrocławia wykazała przekroczenie dopuszczalnych poziomów benzo(a)pirenu (teren ogrodu działkowego). Nie odnotowano przekroczeń badanych metali ciężkich w tym chromu.

3.6 Pola elektromagnetyczne

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a okresowe badania poziomów tych pól prowadzi Główny Inspektor Ochrony Środowiska, zgodnie z art. 123 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska. Do roku 2018 pomiary te prowadził Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska i w 2018 na terenie powiatu wrocławskiego nie wytypowano punktu pomiarowego.

W 2019 r. Główny Inspektorat Ochrony środowiska wykonał pomiary na terenie miasta Sobótka (przy ul. Świdnickiej) oraz w 3 punktach na terenie wiejskim, tj.: w Sulistrowiczkach koło kościoła (gm. Sobótka), Jeszkowicach ul. Gówna 81 (gm. Czernica) oraz w Kamieniu ul. Bursztynowa (gm. Długołęka). W wyniku pomiarów natężenia PEM za wyjątkiem punktu w Sulistrowiczkach (natężenie 0,34 V/m) nie przekraczały 0,3 V/m.

Do końca 2019 r. obowiązywało rozporządzenie Ministra Środowiska z 30 października 2003 r. w sprawie poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. poz. 1883), zgodnie z którym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności ustalano w kolumnie 2 i 3 tabeli 2 załącznika nr 1.

Tabela nr 18. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności (obowiązujące do 31.12.2019 r.)

Parametr fizyczny	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego			
1	2 kV/m	3	4
0 Hz	10 kV/m	2.500 A/m	-
od 0 Hz do 0,5 Hz	-	2.500 A/m	-
od 0,5 Hz do 50 Hz	10 kV/m	60 A/m	-
od 0,05 kHz do 1 kHz	-	3/f A/m	-
od 0,001 MHz do 3 MHz	20 V/m	3 A/m	-
od 3 MHz do 300 MHz	7 V/m	-	-
od 300 MHz do 300 GHz	7 V/m	-	0,1 W/m ²

Źródło: Rozporządzenie MŚ z dnia 30.10.2003 r. w sprawie poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów

Wyniki pomiarów ujęto w tabeli poniżej.

Tabela nr 19. Wyniki badań poziomów PEM na terenie powiatu wrocławskiego w 2019 r.

Lp.	Współrzędne geograficzne punktu pomiarowego		Data wykonania pomiarów	Nazwa jednostki terytorialnej, na obszarze której jest zlokalizowany punkt pomiarowy	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz uzyskanych dla punktu pomiarowego [V/m]
	Długość geograficzna	Szerokość geograficzna			
1.	16°44'11"	50°53'57"	01.10.2019	Sobótka, ul. Świdnicka	<0,3
2.	16°43'38"	50°50'45"	24.06.2019	Sulistrowiczki, obok kościoła MB Dobrej Rady	0,34
3.	17°13'31"	51°03'56"	28.10.2019	Jeszkowice, ul. Główna 81	<0,3
4.	17°12'50"	51°10'04"	07.04.2019	Kamień, ul. Bursztynowa	<0,3

Źródło: GIOŚ – wyniki pomiarów monitoringowych pól elektromagnetycznych z 2019 r.

Badania wykazały, że w żadnym z przebadanych punktów zlokalizowanych w miejscach dostępnych dla ludności, nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego pól elektromagnetycznych, który wynosi 7 V/m (otrzymany w ramach monitoringu najwyższy wynik to 0,34 v/m).

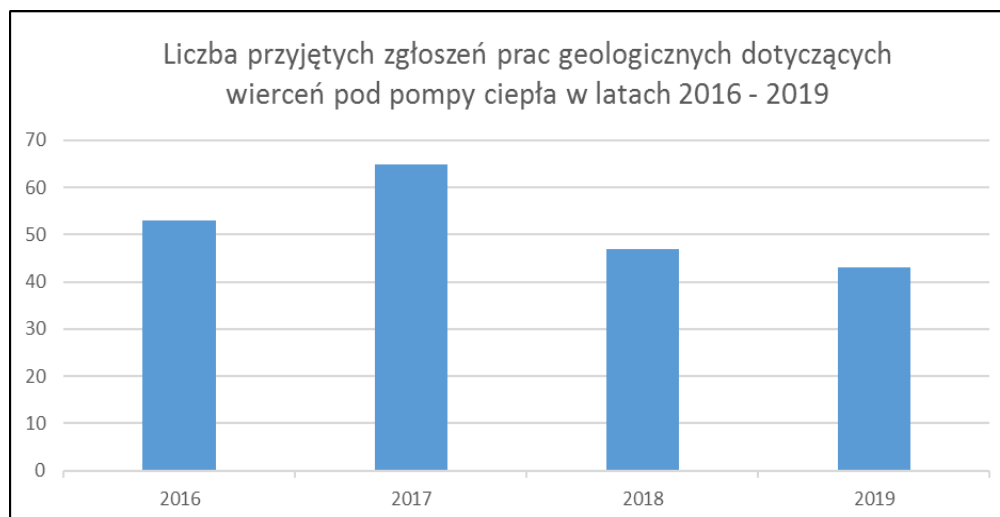
3.7 Odnawialne źródła energii

Energia odnawialna to energia, którą stanowią naturalne powtarzalne procesy przyrodnicze. Źródłami energii odnawialnej są między innymi wiatr, promieniowanie słoneczne, opady, pływy morskie, fale morskie i geotermia. Jest to bardzo cenna energia, która stanowi alternatywę dla nieodnawialnych źródeł np. paliw kopalnianych. Celem strategicznym polityki energetycznej Polski jest zwiększenie wykorzystania odnawialnych zasobów energii i osiągnięcie 20 proc. udziału energii ze źródeł odnawialnych (OZE) w całkowitym zużyciu energii i 10 proc. udział tej energii w sektorze transportowym, liczonych odpowiednio, do roku 2020.

W powiecie wrocławskim z roku na rok można zaobserwować zwiększone zainteresowanie odnawialnymi źródłami energii . Wykonuje się coraz więcej inwestycji budowlanych, w których wykorzystywana jest energia pochodząca z gruntu pod powierzchnią ziemi jak również energia pochodząca ze światła słonecznego. Energia geotermalna tj. energia cieplna niskotemperaturowa (w praktyce 0–60 °C) może być pobierana za pomocą gruntowych pomp ciepła.

Zgodnie z art. 85 ustawy z dnia 09.06.2001 r. ustawy Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2017 r. poz. 2126 ze zm.), starosta przyjmuje zgłoszenia robót geologicznych obejmujących wiercenia w celu wykorzystywania ciepła ziemi. Na poniższym wykresie przedstawiono ilość zgłoszeń dokonanych w Starostwie Powiatowym we Wrocławiu w latach 2018-2019.

Wykres nr 3. Liczba przyjętych zgłoszeń prac geologicznych dotyczących wierceń pod pompy ciepła w latach 2018-2019 przez Starostę Powiatu Wrocławskiego

Źródło: Wydział Ochrony Środowiska

Innym źródłem odnawialnej energii jest fotowoltaika, czyli przetwarzanie światła słonecznego na energię elektryczną w celu wytworzenia prądu elektrycznego.

Fotowoltaika z roku na rok zyskuje coraz większą popularność wśród osób fizycznych. Stanowi ona przyszłość dla sektora energetycznego, a korzyści dla konsumentów płynące z wyposażenia własnego gospodarstwa domowego w mikroinstalację fotowoltaiczną i pozyskiwanie swojego prądu tylko potwierdzają słuszność tego przedsięwzięcia.

W celu wsparcia rozwoju energetyki prosumenckiej, a przede wszystkim wsparcia segmentu mikroinstalacji fotowoltaicznych (PV), Ministerstwo Energii we współpracy z Ministerstwem Środowiska przygotowało program dofinansowania instalacji fotowoltaicznych w Polsce „Mój Prąd”. Program został ogłoszony 23 lipca 2019 r.

Głównym celem programu jest zwiększenie produkcji energii z mikroźródeł fotowoltaicznych, a jego budżet to 1 mld złotych. Dofinansowanie obejmuje do 50% kosztów instalacji i wynosi nie więcej niż 5000 zł. Wsparciem mogą zostać objęte instalacje o 2-10 kW mocy zainstalowanej. Program skierowany jest do gospodarstw domowych.

Aktualna moc wszystkich polskich instalacji PV to już ponad 1,83 GW, z czego prosumenci generują aż 1,2 GW. Dotychczasowe efekty programu „Mój Prąd” – 73 tys. wniosków o dotacje czyli 408 MW zainstalowanej mocy. Stanowi to 1/3 (ok. 33%) mocy prosumenckich źródeł PV pochodzi z instalacji dofinansowanych w „Moim Prądzie”.

W województwie dolnośląskim przyznano dotychczas 5414 dofinansowań do instalacji, natomiast łączna moc instalacji wynosi 32723 KW.

4. Stan i ocena wykonania założeń ochrony środowiska ujętych w powiatowym Programie Ochrony Środowiska

4.1 Obszar interwencji I – Zadania o charakterze systemowym

4.1.1 System transportowy

Na terenie powiatu wrocławskiego prowadzone w były okresie sprawozdawczym działania w zakresie alternatywnych dla samochodu osobowego form transportu oraz wspomagających rozwój systemu tras rowerowych służących do codziennych dojazdów oraz do celów turystyczno – rekreacyjnych. Podjęto działania mające na celu poprawę jakości dróg i standardów transportu w powiecie, poprzez budowę i modernizację dróg wszystkich kategorii. Poniższych w tabelach przedstawiono zrealizowane zadania w zakresie budowy i modernizacji dróg powiatowych, które również wpisują się w działania ograniczające uciążliwość hałasu komunikacyjnego.

Tabela nr 20. Zadania inwestycyjne w zakresie modernizacji przebudowy dróg powiatowych zrealizowane w 2018 roku

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Długość odcinka [km]	Wartość zadania [zł]	Wartość dofinansowania[zł]	Kwota wydatkowana w 2018 [zł]
1.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2000D na odcinku od zjazdu z autostrady A4 przez miejscowość Kilianów, Piławę, która stanowi bezpośrednie połączenie z siecią TEN-T obszarów aktywności gospodarczej powiatów wrocławskiego i świdnickiego	5,920	15 981 324,68	13 546 036,04/RPO WD 2014-2020	15 503 967,45
2.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2022D w m. Smolec, gm. Kąty Wrocławskie	1,928	2 154 935,24	400 000,00/gm. Kąty Wrocławskie	1 172 836,29
3.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1371D i odcinka ul. Osiedlowej w miejscowości Siedlec, gmina Długołęka	0,970	2 579 705,16	600 000,0/gmina Długołęka	1 371 145,69
4.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1930D w m. Nadolice Wielkie, gmina Czernica w systemie zaprojektuj i wybuduj	0,670	1 778 000,00	-	1 778 000,00
5.	Modernizacja dróg powiatowych na obszarze działania Obwodów Drogowych w Mirosławicach i w Sulimowie na terenie powiatu wrocławskiego w podziale na 2 zadania: Zadanie 1 - Modernizacja drogi powiatowej nr 1989D na odcinku długości ok. 1700 m od końca nakładki za miejscowością Glinica do końca m. Tomice, gmina Jordanów Śląski	1,700	567 505,47	-	567 505,47

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Długość odcinka [km]	Wartość zadania [zł]	Wartość dofinansowania [zł]	Kwota wydatkowana w 2018 [zł]
6.	Modernizacja dróg powiatowych na obszarze działania Obwodów Drogowych w Mirosławicach i w Sulimowie na terenie powiatu wrocławskiego w podziale na 2 zadania: Zadanie 2 - Modernizacja drogi powiatowej nr 1925D, tj. ul. Zielonej w Nadolicach Małych, gm. Czernica, na odcinku długości ok. 575 m.	0,575	241 766,87	-	241 766,87
7.	Modernizacja dróg powiatowych na terenie gminy Długołęka w miejscowościach Łosice, Raków, Węgrów i Pasikurówice w podziale na 4 zadania: Zadanie nr 1 – „Modernizacja drogi powiatowej nr 1912D na odcinku długości ok. 1,86 km od skrzyżowania z drogą nr 1341D w m. Łosice przez m. Dąbrowica do skrzyżowania z drogą nr 1913D, gmina Długołęka”.	1,860	1 002 257,66	-	1 002 257,66
8.	Modernizacja dróg powiatowych na terenie gminy Długołęka w miejscowościach Łosice, Raków, Węgrów i Pasikurówice w podziale na 4 zadania: Zadanie 2 - Modernizacja drogi powiatowej nr 1921D na odcinku dł. ok. 1,51km od skrzyżowania z drogą nr 1919D w m. Raków do zjazdu do lasu (dz.520Ls i 330/1) za mostem na rzece Oleśniczka - na ciągu drogi w kierunku miejscowości Borowa, gmina Długołęka	1,510	807 644,14	-	807 644,14

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Długość odcinka [km]	Wartość zadania [zł]	Wartość dofinansowania [zł]	Kwota wydatkowana w 2018 [zł]
9.	Modernizacja dróg powiatowych na terenie gminy Długołęka w miejscowościach Łosice, Raków, Węgrów i Pasikurów w podziale na 4 zadania: Zadanie 3 – Modernizacja drogi powiatowej nr 1472D na odcinku 1,2 km w m. Węgrów – od skrzyżowania z drogą powiatową 1435D, gm. Długołęka	1,200	681 987,04	-	681 987,04
10.	Modernizacja dróg powiatowych na terenie gminy Długołęka w miejscowościach Łosice, Raków, Węgrów i Pasikurów w podziale na 4 zadania: Zadanie 4 - Modernizacja drogi powiatowej nr 1910D na odcinku 1,7 km w m. Pasikurów – ul. Energetyczna od skrzyżowania z drogą 1371D do wiaduktu nad drogą ekspresową nr S8, gm. Długołęka	1,700	1 210 065,72	-	1 210 065,72
11.	Modernizacja dróg powiatowych: na terenie gminy Kobierzyce na odcinku Bielany Wrocławskie - Domasław, na terenie gminy Kąty Wrocławskie na odcinku Skalka-Krzepków, na terenie gminy Siechnice na odcinkach Święta Katarzyna-Sulimów i Zębice-Sulęcín oraz na terenie gminy Długołęka w m. Mirków, w podziale na 5 zadań: Zadanie 1 - Modernizacja drogi powiatowej na odcinku Bielany Wrocławskie - Domasław, gmina Kobierzyce, dawna K-8 o długości ok. 1160 m	1,160	1 323 712,44	-	1 323 712,44

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Długość odcinka [km]	Wartość zadania [zł]	Wartość dofinansowania [zł]	Kwota wydatkowana w 2018 [zł]
12.	Modernizacja dróg powiatowych: na terenie gminy Kobierzyce na odcinku Bielany Wrocławskie - Domasław, na terenie gminy Kąty Wrocławskie na odcinku Skałka-Krzeptów, na terenie gminy Siechnice na odcinkach Święta Katarzyna-Sulimów i Zębice-Sulęcín oraz na terenie gminy Długoleka w m. Mirków, w podziale na 5 zadań: Zadanie 2 - Modernizacja drogi powiatowej nr 2021D na odcinku Skałka-Krzeptów, gmina Kąty Wrocławskie, o długości ok. 3820 m.	3,820	1 845 743,89	-	1 845 743,89
13.	Modernizacja dróg powiatowych: na terenie gminy Kobierzyce na odcinku Bielany Wrocławskie - Domasław, na terenie gminy Kąty Wrocławskie na odcinku Skałka-Krzeptów, na terenie gminy Siechnice na odcinkach Święta Katarzyna-Sulimów i Zębice-Sulęcín oraz na terenie gminy Długoleka w m. Mirków, w podziale na 5 zadań: Zadanie 3 - Modernizacja drogi powiatowej nr 1945D na odcinku o długości ok. 2540 m od zjazdu do działki nr 486/2 w miejscowości Święta Katarzyna przez miejscowość Sulimów do drogi powiatowej nr 1943D, gmina Siechnice.	2,540	1 011 948,34	-	1 011 948,34

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Długość odcinka [km]	Wartość zadania [zł]	Wartość dofinansowania [zł]	Kwota wydatkowana w 2018 [zł]
14.	Modernizacja dróg powiatowych: na terenie gminy Kobierzyce na odcinku Bielany Wrocławskie - Domasław, na terenie gminy Kąty Wrocławskie na odcinku Skałka-Krzeptów, na terenie gminy Siechnice na odcinkach Święta Katarzyna-Sulimów i Zębice-Sulęcín oraz na terenie gminy Długołęka w m. Mirków, w podziale na 5 zadań: Zadanie 4 - Modernizacja drogi powiatowej nr 1942D (ul. Trzech Lip) – obręb Zębice na odcinku długości ok. 1,7 km od skrzyżowania z drogą gminną (działka nr 70/1) do końca miejscowości Sulęcín, gmina Siechnice.	1,700	804 048,26	-	804 048,26
15.	Modernizacja dróg powiatowych: na terenie gminy Kobierzyce na odcinku Bielany Wrocławskie - Domasław, na terenie gminy Kąty Wrocławskie na odcinku Skałka-Krzeptów, na terenie gminy Siechnice na odcinkach Święta Katarzyna-Sulimów i Zębice-Sulęcín oraz na terenie gminy Długołęka w m. Mirków, w podziale na 5 zadań: Zadanie 5 – Modernizacja drogi powiatowej nr 1916D na odcinku o długości ok. 460 m – ul. Kiełczowska od terenu PKP do skrzyżowania z ul. Kwiatową w miejscowości Mirków, gmina Długołęka	0,460	207 101,84	-	207 101,84

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Długość odcinka [km]	Wartość zadania [zł]	Wartość dofinansowania [zł]	Kwota wydatkowana w 2018 [zł]
16.	Modernizacja dróg powiatowych: na terenie gminy Mietków w m. Dzikowa oraz m. Chwałów; na terenie gminy Sobótka w m. Sobótka oraz na terenie gminy Żórawina na odcinku Jarosławice - Okrzeszyce, w podziale na 4 zadania: Zadanie 1- Modernizacja drogi powiatowej nr 2892D na odcinku od granicy Powiatu Wrocławskiego do przejazdu kolejowego na terenie miejscowości Dzikowa gm. Mietków	1,670	806 095,69	-	806 095,69
17.	Modernizacja dróg powiatowych: na terenie gminy Mietków w m. Dzikowa oraz m. Chwałów; na terenie gminy Sobótka w m. Sobótka oraz na terenie gminy Żórawina na odcinku Jarosławice - Okrzeszyce, w podziale na 4 zadania: Zadanie 2- Modernizacja drogi powiatowej nr 1998D na odcinku od drogi powiatowej nr 1997D do granicy Powiatu Wrocławskiego na terenie miejscowości Chwałów, gm. Mietków	0,830	478 085,45	-	478 085,45 Środki niewygasające poniesione w kolejnym roku budżetowym
18.	Modernizacja dróg powiatowych: na terenie gminy Mietków w m. Dzikowa oraz m. Chwałów; na terenie gminy Sobótka w m. Sobótka oraz na terenie gminy Żórawina na odcinku Jarosławice - Okrzeszyce, w podziale na 4 zadania: Zadanie 3-Modernizacja drogi powiatowej nr 2075D (ul. F. Chopina) na odcinku od działki nr 3/3 AM-27 obręb Sobótka do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1990D (pl. Wolności w Sobótce) na terenie miasta Sobótka	0,800	478 085,45	-	478 085,45 Środki niewygasające poniesione w kolejnym roku budżetowym

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Długość odcinka [km]	Wartość zadania [zł]	Wartość dofinansowania [zł]	Kwota wydatkowana w 2018 [zł]
19.	Modernizacja dróg powiatowych: na terenie gminy Mietków w m. Dzikowa oraz m. Chwałów; na terenie gminy Sobótka w m. Sobótka oraz na terenie gminy Żórawina na odcinku Jarosławice - Okrzeszyce, w podziale na 4 zadania: Zadanie 4 - Modernizacja drogi powiatowej nr 1972D na odcinku od końca miejscowości Jarosławice do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1942D w miejscowości Okrzeszyce, gm. Żórawina	2,100	1 462 306,34	-	1 462 306,34 Środki niewygasające poniesione w kolejnym roku budżetowym
20.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2075D w miejscowości Wawrzeńczyce, gmina Mietków	0,375	446 804,93	350 791,95/Gmina Mietków w ramach projektu „Bezpieczna droga”	446 804,93
21.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2075D w miejscowości Wawrzeńczyce, gmina Mietków, polegająca na wykonaniu jednostronnego chodnika – Zadanie 2: odcinek od mostu na rz. Strzegomka do zjazdu na dz. nr 123, obręb Wawrzeńczyce	0,440	1 197 457,70	250 000,00/Gmina Mietków w ramach projektu „Bezpieczna droga”	1 197 457,70
22.	Przebudowa odcinków dróg powiatowych nr 1956D oraz 1960D – ul. Mikołaja Kopernika w miejscowości Wilczków, gmina Żórawina w zakresie budowy jednostronnego chodnika od dz. nr 193/1 do dz. nr 47, obręb Wilczków	0,450	397 637,75	198 818,87/Gmina Żórawina w ramach projektu „Bezpieczna droga”	397 637,75
23.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1923D na odcinku od Kamieńca Wrocławskiego do przejazdu kolejowego, gm. Czernica	0,615	470 270,55	227 429,94/Gmina Czernica w ramach projektu „Bezpieczna droga”	470 270,55

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Długość odcinka [km]	Wartość zadania [zł]	Wartość dofinansowania [zł]	Kwota wydatkowana w 2018 [zł]
24.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1923D na odcinku od skrzyżowania z drogą 1535D w miejscowości Dobrzykowice do przejazdu kolejowego obręb Dobrzykowice gm. Czernica w zakresie budowy chodnika, ETAP I - od ul. Wrocławskiej do ul. Modrzewiowej	0,230	819 491,62	300 000,00/Gmina Czernica w ramach projektu „Bezpieczna droga”	819 491,62
25.	Przebudowa dróg powiatowych na terenie gminy Jordanów Śląski w podziale na 2 zadania: Zadanie 1 – Przebudowa drogi powiatowej nr 1968D w miejscowości Dankowice, gmina Jordanów Śląski, na odcinku od skrzyżowania z drogą nr 1967D do końca miejscowości	1,000	1 405 037,12	165 688,00/Gmina Jordanów Śląski w ramach projektu „Bezpieczna droga”	1 405 037,12
26.	Przebudowa dróg powiatowych na terenie gminy Jordanów Śląski w podziale na 2 zadania: Zadanie 2 – Przebudowa drogi powiatowej nr 1987D w zakresie budowy chodnika w miejscowości Wilczkowice, gmina Jordanów Śląski	0,500	310 141,56	128 947,75/ Gmina Jordanów Śląski w ramach projektu „Bezpieczna droga”	310 141,56
27.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2002D w m. Kamionna, gm. Kąty Wrocławskie w systemie zaprojektuj i wybuduj	0,930	1 906 500,00	450 000,00/Gmina Kąty Wrocławskie w ramach projektu „Bezpieczna droga”	984 000,00
28.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2892D w m. Dzikowa, gmina Mietków, w zakresie budowy chodnika w systemie zaprojektuj i wybuduj	0,600	375 000,00	285 000,00/Gmina Mietków w ramach projektu „Bezpieczna droga”	375 000,00
29.	Przebudowa drogi powiatowej 1942D w zakresie budowy chodnika na odcinku od skrzyżowania z drogą DK-94 do torów kolejowych w m. Groblice – Zębice, gm. Siechnice	0,853	1 671 903,60	835 951,80/Gmina Siechnice w ramach projektu „Bezpieczna droga”	1 671 903,60

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Długość odcinka [km]	Wartość zadania [zł]	Wartość dofinansowania[zł]	Kwota wydatkowana w 2018 [zł]
30.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2075D w zakresie budowy chodnika przy ul. Nowowiejskiej w miejscowości Garncarsko, gmina Sobótka – ETAP I	0,580	954 477,01	493 000,00/Gmina Sobótka w ramach projektu „Bezpieczna droga”	954 477,01

Źródło: Wydział Dróg i Transportu

Tabela nr 21. Zadania inwestycyjne w zakresie modernizacji przebudowy dróg powiatowych zrealizowane w 2019 roku

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Długość odcinka [km]	Wartość zadania [zł]	Wartość dofinansowania[zł]	Kwota wydatkowana w 2019 [zł]
1.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1928D w miejscowości Wojnowice, gmina Czernica	2,900	3 314 451,90	1 546 175,07 /Fundusz Dróg Samorządowych	3 314 451,90
2.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1928D w miejscowości Wojnowice – roboty podobne	1,030	610 471,69	-	610 471,69 Wydatek niewygasający
3.	Modernizacja drogi powiatowej nr 1991D na odcinku od skrzyżowania z ul. Świętojańską w kierunku Sulistrowic, na długości ok. 680 m, gmina Sobótka	0,680	424 811,87	-	424 811,87
4.	Modernizacja dróg powiatowych nr 1977D, 1982D i 1983D w miejscowości Ręków, gm. Sobótka, na długości ok. 1540 m (długość odcinka – 1,540 km)	1,540	790 851,48	-	790 851,48
5.	Modernizacja drogi powiatowej nr 2008D na odcinku 1,98 km, od skrzyżowania z drogą powiatową nr 2075D do skrzyżowania w miejscowości Ujów, gm. Mietków	1,980	841 676,33	-	841 676,33

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Długość odcinka [km]	Wartość zadania [zł]	Wartość dofinansowania [zł]	Kwota wydatkowana w 2019 [zł]
6.	Modernizacja drogi powiatowej nr 2002D na odcinku 1,7 km w m. Kamionna – od działki nr 129/5 do skrzyżowania z drogą powiatową nr 2003D, gm. Kąty Wrocławskie	1,700	768 925,48	-	768 925,48
7.	Modernizacja drogi powiatowej nr 1968D na odcinku o długości ok. 1,7 km pomiędzy miejscowościami Dankowice i Jezierzycze Wielkie, gmina Jordanów Śląski	1,700	966 455,77	-	966 455,77
8.	Modernizacja nawierzchni drogi powiatowej nr 1968D w miejscowości Jezierzycze Wielkie oraz na wydzielonych odcinkach w kierunku miejscowości Pożarzyce, gm. Jordanów Śląski	0,546	526 190,49	-	526 190,49
9.	Modernizacja drogi powiatowej nr 1972D w miejscowości Mnichowice, gm. Żórawina, na odcinku o długości ok. 900 m	0,900	825 527,54	-	825 527,554
10.	Modernizacja drogi powiatowej nr 1943D na odcinku o długości ok. 2150 mb od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1945D (dz. dr nr 134 – obręb Sulimów) przez miejscowość Bogusławice w kierunku miejscowości Ozorzyce do działki dr nr 24, gmina Siechnice	2,150	942 206,69	-	942 206,69
11.	Modernizacja drogi powiatowej nr 1341D na odcinku dł. ok. 1,305 km od obrębu skrzyżowania z drogą nr 1911D w m. Łosice do wiaduktu drogi S-8 w miejscowości Budziwojowice, gmina Długołęka (długość odcinka – 1,305 km)	1,305	582 469,92	-	582 469,92

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Długość odcinka [km]	Wartość zadania [zł]	Wartość dofinansowania [zł]	Kwota wydatkowana w 2019 [zł]
12.	Modernizacja drogi powiatowej nr 1911D na odcinku dł. ok. 750 mb w miejscowości Łosice: odcinek od skrzyżowania z drogą nr 1341D do wiaduktu drogi S8, gmina Długota	0,750	575 781,70	-	575 781,70
13.	Modernizacja nawierzchni drogi powiatowej nr 1921D na odcinku dł. ok. 0,830 km od obrębu skrzyżowania z drogą nr 1919D w m. Raków w działce nr 383/1 (ok. 10m) oraz w działce nr 416dr i w działce nr 381dr do włączenia drogi dojazdowej do posesji nr 34a i 34b w kolonii Mydlisce – Raków, tj. do obrębu działki nr 406 – na ciągu drogi Raków – Kolonia Mydlisce	0,830	370 177,01	-	370 177,01
14.	Modernizacja drogi powiatowej nr 1955D pomiędzy miejscowościami Karwiany – Komorowice i Szukalice, gm. Żórawina	1,600	784 886,63	-	784 886,63
15.	Modernizacja drogi powiatowej nr 1955D na odcinku Szukalice – skrzyżowanie z drogą 1972D, gm. Żórawina (koniec inwestycji 04.2020 r.)	0,950	487 540,87	-	487 540,87 wydatek niewygasający
16.	Modernizacja drogi powiatowej nr 1972D na odcinku Jarosławice – granica Powiatu, gm. Żórawina (koniec inwestycji 04.2020 r.)	1,030	598 834,80	-	598 834,80 wydatek niewygasający
17.	Modernizacja drogi powiatowej nr 1977D na odcinku od miejscowości Pustków Żurawski do miejscowości Żurawice, gm. Kobierzyce (koniec inwestycji 04.2020 r.)	1,265	662 880,69	-	662 880,69 wydatek niewygasający
18.	Modernizacja drogi powiatowej nr 1977D na odcinku od miejscowości Żurawice, gm. Kobierzyce, do drogi wojewódzkiej W-346 (koniec inwestycji 04.2020 r.)	0,785	500 563,67	-	500 563,67 wydatek niewygasający

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Długość odcinka [km]	Wartość zadania [zł]	Wartość dofinansowania [zł]	Kwota wydatkowana w 2019 [zł]
19.	Modernizacja drogi powiatowej nr 1943D na odcinku o długości ok. 1060 mb od miejscowości Bogusławice do ul. Wincentego Witosa (dz. nr 103) w miejscowości Ozorzyce, gmina Siechnice (koniec inwestycji 04.2020 r.)	1,060	541 544,93	-	541 544,93 wydatek niewygasający
20.	Modernizacja drogi powiatowej nr 1977D pomiędzy miejscowościami Ręków, gm. Sobótka i Solna, gm. Kobierzyce	2,410	1 037 105,20	-	1 037 105,20
21.	Modernizacja drogi powiatowej nr 2075D (ul. F. Chopina) na odcinku od działki nr 3/3 AM27, obręb Sobótka, do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1990D (pl. Wolności w Sobótce) na terenie miasta Sobótka – roboty podobne	0,266	140 025,05	-	140 025,05
22.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1923D na odcinku od skrzyżowania z drogą 1535D w miejscowości Dobrzykowice do przejazdu kolejowego obręb Dobrzykowice, gm. Czernica w zakresie budowy chodnika – Etap II – od ul. Modrzewiowej do przejazdu kolejowego (koniec inwestycji 04.2020 r.)	0,700	1 649 455,46	400 00,00 w 2019 r. 424 727,73 w 2020 r. /Gmina Czernica w ramach projektu „Bezpieczna droga”	800 000,00 (w tym 400 000,00 dotacja z gminy)
23.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2075D w zakresie budowy chodnika przy ul. Nowowiejskiej w miejscowości Garncarsko, gmina Sobótka – Etap II”	0,616	796 157,95	398 078,98/Gmina Sobótka w ramach projektu „Bezpieczna droga”	796 157,95
24.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1965D w zakresie budowy chodnika w miejscowości Jordanów Śląski, część ulicy Wrocławskiej od numeru 62 do numeru 90 (zadanie realizowane przez Gminę Jordanów Śląski w formie zastępstwa inwestorskiego)	0,424	372 242,86	186 121,43/Gmina Jordanów Śląski w ramach projektu „Bezpieczna droga”	186 121,43 (wartość udziału Powiatu w finansowaniu zadania)

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Długość odcinka [km]	Wartość zadania [zł]	Wartość dofinansowania [zł]	Kwota wydatkowana w 2019 [zł]
25.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1967D w zakresie budowy chodnika w miejscowości Jordanów Śląski, część ulicy Wrocławskiej od numeru 1 do numeru 1a (zadanie realizowane przez Gminę Jordanów Śląski w formie zastępstwa inwestorskiego) (długość odcinka – 0,081 km)	0,081	33 974,52	16 987,26/Gmina Jordanów Śląski w ramach projektu „Bezpieczna droga”	33 974,52
26.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2075D w zakresie budowy chodnika w miejscowości Jordanów Śląski, część ulicy Sobótki od numeru 1 do numeru 6 (zadanie realizowane przez Gminę Jordanów Śląski w formie zastępstwa inwestorskiego)	0,163	152 438,43	76 219,22/Gmina Jordanów Śląski w ramach projektu „Bezpieczna droga”	152 438,43
27.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2075D w zakresie budowy chodnika w miejscowości Popowice, część ulicy T. Kościuszki od numeru 4 do numeru 15b (zadanie realizowane przez Gminę Jordanów Śląski w formie zastępstwa inwestorskiego)	0,215	193 643,39	96 821,70/Gmina Jordanów Śląski w ramach projektu „Bezpieczna droga”	193 643,39
28.	Przebudowa wiaduktu drogowego nad autostradą A-4 w km 151+774, w ciągu drogi powiatowej ul. Pszennej w miejscowości Ślęza wraz z budową chodnika dla pieszych na dojeździe do obiektu (zadanie realizowane przez Gminę Kobierzyce w formie zastępstwa inwestorskiego)		1 998 750,00	500 000,00 w roku 2019 (ok. 500 000,00 w roku 2020 gmina Kobierzyce) w ramach projektu „Bezpieczna droga”	500 000,00 (wartość udziału Powiatu w finansowaniu zadania)

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Długość odcinka [km]	Wartość zadania [zł]	Wartość dofinansowania[zł]	Kwota wydatkowana w 2019 [zł]
29.	Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1954D (ul. T. Kościuszki) w miejscowości Węgry (zadanie zrealizowane przez Gminę Żórawina w formie zastępstwa inwestorskiego i w pełni sfinansowane przez Gminę)	0,167	435 316,01	435 316,01/gmina Żórawina w ramach projektu „Bezpieczna droga”	Zadanie w pełni sfinansowane przez gminę Żórawina
30.	Budowa chodnika przy drodze powiatowej w miejscowości Bogunów (zadanie zrealizowane przez Gminę Żórawina w formie zastępstwa inwestorskiego i w pełni sfinansowane przez Gminę) (długość odcinka – 0,211 km)	0,211	223 661,38	223 661,38/gmina Żórawina w ramach projektu „Bezpieczna droga”	Zadanie w pełni sfinansowane przez gminę Żórawina
31.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1948D (ul. Jana III Sobieskiego) polegająca na wykonaniu chodnika w miejscowości Polakowice, gmina Żórawina (długość odcinka – 0,693 km)	0,693	888 372,93	84 563,10/gmina Żórawina w ramach projektu „Bezpieczna droga”	888 372,93

Źródło: Wydział Dróg i Transportu

Poza remontami dróg powiatowych każda z gmin we własnym zakresie przeprowadza remonty dróg gminnych i lokalnych.

W 2018 r. **gmina Sobótka** na zakup usług remontowych w ramach remontów cząstkowych nawierzchni dróg gminnych gorącą masą mineralno-bitumiczną przeznaczyła kwotę 231 701,41 zł. Poniżej zestawiono wykonane zadania:

- remont cząstkowy dróg gminnych 79 950,00 zł,
- remont drogi gminne ul. stawowa w Świątnikach 25 000,00 zł
- remont drogi gminnej ul. Wczasowa w Strzegomianach 15 910,17 zł
- remont drogi gminne ul. Poprzeczna w Sobótce 9 840,00 zł
- remont drogi gminnej ul. Panoramy Ślązańskiej w Sobótce 8 000,01 zł
- remont wpustów deszczowych w Świątnikach 6 592,25 zł
- remont zjazdów 15 797,81 zł
- remont nawierzchni chodnika na ul. R.Zmorskiego i ul. M>C> Skłodowskiej w Sobótce Zachodniej 43 050,00zł – Firma DUDGRA
- remont chodnika ul. R.Zmorskiego w Sobótce Zachodniej firma TOBI 5 264,07 zł
- remont dróg na terenie gminy Sobótka 8 000,00 zł
- remont chodników 4 248,42 zł
- remont drogi gminnej obręb Strzegomiany 10 048,68 zł

Ponadto w 2018 w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych w oparciu o uzyskane dofinansowanie z ministerstwa Spraw wewnętrznych i Administracji Gmina Sobótka wyremontowała poniższe drogi:

- zadanie nr 1: ul. wiosenna w Przemiłowie za kwotę 335 094,86 zł w tym dotacja 232 000,00 zł
- zadanie nr 2: ul. Zaułek Słoneczny w Sobótce za kwotę: 357 632,49 zł w tym dotacja: 208 00,00 zł
- zadanie nr 3: ul. Orzechowa w Sobótce za kwotę: 152 771,26 zł w tym dotacja 119 601,00 zł

W **gminie Siechnice** w 2018 r. przeprowadzono poniżej wymienione zadania inwestycyjne:

- budowa dróg i ulic w Siechnicach 286 565,30 zł
- budowa dróg i ulic w Świętej Katarzynie 551 077,13 zł
- budowa dróg i ulic w Żernikach Wrocławskich 78 192,35 zł
- Budowa i modernizacja dróg lokalnych w Gminie 590706,00 zł
- Budowa dróg i ulic w gminie w tym, Słonecznej, Miodowej i Polnej w Iwinach oraz układu drogowego związanego z przebudową ul. Buforowej we Wrocławiu i budowy przystanku kolejowego Iwiny-Lamowice 2 178 450,10 zł

W roku 2018 z Budżetu **Gminy Żórawina** wykonane zostały inwestycje za kwotę 7.531.372,99 zł. Poniżej przedstawione zostało wydatkowanie środków na poszczególne zadania inwestycyjne i remontowe.

W roku 2018 między innymi zrealizowano następujące zadania inwestycyjne:

- Przebudowa ul. Osiedleńczej w Żórawinie wartość robót budowlanych 1.622.000 zł,
- Remont ul. Polnej w Żórawinie wartość robót budowlanych 910.000 zł
- Wykonanie nakładki asfaltowej na ul. Polnej w Polakowicach wartość robót budowlanych 15.067,50 zł.,
- Wykonanie nawierzchni z kostki brukowej przy ul. Majowej w Karwianach wartość robót budowlanych 158.907,00 zł.
- Wykonanie nawierzchni asfaltowej na ul. Owocowej i Stefana Żeromskiego w Żórawinie wartość robót budowlanych 214.874,85 zł.
- Wykonanie nawierzchni asfaltowej na ul. Młynarskiej w Żernikach Wielkich Wykonanie nawierzchni asfaltowej na ul. Młynarskiej w Żernikach Wielkich wartość robót budowlanych 22.140,00 zł.,
- Budowa chodnika przy ulicy Lipowej w Turowie, etap I Budowa chodnika przy ulicy Lipowej w Turowie, etap I wartość robót budowlanych 70.755,75 zł.
- Budowa przy ulicy Budowa przy ulicy Długopolskiej w Mędłowie, etap I Długopolskiej w Mędłowie, etap I wartość robót budowlanych 60.000,00 zł.,

W ramach prac remontowych wykonywane były także roboty na pozostałych drogach gminnych wymagających remontów i naprawy. Napraw i remontów dokonywano głównie przy wykorzystaniu tłucznia drogowego różnych frakcji oraz masy asfaltowej. Gminne drogi tłuczniowe i gruntowe były wyrównywane przy pomocy równiarki

a pobocza dróg obkaszano kosiarką bijakową będącą na wyposażeniu Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Żórawinie.

Gmina Żórawina wykonała w roku 2018 dwa zadania polegające na budowie chodników przy drogach powiatowych ze środków własnych t.j.:

- Budowa chodnika w Galowicach etap I, wartość robót budowlanych 273.889,02 zł,
- Budowa chodnika w miejscowości Bogunów etap II, wartość robót budowlanych 170.466,32 zł,

Dodatkowo w roku 2018 rozpoczęto realizację zadania polegającego na budowie ciągu pieszo rowerowego przy drodze powiatowej pomiędzy Wojkowicami a Mnichowicami, którego wartość robót budowlanych wynosi 1.353.000,00 zł.

Gmina Żórawina współfinansowała także wraz z Powiatem Wrocławskim realizację zadania polegającego na budowie chodnika w miejscowości Wilczków w ramach "Programu Bezpieczna Droga". Kwota przekazana w ramach pomocy finansowej wyniosła 198.818,87 zł.

Ponadto gmina Żórawina w 2018 r. wydatkowała środki na drogi transportu rolnego w kwocie 171 027,5 zł oraz przy współpracy DSDiK we Wrocławiu realizowała zadania wzdłuż drogi wojewódzkiej 395 tj. budowę chodnika w starym Śleszowie oraz przygotowanie dokumentacji projektowej dotyczącej bezpieczeństwa ruchu w miejscowości Wojkowice. Na realizację tych przedsięwzięć wydatkowano kwotę 42 393,02 zł.

Transport zbiorowy

Wdrażano „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Wrocławskiego”, prowadząc dalszą współpracę w zakresie planowania i realizacji zrównoważonego publicznego transportu zbiorowego, w tym wspieranie rozbudowy kolei aglomeracyjnej oraz powiązania powiatowego systemu komunikacji drogowej i transportu z systemem Wrocławia.

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, Rada Powiatu Wrocławskiego w dniu 7 listopada 2014 r. uchwaliła Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Wrocławskiego, zwany „Planem transportowym”. Przedstawione w tym dokumencie propozycje rozwiązań wywodziły się z aktualnych, dobrze funkcjonujących uregulowań i nie posiadały charakteru obligatoryjnego – szczególnie w zakresie przebiegu linii i zasad zarządzania transportem na obszarze sąsiednich jednostek organizacyjnych.

W dniu 23 października 2019 r. został powołany Pełnomocnik Zarządu Powiatu Wrocławskiego ds. współpracy w zakresie transportu i komunikacji zbiorowej. Do zadań Pełnomocnika należy:

- analiza potrzeb przewozowych na terenie Powiatu Wrocławskiego;

- ocena funkcjonującego planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Wrocławskiego oraz jego aktualizacja albo opracowanie nowego dokumentu;
- współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami w zakresie transportu zbiorowego

W latach 2018 - 2019 na obszarze Powiatu Wrocławskiego zadania w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego realizowane były w ramach samorządów gminnych. Z uwagi na lokalizację powiatu i bezpośrednie graniczenie z miastem Wrocławiem – gminy zawierały zazwyczaj porozumienia z miastem Wrocławiem w zakresie właściwego skomunikowania swoich mieszkańców z Wrocławiem.

Gmina Długołęka

Od 27 stycznia 2018 r. operatorem komunikacji międzygminnej Wrocław Długołęka wyłonionym w drodze przetargu organizowanego przez Urząd Miejski Wrocławia jest konsorcjum firm A21 Spółka z o.o., KŁOSOK 1 Spółka z o.o., PKS Południe Spółka z o.o. Kontrakt z obecnym przewoźnikiem obowiązuje do dnia 26 stycznia 2024 r. Przewozy świadczone są w ramach 8 linii autobusowych: 904, 911, 914, 921, 924, 931, 934, 936. Koszt utrzymania komunikacji po stronie gminy Długołęka w 2019 r. wyniósł 3 399 685,18 zł.

Od 1.09.2018 r. wprowadzono dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadpodstawowych, ponadgimnazjalnych – nie dłużej niż do 21 roku życia bezpłatnych przejazdów na liniach 904, 911, 914, 921, 924, 931, 934, 936 objętych porozumieniem międzygminnym z dnia 1 września 2006 r. na trasie z Gminy Długołęka do granic Wrocławia oraz na terenie Gminy Długołęka. Szacuje się, że wprowadzenie darmowej komunikacji dla uczniów kosztuje budżet gminny około 200 tysięcy złotych rocznie.

Przez teren gminy Długołęka przebiegają dwie linie kolejowe:

- linia nr 143 relacji Kalety – Wrocław Mikołajów (ruch pasażerski i towarowy), ze stacjami kolejowymi w miejscowości Długołęka i Borowa;
- linia nr 326 relacji Wrocław Psie Pole – Trzebnica (ruch pasażerski) z przystankami kolejowymi w miejscowości Ramiszów, Pasikurowice i Siedlec Trzebnicki.

W 2019 r. Gmina Długołęka udzieliła dotacji celowej Województwu Dolnośląskiemu na współfinansowanie połączeń kolejowych na obszarze Gminy w ramach Wrocławskiej Kolei Aglomeracyjnej w wysokości 286 177,22 zł.

Gmina Czernica

W gminie funkcjonuje finansowana w całości ze środków budżetu gminy, darmowa komunikacja wewnątrzgminna, która komunikuje wszystkie miejscowości gminy Czernica z węzłami przesiadkowymi: stacją PKP Czernica i pętlą autobusową w Łanach. Roczny koszt finansowania gminnego transportu publicznego wyniósł w 2019 r. 2,8 mln zł. Ponadto w celu modernizacji zaplecza komunikacyjnego zakupiono 23 wiaty przystankowe. Łączny koszt zakupu i montażu wiat przystankowych wyniósł 124 446,10

zł. Dolnośląskie linie autobusowe Sp. z o.o. z/s we Wrocławiu świadczyły przewozy liniami autobusowymi 845, 855 i 865 w systemie biletowym.

Gmina Kąty Wrocławskie

Komunikacją autobusową w Gminie Kąty Wrocławskie są objęte wszystkie miejscowości o liczbie mieszkańców większej niż 300 osób. Samorząd gminy Kąty Wrocławskie dofinansowuje kursy linii 57, 507, 577, N07, 133 i 609. Pozostałe linie funkcjonują komercyjnie, co oznacza, że finansowane są wyłącznie z przychodów ze sprzedaży biletów oraz ewentualnych rekompensat za utracone przychody w związku ze stosowaniem ustawowych uprawnień do przejazdów ulgowych.

Według danych ujętych w raporcie o stanie gminy za rok 2018 dofinansowano przewozy pasażerskie na liniach Wrocław - Samotwór oraz Wrocław - Zabrodzie, na podstawie porozumienia zawartego z Gminą Wrocław w 2009 r.:

- Krzeptów – Wrocław, przez Mokronos Górny;
- Smolec – Nowa Wieś Wrocławska -Purina
- Czerńczyce – Kąty Wrocławskie, przez Gniechowice,

Gmina Kobierzyce

W 2018 roku z międzygminnej komunikacji autobusowej skorzystało 684 000 pasażerów. Wydatki poniesione na lokalny transport zbiorowy wyniosły 4 633 332,49 zł.

Gmina Siechnice

Na terenie gminy działa system komunikacji miejskiej zapewniający obsługę transportową Gminy Siechnice. W roku 2019 system ten składał się z dwóch grup funkcjonalnych:

- aglomeracyjnych, których organizatorem jest Gmina Siechnice, a operatorem Dolnośląskie Linie Autobusowe Sp. z o.o., obsługujące linie 800, 810, 820, 830, 840, 850, 860, 870,
- miejskich, których operatorem jest podmiot wewnętrzny Gminy Wrocław – Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. – realizujący zadania przewozowe na liniach 100 do Mokrego Dworu, 110 do Iwin, 133 w wybrane dni nauki szkolnej do miejscowości Iwiny, 145 do przystanku Iwiny Rondo, 120 do Trestna Blizanowic.

Gmina Żórawina

Transport publiczny dostępny na terenie Gminy Żórawina podzielić można na komunikację drogową oraz kolejową. W pierwszym przypadku oferta prywatnego przewoźnika –firmy TRAKO –obejmuje pięć linii autobusowych. Uzupełnienie oferty TRAKO stanowią kursy realizowane przez PKS w Oławie oraz prywatnego przewoźnika RANDOB w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395. W ciągu doby jest to realizowanych na zasadach komercyjnych blisko dwadzieścia połączeń, zapewniających dojazd do

Wrocławia mieszkańcom Turowa, Wojkowic, Krajkowa, Starego Śleszowa, Polakowic i Nowojowic.

Zgodnie z ustawowym obowiązkiem, Gmina realizuje także dowóz do szkół uczniów z miejscowości położonych na jej terenie, w tym osób legitymujących się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.

Transport szynowy realizowany jest z wykorzystaniem linii kolejowej nr 276 z Wrocławia do Międzyzlesia. Na terenie Gminy Żórawina znajdują się dwie stacje kolejowe w Żórawinie i Węgrach. W ciągu doby Koleje Dolnośląskie oferują możliwość dojazdu do Wrocławia za pośrednictwem kilkunastu par pociągów, które w okresie szczytów przewozowych realizowane są średnio co pół godziny. Uzupełnieniem tej oferty są trzy pary pociągów samorządowego przewoźnika Polregio. Realizacja tak rozbudowanej oferty przewozowej możliwa jest dzięki dofinansowaniu ze środków własnych Gminy.

Linie kolejowe

W latach 2018 – 2019 na obszarze powiatu wrocławskiego, realizowane były projekty obejmujące swym zakresem rewitalizację linii kolejowych, które docelowo wchodzić będą mogły w skład tzw. „kolei metropolitalnej”, zaangażowane są obecnie przede wszystkim gminy, na obszarze których trwa realizacja tych inwestycji. Miedzy innymi przez obszar powiatu przebiega linia kolejowa, jednotorowa z Wrocławia do Świdnicy o znaczeniu drugorzędnym, wykorzystywana obecnie jedynie do transportu towarowego. W ramach projektu którego realizacja rozpoczęła się w II połowie 2019 r. pn.: „Rewitalizacja linii kolejowej nr 285 na odcinku Wrocław Gł. - Świdnica Przedmieście wraz z linią nr 771 Świdnica Przedmieście – Świdnica Miasto” o wartości blisko 200 mln zł zostanie przebudowanych 14 przystanków z nowymi peronami. Prace będą postępować od strony Sobotki w kierunku stolicy Dolnego Śląska. Na jednotorowej trasie Wrocław – Świdnica będą dwie mijanki, w Bielanych Wrocławskich i Sobótce Zachodniej. Obecnie prace torowe prowadzone są w Sobótce Zachodniej. Wykonawca przebudowuje tam perony.

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. wraz z samorządami podjęły również inne działania w zakresie nowych przystanków kolejowych na terenie powiatu wrocławskiego, realizowane w oparciu o fundusze RPO dla woj. dolnośląskiego na lata 2017-20. Zgodnie z koncepcją i projektem opracowywanym w latach 2018-2019 do końca 2020 roku ma powstać nowy przystanek kolejowy w Iwinach. Koszt realizacji inwestycji wynosi (po rozstrzygnięciu przetargu w styczniu roku 2020) -10.808.000 zł brutto.

Oprócz w/w przystanku, w ramach inwestycji RPO, planowany jest jeszcze w nowy przystanek Mokronos Górny (na linii do Jeleniej Góry) oraz nowe przystanki Mirków i Dobrzykowice.

Trasy rowerowe

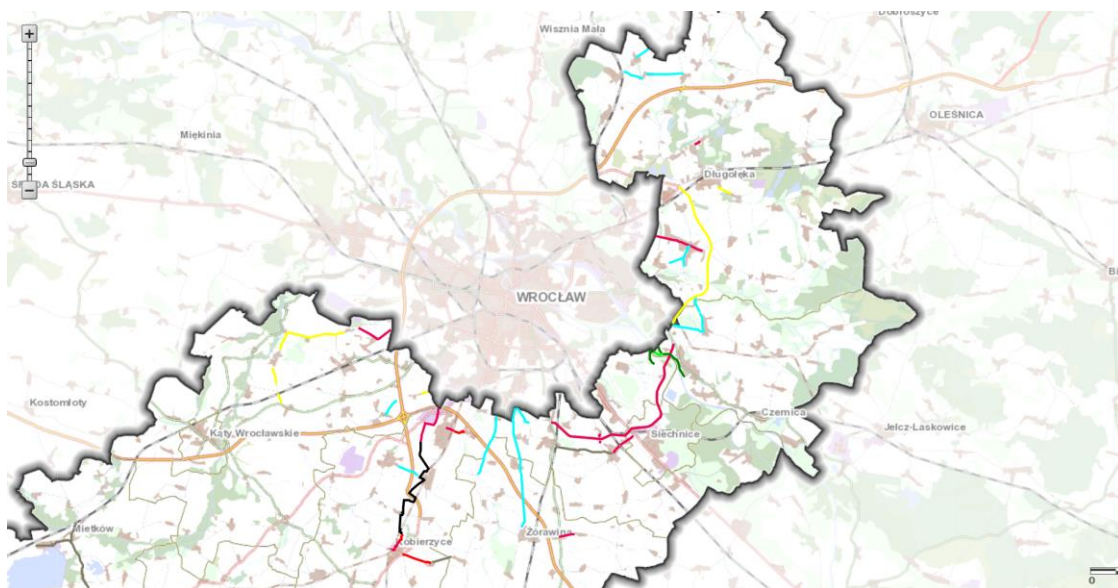
W ramach rozwoju systemu tras rowerowych oraz edukacji ekologicznej mającej na celu pokazanie alternatywnych dla samochodu form transportu na stronie internetowej powiatu w zakładce turystyka zamieszczone są informacje o 6 trasach turystycznych których przebieg został opisany na zlecenie powiatu. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 gminy Długołęka i Kobierzyce

rozpoczęły w latach 2017 i 2018 realizację projektu o wartości ok. 13 mln, który ma na celu rozwój sieci tras rowerowych, które będą mogły służyć zarówno jako alternatywny sposób komunikacji pomiędzy poszczególnymi miejscowościami, jak i będą stanowiły atrakcję turystyczną.

W Gminie Kobierzyce zrealizowane trasy prowadzą w z Bielan Wrocławskich do Kobierzyc oraz dalej do Pełczyc.

Na terenie gminy Długołęka planowane są trasy od skrzyżowania ulic Wrocławskiej i Broniewskiego w Długołęce, przez Byków i Borową, do granicy z gminą Oleśnica oraz od skrzyżowania ulic Wrocławskiej i Parkowej w Długołęce przez Szczodre i Domaszczyn do granicy gminy Wrocław (brak danych na temat zaawansowania projektu) .

Rysunek nr 14. Mapa dróg rowerowych istniejących, planowanych i proponowanych (opracowanie własne Wydziału OŚ aktualne na 2019). Podkład mapowy WROSIP

4.1.2 Budownictwo i gospodarka komunalna

Na terenie powiatu wrocławskiego poszczególne gminy realizują zadania związane z budową sieci kanalizacyjnych oraz wodociągowych. Poniżej zestawiono zadania inwestycyjne zrealizowane w poszczególnych gminach powiatu wrocławskiego w 2018 r.

Gmina Żórawina

W roku 2018 GZGK w Żórawinie wykonał 2,73 km sieci i 1,31 km przyłączy. Wybudowano m.in. sieć tranzytową Ø 160 pomiędzy miejscowościami Turów – Mnichowice o długości ok. 2,22 km. W 2018 r. wymieniono odcinek sieci wodociągowej na ul. Osiedleńczej w Żórawinie wraz z montażem nowych hydrantów przeciwpożarowych. Kolejnym etapem było podłączanie poszczególnych odbiorców usług do nowej sieci wodociągowej, wymiana przyłączy była realizowana od sieci wodociągowej do granicy działki drogowej. Nowa sieć wodociągowa realizowana była metodą bezwykopową z rur PE o średnicy DN 110 mm i wymieniona została na długości ok. 750 m. Wszelkie wykopy pod tzw. przewiertami sterowanymi, montaż węzłów

z zasuwami, montaż nawiertek pod przyłącza oraz przyłączy nastąpiła wykopem otwartym.

W roku 2018 na terenie gminy Żórawina wykonano 0,784 km sieci kanalizacyjnych, oraz 0,927 km przyłączy kanalizacji sanitarnej z czego 0,160 km przyłączy oraz 0,522 km sieci wykonano siłami GZGK.

W 2018 r. Gmina Żórawina podpisała umowę o dofinansowanie rozbudowy systemu kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Żórawina etap I na kwotę 10 005 138,69 zł. W latach 2018-2019 między innymi przystąpiono do budowy kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Żórawina o długości ok. 8 953,5 m dla miejscowości Rzeplin i Mędłów z odprowadzeniem ścieków do istniejącej oczyszczalni ścieków w miejscowości Żórawina (8.500.000,40 zł) oraz budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowości Żórawina w ramach zadania obejmującego budowę ok. 3 540,5 m sieci kanalizacyjnej w systemie grawitacyjno – tłocznym wraz z urządzeniami w miejscowości Żórawina. Projektowane obiekty mają na celu zebranie ścieków bytowo gospodarczych z zabudowań położonych przy ul.: Transportowej, Polnej, Kwiatowej, Małowiejskiej, Zaułek i Alei Niepodległości oraz przetransportowanie ich do istniejących systemów kanalizacyjnych w miejscowości Żórawina (4.515 367,41 zł)

Gmina Kobierzyce

Od 2017r. rozpoczęła się inwestycja budowy sieci kanalizacyjnej w 11 miejscowościach tj. Małuszów, Bąki, Krzyżowice, Żerniki Małe, Raclawice Wielkie, Chrzanów, Magnice, Pełczyce, Księginice, Kuklice, Nowiny oraz w części miejscowości Kobierzyce. Zadanie realizowane jest w systemie zaprojektuj – wybuduj. Zakres inwestycji obejmuje:

- kanały sanitarne grawitacyjne ok. 32 km,
- rurociągi ciśnieniowe sieci kanalizacyjnej (z tranzytem pomiędzy miejscowościami) ok. 22 km,
- odcinki przyłączeniowe kanalizacji do granicy posesji ok. 4 km,
- sieciowe przepompownie ścieków,
- rurociągi sieci wodociągowej ok. 4 km.

Gmina Kobierzyce pozyskała na ten cel dotacje w wysokości 13 333 300,00 zł w ramach Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Pozostałe inwestycje w obszarze infrastruktury wodociągowej i sanitarnej zrealizowane na terenie Gminy Kobierzyce w 2018 r.

Tabela nr 22. Inwestycje wodociągowo-kanalizacyjne zrealizowane w 2018 r. na terenie Gminy Kobierzycze

Rodzaj zadania	plan	% wykonania	Poniesione koszty
Bieżąca rozbudowa sieci wodociągowej na terenie gminy	935 000,00	47,85	447 371,07
Wykonanie ujęcia wody podziemnej w Biskupicach Podgórnym	200 000,00	100	200 000,00
Bieżąca rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy	400 000,00	34,32	137 288,10
Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy w ramach umów o współfinansowaniu	250 000,00	28,59	71 479,64

Źródło: Raport o stanie Gminy Kobierzycze 2018

Gmina Długołęka

W poniższej tabeli zastawiono charakterystykę przedsięwzięć wraz z poniesionymi kosztami, które przeprowadził w Gminie Długołęka Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o.

Tabela nr 23. Zadania inwestycyjne przeprowadzone przez ZUK Sp. z o.o.

Rodzaj zadania	Charakterystyka i poniesione koszty
Sieć wodociągowa Ø225 Siedlec-Bukowina	Budowa sieci wodociągowej o długości 2 966,03mb – wartość kosztów poniesionych w 2018r. wyniosła 692 618,36 PLN. Przewidywana wartość kosztów do poniesienia w 2019r. w związku z zakończeniem inwestycji w PINB to ok. 25 000,00PLN (oczekujące faktury za geodezję powykonawczą, opłaty dotyczące porozumień z rolnikami, faktury od geotechnika);
Sieć wodociągowa Ø225 Bukowina-Bąków	Budowa sieci wodociągowej o długości 2 220,19mb – zrealizowano - wartość inwestycji 616 998,24 zł
Sieć wodociągowa Ø160 Januszkowice-Jaksonowice	Budowa sieci wodociągowej - zrealizowano przewiert sterowany o długości ok. 100mb pod drogą S8 – wartość wykonanych prac wyniosła 43 382,38 zł , dalsze prace będą kontynuowane w kolejnych latach – w roku 2018 wartość ofert przekroczyła możliwości finansowe Spółki;
Sieć wodociągowa 315mm PEHD Śliwice	Dokumentacja projektowa – sieć wodociągowa Ø315 – wyjście z projektowanej przebudowywanej stacji uzdatniania wody Śliwice. Realizacja przeniesiona na rok 2019.
Przejęcia sieci wybudowanych przez prywatnych inwestorów	Przejęcia sieci wybudowanych przez prywatnych inwestorów – przejęto sieci na łączną kwotę 619 184,52PLN (w tym wodociągowe - 429 706,39 zł i kanalizacyjne – 189 478,13 zł)

Źródło: Raport o stanie gminy Długołęka za 2018 r.

Gmina Sobótka

W poniższej tabeli zestawiono przedsięwzięcia dot. budowy kanalizacji sanitarnej zrealizowane w 2018 r. w Gminie Sobótka

Tabela nr 24. Zadania inwestycyjne zrealizowane w 2018 r. w Gminie Sobótka

Rodzaj zadania	Poniesione koszty w 2018 r	Charakterystyka inwestycji
Budowa kanalizacji sanitarnej w Będkowicach, Księginicach Małych i Przemiłowie	1 100 579,26	Rozpoczęto wykonanie kanalizacji sanitarnej w Będkowicach, Księginicach Małych i Przemiłowie. (I etap Księginice Małe). Prace wykonuje Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Ślęża. Zadanie współfinansowane przez WFOŚiGW we Wrocławiu
Budowa kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej w Sobótce przy ul. Warszawskiej	350 000,00	Wybudowano kanalizację sanitarną i wodociągową w rejonie nieruchomości gminnych przeznaczonych na sprzedaż przy ul. warszawskiej w sobótce
Racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej w Sobótce ZIT	319 496,09	Rozpoczęto roboty budowlane obejmujące między innymi rozdział sieci ogólnospławnej która polegać będzie na m.in. modernizacji sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. warszawskiej, Mickiewicza, wrocławskiej, placu wolności, al. Św. Anny, Chopina, Turystycznej, Metalowców, Nowe Osiedle, Ślężnej i Słowackiego, Świdnickiej, Strzelców, Kabata, Zaułek Świdnicki, Osiedla Górniczego. Wybudowana zostanie kanalizacja w rejonie nieskanalizowanym przy ul. Dworcowej, Poprzecznej, Modrzewiowej i Świerkowej. Zakończenie inwestycji nastąpi w 2020 r.
Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej ul. Złota w Sobótce	38 518,59	Wykonano sieć kanalizacyjną oraz wodociągową

Źródło: Raport o stanie Gminy Sobótka 2018

Gmina Jordanów Śląski

Na terenie gminy Jordanów Śląski w 2018 r. wykonano kanalizację sanitarną oraz przepompownię na kwotę 1 043 009,00 zł przy współfinansowaniu środków zewnętrznych.

4.1.3 Rolnictwo

Prawidłowo prowadzona melioracja ma wpływ na zmniejszanie procesu degradacji gleb. Ponadto, z uwagi na zwiększanie się ilości prowadzonych przez rowy melioracyjne wód, w związku ze zwiększoną częstotliwością ponadnormatywnych opadów deszczu lub występującymi okresami suszy i w związku z nimi koniecznością zatrzymania wód, potrzeby związane z utrzymaniem sprawności systemów melioracyjnych wymagają większych nakładów finansowych. Jednym ze źródeł finansowania prac konserwacyjnych prowadzonych na urządzeniach melioracyjnych objętych działalnością spółek wodnych jest pomoc finansowa z budżetu Powiatu Wrocławskiego na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych, w formie dotacji celowej.

W roku 2018 Powiat Wrocławski przekazał na ten cel 280 tysięcy złotych, co przełożyło się na wykonanie gruntownych konserwacji rowów o łącznej długości 13,865 km oraz wykonanie drenowań gruntów rolnych o łącznej długości 0,138 km.

W roku 2019 natomiast Powiat Wrocławski udzielił dotacji celowych spółkom wodnym na łączną kwotę 343,6 tysięcy złotych, co dało możliwość przeprowadzenia gruntownych konserwacji rowów melioracyjnych o łącznej długości 16,425 km.

4.1.4 Turystyka i rekreacja

Powiat Wrocławski jest corocznie obecny na imprezach wystawienniczych podczas Międzynarodowych Targów Turystycznych we Wrocławiu, promując walory i potencjał przyrodniczy powiatu wrocławskiego. Promocja powiatu realizowana jest również w punktach Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej (DOT) poprzez przekazywanie materiałów promujących walory przyrodnicze powiatu. W 2018 r. w związku z upowszechnianiem turystyki wydatkowano kwotę 51 329,60 zł, w tym na opłatę składki członkowskiej w Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej w kwocie 4 400 zł, gadzety na warsztaty ekologiczne 32 368,00 zł, przewodnik rodzinny 900,0 zł, folder „Zabytki sakralne Powiatu Wrocławskiego” 5 200 zł, Folder „Atrakcje turystyczne Powiatu Wrocławskiego” 5 200 zł oraz artykuły w prasie „Turystyczny Powiat Wrocławski” 3 261,60 zł.

Atrakcyjną bazą rekreacyjno-szkoleniową jest Ośrodek Sportów Wodnych i Rekreacji Powiatu Wrocławskiego w Borzyszynie. Jako jednostka organizacyjna Powiatu Wrocławskiego realizuje zadania z zakresu popularyzacji sportów wodnych, uprawiania turystyki aktywnej, aktywnego uczestnictwa w sporcie i rekreacji oraz edukacji w obszarze ochrony przyrody w obrębie Zalewu Mietkowskiego. Oferta skierowana jest zarówno do mieszkańców Powiatu Wrocławskiego jak i turystów.

Zgodnie z raportem finansów Ośrodka Sportów Wodnych i Rekreacji Powiatu Wrocławskiego w Borzyszynie na bieżące utrzymanie obiektu i wydatki związane z podniesieniem atrakcyjności turystycznej ośrodka w roku 2018 wydatkowano kwotę 800 578,96 zł a w roku 2019 kwotę 1 015 382,92 zł.

W roku 2018 w działaniach merytorycznych przeważały czynności związane z przygotowaniem infrastruktury Ośrodka do sezonu - remonty i przeglądy rekreacyjnego sprzętu wodnego, prace związane z przygotowaniem pola campingowego do sezonu. Na rok 2018 zaplanowana była również modernizacja pomostu pływającego, która została zrealizowana w kwocie 119 925,00 zł. Natomiast w 2019 roku w związku

z kontynuacją prac remontowych tj. wykonania prac ziemnych przygotowujących infrastrukturę pola campingowego, wyznaczenia miejsc campingowych oraz wykonania przyłączy do tych miejsc wydatkowano kwotę 118 848 zł.

Odbyło się również kilka atrakcyjnych imprez przy udziale Ośrodka, m.in. Bieg Mietkowski, Triathlon Mietków, Regaty, czy cykl „Podglądania Filmowe na plaży”.

Najważniejsze inwestycje i prace zrealizowane w 2019 roku to utworzenie wewnętrznej drogi utwardzonej poprawiającej bezpieczeństwo pola campingowego, oświetlenie budynków oraz pomostu, wytyczenie parceli z podłączeniem wody i prądu, modernizacja i poszerzenie floty sprzętu wodnego - zakupione zostały dwa gokarty wodne, zakupiono żagle z logo Powiatu Wrocławskiego do łodzi żaglowych oraz 80 sztuk kamizelek ratunkowych. Ponadto przeprowadzono remonty sprzętu pływającego, pomostu stałego oraz rozbudowano pomost pływający.

Rok 2019 był również kolejnym bardzo dobrym rokiem działalności Ośrodka, który cieszył się dużym zainteresowaniem nie tylko okolicznych mieszkańców, ale także osób przyjezdnych, zarówno z terenu Powiatu Wrocławskiego, jak i z innych terenów Polski pragnących wolne chwile spędzić nad wodą.

Ośrodek Sportów Wodnych i Rekreacji Powiatu Wrocławskiego nastawiony jest na stwarzanie innowacyjnych i autorskich rozwiązań, które sprawiają, że wyróżnia się on pod każdym względem. Dzięki współpracy z jednostkami oświatowymi ukierunkowuje się on na duże możliwości wychowawcze i promujące odpowiednie postawy wśród dzieci, młodzieży i społeczeństwa. Na terenie Ośrodka organizowane były imprezy własne oraz zlecone przez podmioty zewnętrzne takiej jak: warsztaty ekologiczne, bieg i triathlon, regaty żeglarskie, półkolonie windsurfingowe.

W ramach edukacji w obszarze ochrony przyrody przy ścisłym współudziale powiatu wrocławskiego oraz Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych odbył się cykl warsztatów mających na celu poszerzenie wiedzy ekologicznej m.in. poprzez krzewienie wiedzy o walorach przyrodniczych obszaru powiatu oraz zwrócenie uwagi na potrzebę ochrony przyrody u uczniów szkół podstawowych i gimnazjów z terenu powiatu wrocławskiego.

4.1.5 Aktywizacja rynku do działań na rzecz ochrony środowiska

Realizacja projektów o charakterze edukacyjnym adresowanych do mieszkańców Powiatu Wrocławskiego, a w szczególności do dzieci i młodzieży szkolnej uczęszczającej do szkół podstawowych i gimnazjalnych Powiatu Wrocławskiego, ma na celu propagowanie zachowań proekologicznych i zasad zrównoważonego rozwoju.

Na realizację zadań publicznych z zakresu edukacji ekologicznej w 2019 roku dotacja została przekazana 3 organizacjom:

Dofinansowanie uzyskał projekt realizowany przez **Fundację EkoRozwoju z siedzibą we Wrocławiu pn.: „Przyrodnicze wędrówki po Powiecie Wrocławskim. Zajęcia edukacyjne EkoCentrum Wrocław”**. Zadaniem projektu było kształtowanie i wzmacnianie wśród mieszkańców powiatu wrocławskiego postaw proekologicznych, głównie poprzez:

- uwrażliwienie na potrzeby różnych gatunków zwierząt i roślin mieszkających w najbliższym sąsiedztwie,
- uświadomienie zagrożeń powodowanych przez niewłaściwe postępowanie człowieka (niska emisja, niewłaściwa pielęgnacja zieleni wysokiej, niszczenie gniazd ptaków znajdujących się w budynkach lub w ich pobliżu).
- wskazanie zachowań i prostych sposobów wspomagających utrzymanie przy życiu gatunków roślin oraz zwierząt zagrożonych wyginieciem,
- pobudzenie ciekawości związanej z poznawaniem zwyczajów wybranych gatunków oraz bogactwa przyrodniczego powiatu wrocławskiego.

W ramach działania zrealizowano trzy spotkania w plenerze dla mieszkańców powiatu wrocławskiego, których tematem przewodnim była przyroda powiatu i jej współegzystencja z człowiekiem oraz aspekty prawne związane z szeroko rozumianą ochroną przyrody i bioróżnorodnością. Każde spotkanie prowadzone było przez doświadczonych przyrodników tak, aby uczestnicy brali aktywny udział w obserwacji przyrody. Ponadto w ramach zadania prowadzone były warsztaty dla dzieci i młodzieży z powiatu wrocławskiego, na których rozpoznawano gatunki roślin i zwierząt mieszkających obok nas, uczono znaczenia tych gatunków w środowisku, przedstawiono wpływ gospodarki i działań człowieka na populację gatunków. Wyjaśniono jakie ryzyko związane jest z przekształcaniem miejsc umożliwiających rozwój owadów, które pełnią w przyrodzie niezwykle ważną rolę. Pewnym rozwiązaniem jest zapewnienie im domków, w których będą mogły znaleźć schronienie. W związku z tym każda placówka otrzymała budki lęgowe, hotele dla owadów oraz cebule kwiatowe.

Kolejne zadanie publiczne **pn. „KGW Maniów Mały – razem ekologicznie działamy”**, realizowane było przez Koło Gospodyń Wiejskich w Maniowie Małym.

Głównym celem zadania było kształtowanie postaw obywatelskich dzieci oraz młodzieży w ramach odpowiedzialności za przyrodę i ochrona dziedzictwa przyrodniczego dla przyszłych pokoleń. Uświadamiano, iż pomagamy środowisku zaczynając od siebie m.in. poprzez wprowadzanie zasad racjonalnego gospodarowania odpadami.

W ramach projektu zorganizowano sprzątanie w miejscowościach: Maniów, Maniów Mały, Maniów Wielki, Proszkowice oraz Wojnarowice. Po uporządkowaniu wyznaczonych miejsc zorganizowano prelekcje, poprowadzoną przez leśników, o ekosystemie powiatu wrocławskiego i jego czynnej ochronie. Oprócz tego odbyło się integracyjne ognisko oraz konkurs wiedzy o przyrodzie. Ze środków projektu zakupiono sadzonki drzew, bylin i krzewów, które rozdano dzieciom i młodzieży do posadzenia w przydomowych ogrodach. Podczas zajęć, które odbyły się w Szkole Podstawowej w Mietkowie przy współpracy z Dolnośląskim Zespołem Parków Krajobrazowych, zorganizowano prelekcję na temat przyrody powiatu wrocławskiego oraz pokazano dzieciom różne okazy zwierząt i roślin. Z kolei starsze dzieci pod okiem pracowników Nadleśnictwa Świdnica uczestniczyły w zajęciach z robienia budek lęgowych dla ptaków. Ponadto zorganizowano wycieczkę do Centrum Edukacji Ekologicznej „Hydropolis”, gdzie uczestnicy dowiedzieli się wielu ciekawostek na temat podwodnego świata, wykorzystania wody w ekosystemie oraz jej funkcji pełnionej w ciele człowieka. Jeden

z warsztatów został skierowany do osób dorosłym, podczas którego tworzone „las w słoiku”, gdzie każdy z uczestników tworzył własny ekosystem.

Trzecie zadanie publiczne w zakresie ekologii, ochrony zwierząt oraz dziedzictwa przyrodniczego **pt. „Zero waste – nowa jakość życia” zrealizowane było przez Stowarzyszenie Klub Seniora 50+.**

Celem tego projektu było wykształcenie w uczestnikach postaw proekologicznych, aby mogli je stosować w swoich gospodarstwach domowych, głównie poprzez wyznawanie zasady „zero waste”, czyli w wolnym tłumaczeniu zero śmieci/śmiecenia. Głównym zadaniem było wyrobienie nawyków oszczędzania, mniejszego zużywania rzeczy, jak na przykład torebek foliowych, kupowanie rzeczy dobrej jakości, które posłużą latami a nie przez jeden sezon (wyrób koszuli bawełnianej pochłania nawet do 1000 l wody), własnoręczne robienie kosmetyków, a nie kupowanie ich w plastikowych opakowaniach czy też zastępowanie plastikowych butelek szklanymi.

W ramach projektu odbyła się wycieczka do Myśliborza, gdzie seniorzy uczestniczyli w warsztatach ceramicznych, w trakcie których wykonywali naczynia z gliny. Zajęcia z naprawy naczyń zostały dobrze przyjęte przez uczestników, seniorzy przynosili stare naczynia, które wspólnie naprawiali pod okiem instruktora. Z kolei w wykładach z dietetykiem, podczas których była mowa o dietach oraz o zdrowej żywności, wzięli udział zarówno seniorzy jak i młodzież z klas siódmych SP Mietków. Na koniec wspólnie przygotowali zdrowe przekąski. Ponadto dzieci i młodzież wzięły udział w zajęciach, na których przybliżono ideologię „zero waste”. Odbyły się również zajęcia z wykonywania toreb ekologicznych i mydełek. Na zakończenie projektu odbyła się prelekcja z podróżnikami z naszego terenu, którzy opowiadali o wycieczce do Islandii, jednocześnie zwracali uwagę na rozwiązania ekologiczne w tym kraju.

W 2019 roku liczba osób korzystających z informacji umieszczonych na stronach www lub fb, a także osoby biorące udział w warsztatach realizowanych przez w/w organizacje pozarządowe w ramach projektów wyniosła ok. 4 500.

W 2018 roku dofinansowanie uzyskał projekt realizowany przez **Fundację EkoRozwoju z siedzibą we Wrocławiu: „SMOG STOP – kampania edukacyjna dotycząca wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji”.**

Zadaniem projektu było zwiększenie świadomości dotyczącej smogu i niskiej emisji, w zakresie ich przyczyn, skutków i metod zapobiegania, ze szczególnym uwzględnieniem:

- kwestii dotyczących wymiany źródeł ciepła (również w obliczu obowiązującej uchwały antysmogowej dla Dolnego Śląska);
- potrzeby zwiększenia energoefektywności, w tym głównie termomodernizacji budynków mieszkalnych.

Cel zwrócenia uwagi na konieczność walki ze smogiem oraz czynniki pomagające w ograniczeniu smogu został osiągnięty poprzez:

- zwiększenie poziomu wiedzy oraz świadomości mieszkańców powiatu wrocławskiego, zwłaszcza radnych, urzędników, osób odpowiedzialnych

za kontrole palenisk oraz właścicieli domów i mieszkań, na temat niskiej emisji i metod jej zapobiegania;

- zwiększenie zainteresowania wymianom źródeł ciepła na proekologiczne oraz termomodernizacją budynków;
- przedstawienie uchwał antysmogowych.

W ramach projektu zrealizowane zostały dwa spotkania w plenerze dla mieszkańców Powiatu Wrocławskiego, których tematem przewodnim była przyroda powiatu i jej współegzystencja z człowiekiem. Miejsca spotkań wybrane zostały z uwzględnieniem ich dostępności dla mieszkańców powiatu i atrakcyjnego położenia przyrodniczego, także pod względem obserwacji różnych ciekawych gatunków.

Pierwsze spotkanie miało miejsce nad Zbiornikiem Mietkowskim, na terenie Ośrodka Sportów Wodnych i Rekreacji Powiatu Wrocławskiego w Borzygniewie, podczas którego obserwowano głównie ptaki wodno-błotne, np. perkozy dwuczube, czaple siwe, mewy białogłowe, śmieszki, łabędzie nieme, kormorany, kaczki z różnych gatunków, a także rozmawiano o ptasich wędrówkach, zwyczajach, o sposobach obrączkowania i liczenia ptaków.

Podczas drugiego spotkania zorganizowano przyrodniczą wędrówkę na Ślężę, gdzie poznawano rośliny i zwierzęta tego wzniesienia, a także historię tego miejsca.

Oprócz tego zostały zorganizowane praktyczne warsztaty dla dzieci i młodzieży z terenu powiatu wrocławskiego. Warsztaty prowadzone były przez doświadczonych edukatorów-przyrodników współpracujących z EkoCentrum Wrocław. Warsztaty odbywały się zarówno w budynku, jak i w najbliższym otoczeniu. Łącznie zrealizowano 90 godzin zajęć edukacyjnych.

Z projektu realizowanego przez Fundację EkoRozwoju w 2018 roku skorzystało ok. 1000 osób.

4.1.6 Aspekty ekologiczne w planowaniu przestrzennym

Prawo ochrony środowiska zobowiązuje organy odpowiedzialne za kształtowanie polityki przestrzennej do stosowania wymogów ochrony środowiska zobowiązując między innymi do uwzględnienia potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom. W okresie dwóch lat które objęto raportem tj. 2018-2019 Starosta uzgadniał projekty studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla gmin z obszaru powiatu wrocławskiego.

Ilość przeanalizowanych dokumentów:

- 2018 r. – 38
- 2019 r. – 49

4.2 Obszar interwencji II – Poprawa jakości środowiska

4.2.1 Poprawa jakości powietrza atmosferycznego

Z dniem 1 lipca 2018 r. zaczęły obowiązywać ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, wynikające z uchwalonych 30 listopada 2017 r. uchwał antysmogowych dla terenu Dolnego Śląska. Obszaru powiatu wrocławskiego dotyczy Uchwała nr XLI/1407/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa dolnośląskiego, z wyłączeniem Gminy Wrocław i uzdrowisk, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 8 grudnia 2017 r. poz. 5155). Uchwała ta jest aktem prawa miejscowego, podejmowanym przez sejmik województwa w celu poprawy jakości powietrza poprzez wprowadzenie ograniczeń lub zakazów w zakresie stosowanego do ogrzewania paliwa oraz użytkowanych instalacji do ogrzewania oraz przygotowywania posiłków i ciepłej wody użytkowej. Ograniczenia i zakazy określone w uchwale dotyczą wszystkich użytkowników urządzeń o mocy do 1 MW w województwie, w których następuje spalanie paliw stałych, czyli użytkowników w szczególności:

- pieców,
- kominków,
- kotłów, w tym kotłów wchodzących w skład systemów zawierających kotły na paliwo stałe, ogrzewacze dodatkowe, regulatory temperatury i urządzenia słoneczne.

Ponadto w grudniu 2019 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego przekazał do tut. organu informację o przystąpieniu do opracowania projektu Programu ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim, w których w 2018 r. zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych. Opracowywany program obejmuje m.in. strefę dolnośląską z uwagi na przekroczenia obowiązujących poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 oraz poziomów docelowych benzo(a)pirenu, arsenu w pyłe i ozonu oraz poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 określonego dla fazy II (program przyjęto 16 lipca 2020 r.).

Ponadto gminy powiatu wrocławskiego wchodzące w skład Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (Czernica, Długołęka, Miasto i Gmina Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Siechnice, Miasto i Gmina Sobotka i Żórawina), posiadają opracowany „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego”. Plan gospodarki niskoemisyjnej jest strategicznym dokumentem, który wyznacza kierunki rozwoju gospodarki niskoemisyjnej dla gmin, należącej do Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. Kierunki te dotyczą działań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych w takich obszarach jak: transport publiczny i prywatny, budownictwo i mieszkalnictwo, gospodarka przestrzenna, energetyka i oświetlenie, gospodarka odpadami, gospodarka wodno-ściekowa oraz informacja i edukacja. Strategia długoterminowa w zakresie gospodarki niskoemisyjnej zakłada osiągnięcie znaczącej redukcji emisji gazów cieplarnianych w perspektywie do roku 2050 i ma być realizowana we wszystkich wyznaczonych sektorach działania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.

W ramach działań niskoemisyjnych również Powiat Wrocławski w roku 2018 realizował III etap projektu pn. „Poprawa efektywności energetycznej oraz ograniczenie niskiej emisji w budynkach Powiatowego Zespołu Szkół Nr 1 w Krzyżowicach” (wydatki poniesione na zadanie 804998,44 zł).

W okresie objętym monitoringiem podjęto również działania edukacyjne skierowane na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza:

- zamieszczano na stronie internetowej Powiatu Wrocławskiego artykuł na temat skąd się bierze smog i w jaki sposób się z nim zmierzyć pod tytułem „Zmień złe nawyki na zdrowe praktyki” wraz z odesłaniem do materiałów na ten temat dostępnych w internecie (2018 r.);
- rozpowszechniano ulotki dot. ochrony powietrza, w tym dot. wymagań dla kotłów, pieców i kominków, wymiany pieców, termomodernizacji budynków, wpływu zanieczyszczeń na zdrowie ludzi, uchwał antysmogowych, zgłaszania spalania śmieci itd. – rozdano 75 ulotek (2018 ÷ 2019 r.);
- udzielono wsparcia organizacji pozarządowej Fundacja EkoRozwoju z siedzibą we Wrocławiu ul. Św. Wincentego 25 A, C, na przeprowadzenie projektu pn.: „SMOG STOP – kampania edukacyjna dotycząca wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji” (spotkania, szkolenia, przygotowanie i rozdystrybuowanie ulotek edukacyjnych, przeprowadzenie i udostępnienie w internecie wyników pomiarów jakości powietrza w zakresie stężenia pyłu PM_{2,5} realizowanych w wyznaczonych punktach na terenie powiatu (2018 r.);
- Komisja Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Rady Powiatu Wrocławskiego i Wydział Promocji i Wsparcia Społecznego zorganizowali spotkania dla mieszkańców powiatu pn. ALTERNATYWNE ŹRÓDŁA ENERGII. PROBLEMY ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA NA TERENIE POWIATU WROCŁAWSKIEGO (spotkanie podczas posiedzenia Komisji w dn. 20.11.2019 r.). Celem spotkania było omówienie metod walki ze smogiem, finansowanie inwestycji z zakresu ochrony środowiska;
- przygotowano projekt uchwały Rady Powiatu Wrocławskiego w sprawie zasad udzielania dotacji celowych na inwestycje z zakresu ochrony środowiska (obejmujące zakup i montaż nowego źródła ciepła w celu ogrzewania budynku lub ogrzewania budynku i przygotowania ciepłej wody użytkowej tj. kotłów gazowych, kotłów na lekki olej opałowy, pieców zasilanych prądem elektrycznym, instalacji elektrycznych do ogrzewania budynku, pomp ciepła oraz instalacji fotowoltaicznych) – 2019 r., (Rada Powiatu Wrocławskiego Uchwałą NR XV/148/20 z dnia 4 czerwca 2020 r. ustaliła zasady udzielania dotacji na inwestycje z zakresu ochrony środowiska, a w szczególności kryteria wyboru inwestycji, tryb postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposób ich rozliczania – ww. dotacje przeznaczone są na inwestycje z zakresu ochrony środowiska obejmujące zakup i montaż nowego źródła ciepła w celu ogrzewania budynku lub ogrzewania budynku i przygotowania ciepłej wody użytkowej tj. kotłów gazowych, kotłów na lekki olej opałowy, pieców

zasilanych prądem elektrycznym, instalacji elektrycznych do ogrzewania budynku, pomp ciepła oraz instalacji fotowoltaicznych);

- przygotowano wniosek do WFOŚiGW o udzielenie pomocy finansowej na dofinansowanie realizacji zadania pn.: „Lotniczy Monitoring Atmosfery w Powiecie Wrocławskim” – 2019 r.

Starosta Powiatu Wrocławskiego, w ramach obowiązków ustawowych dla instalacji emitujących zanieczyszczenia do powietrza wydaje pozwolenia na emisje lub przyjmuje zgłoszenia instalacji na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska. Jednocześnie dokonuje analizy stanu jakości powietrza poza terenem, na którym zlokalizowany jest zakład wraz z instalacjami emitującymi substancje zanieczyszczające do powietrza, a także sprawdza zasięg oddziaływania tych substancji na środowisko i zdrowie mieszkańców.

Poniżej zestawiono dane na temat postępowań prowadzonych w związku z emisją gazów i pyłów do powietrza w latach 2018 – 2019.

Tabela nr 25. Postępowania prowadzone w związku z emisją gazów i pyłów do powietrza w latach 2018 – 2019

Lp.	Postępowania prowadzone przez Starostę Powiatu Wrocławskiego w związku z emisją gazów i pyłów o powietrza	2018	2019
1.	Pozwolenie na emisję gazów i pyłów	15	16
2.	Dot. zezwolenia na handel emisjami	-	1
3.	Dot. zgłoszeń instalacji emitujących zanieczyszczenia do powietrza	35	30
4.	Pozwolenie zintegrowane	2	13
5.	Przeprowadzone analizy stanu jakości powietrza w związku z emisją z zakładów którym udzielono pozwolenia	23	26

Źródło: Wydział Ochrony Środowiska

W ramach wymienionych w powyższej tabeli postępowań udzielono m.in. pozwoleń:

- LG Chem Wrocław Energy Sp. z o.o. - pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza w związku z rozbudową o II etap instalacji do produkcji baterii litowo-jonowych w Biskupicach Podgórnym,
- Unii Sp. z o.o. - pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji do produkcji, montażu, uruchamiania oraz serwisu obiektów i urządzeń do transportu, czyszczenia, suszenia i magazynowania ziarna, m.in. przenośników i podnośników ziarna, silosów, suszarni i czyszczalni w Kątach Wrocławskich,
- AMAZON Fulfillment Center Poland - WRO1- pozwolenia na wprowadzanie do powietrza gazów i pyłów z instalacji do produkcji książek w Bielanych Wrocławskich,

- KESSEL Sp. z o.o. pozwolenia na wprowadzanie do powietrza gazów i pyłów z instalacji do produkcji urządzeń służących do odprowadzania ścieków w Biskupicach Podgórnych,
- Starion Poland Sp. z o.o. - pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji do produkcji plastikowych obudów do baterii przeznaczonych do pojazdów elektrycznych w Biskupicach Podgórnych,
- Heesung Precision Poland Sp. z o.o. - pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji do proszkowego malowania elementów stanowiących obudowę baterii wykorzystywanych w samochodach elektrycznych w Siechnicach,
- Paragon Siechnice Sp. z o.o. - pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji do produkcji i obróbki wyrobów metalowych dla przemysłu medycznego w Siechnicach
- Industrias Alegre Poland Sp. z o.o. - pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji do produkcji detali z tworzyw sztucznych w Biskupicach Podgórnych,
- Cabinplant Sp. z o.o. - pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji do produkcji urządzeń ze stali nierdzewnej dla przemysłu spożywczego w Kątach Wrocławskich.

Ponadto udzielono także opinii na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia pn.:

- „Rozbudowa z przebudową fabryki baterii LG CHEM na działkach nr 2/1, 2/127, 2/129, 2/144, 2/145 i cz. 2/165 w Biskupicach Podgórnych,
- „Przebudowa zakładu LG Electronics Wrocław Sp. z o.o. na potrzeby nowej linii produkcyjnej na dz. nr 2/15 w Biskupicach Podgórnych”.

4.2.2 Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych oraz ograniczenia niskiej emisji wśród indywidualnych odbiorców

Gminy powiatu wrocławskiego prowadząc budowę lub modernizację budynków publicznych wykorzystują środki finansowe do zastosowania odnawialnych źródeł energii.

W Gminie Żórawina w październiku 2018 r. zostały uruchomione pierwsze instalacje fotowoltaiczne w ramach projektu pt. „Budowa odnawialnych źródeł energii na potrzeby produkcji wody i oczyszczania ścieków” w ramach Osi priorytetowej 3 Gospodarka nisko emisyjna, Działanie 3.1 „produkcja i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych – konkurs horyzontalny”, Schemat 3.1.A Przedsięwzięcia, mające na celu produkcję energii elektrycznej i/lub ciepłej (wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej/przemysłowej), polegające na budowie oraz modernizacji (w tym zakup niezbędnych urządzeń) infrastruktury służącej wytwarzaniu energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (w tym mikro-instalacji), Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Całkowity koszt projektu wynosi 1.280.598,49 zł, z czego 843.879,99 zł. stanowi dofinansowanie.

Zakres rzeczowy inwestycji obejmuje budowę instalacji systemów fotowoltaicznych na terenie oczyszczalni ścieków w Żórawinie oraz pięciu stacjach uzdatniania wody w: Bratowicach, Jaksonowie, Starym Śleszowie, Węgrach i Żernikach Wielkich.

Realizacja powyższego zadania wpłynęła na obniżenie kosztów ponoszonych na energię elektryczną przez Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Żórawinie oraz stan środowiska naturalnego.

Wsparcie mieszkańców poprzez dofinansowania i dotacje na zmianę systemu ogrzewania oraz montaż paneli fotowoltaicznych

Gmina Kobierzyce

Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Kobierzyce został przyjęty uchwałą Rady Gminy Kobierzyce nr XXVI/496/17 z dnia 26 maja 2017r. Program ma na celu realizację zadania z zakresu ochrony środowiska obejmujących trwałą zmianę systemu ogrzewania w budynkach mieszkalnych, opartego na paliwie stałym, poprzez zainstalowanie bardziej ekologicznego źródła ogrzewania takiego jak ogrzewanie: gazowe, olejowe, elektryczne, ogrzewanie wykorzystujące odnawialne źródła energii (np. pompy ciepła), jak również ogrzewanie wykorzystujące paliwa stałe w tym węgiel lub biomase, spalanych w kotłach spełniających normy klasy 5 wg PN-EN 303-5:2012, z automatycznym podajnikiem paliwa bez możliwości instalacji rusztu zamiennego.

W roku 2018 na realizację programu przeznaczono 1 000 000,00 zł, w związku z dużym zainteresowaniem mieszkańców udziałem w programie zwiększono budżet na rok 2018 do kwoty 1 870 000 zł, w rezultacie zawarto 206 umów z mieszkańcami z czego 175 gospodarstw domowych wymieniło stare źródło ciepła na bardziej ekologiczne. Spośród mieszkańców korzystających z dotacji 45% przeszła na ogrzewanie na ekogroszek w kotłach spełniających normy klasy 5 wg PN-EN 303-5:2012, 36% mieszkańców przeszło na ogrzewanie gazowe, 15% na ogrzewanie na biomasę spełniających normy klasy 5 wg PN-EN 303-5:2012, 3% na ogrzewanie przy użyciu pompy ciepła, 1% na ogrzewane elektryczne.

Gmina Kąty Wrocławskie

Dofinansowania z budżetu Gminy Kąty Wrocławskie udzielone w roku 2018:

- w ramach realizacji programu ograniczenia niskiej emisji udzielono 35 dotacji na wymianę ogrzewania z węglowego na ogrzewanie gazowe, olejowe i pompę ciepła oraz 14 dotacji na instalację odnawialnych źródeł energii (OZE) – pompy ciepła i kolektory słoneczne. Dofinansowania udzielono w miejscowościach: Kąty Wrocławskie, Smolec, Sadków, Gniechowice, Strzegany, Nowa Wieś Kącka, Czerńczyce, Zachowice, Zabrodzie, Górzysze, Mokronos Górny, Mokronos Dolny, Pełcznica, Bogdaszowice, Krzeptów, Sadków, Pietrzykowice, Nowa Wieś Wrocławska. **Łączna kwota wypłaconych dotacji 215 112,00 zł.**
- W oparciu umowę z WFOŚiGW we Wrocławiu udzielono 12 dofinansowań do wymiany ogrzewania opartego na paliwie stałym na ekologiczne źródła

ciepła - program priorytetowy „Ograniczenie niskiej emisji na obszarze województwa dolnośląskiego”. Zmodernizowano 12 kotłowni w miejscowościach Bliż, Baranowice, Zachowice, Czerńczyce, Pełcznica, Sadków, Kilianów, Samotwór (wspólnota mieszkaniowa licząca 24 lokale mieszkalne).

Gmina Sobótka

W 2018 r. otrzymano pożyczkę z WFOŚiGW w wysokości 408 528 zł na dotacje celowe na dofinansowanie przedsięwzięć związanych z trwałą likwidacją kotłów stałopalnych na rzecz uruchomienia przyjaznych dla środowiska źródeł ciepła.

Gmina Siechnice

Od 2017 r. corocznie Gmina Siechnice udziela dotacji celowej z budżetu gminy na likwidację niskiej emisji w Gminie Siechnice, poprzez wymianę dotychczasowych, nieekologicznych źródeł ciepła na ekologiczne urządzenia grzewcze. Za ekologiczne urządzenia grzewcze zgodnie z regulaminem dotacji uznaje się: kotły gazowe, kotły na lekki olej opałowy, piece elektryczne, pompy ciepła, sieć ciepłowniczą, kotły na paliwa stałe lub biomasę klasy V spełniające wymagania normy PN-EN 303-5:2012. Dotacja jest udzielana na dofinansowanie wymiany dotychczasowego, nieekologicznego urządzenia grzewczego na ekologiczne, w kwocie 4000 zł na jedno urządzenie w budynku jednorodzinnym i dla lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym. W przypadku wspólnej kotłowni zasilającej w ciepło budynek wielorodzinny, limit kosztów określony jest w oparciu o liczbę obsługiwanych lokali mieszkalnych – jako iloczyn tej liczby i kwoty 4000 złotych. Dotację mogą uzyskać: - osoby fizyczne (właściciele, współwłaściciele bądź najemcy mieszkalnych lokali komunalnych), w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w lokalu mieszkalnym; - wspólnoty mieszkaniowe, których członkowie korzystają z ciepła wytworzonego we wspólnej kotłowni.

Gmina Długołęka

W roku 2018 ramach dotacji celowych ze środków budżetu gminy Długołęka oraz pochodzących ze źródeł zewnętrznych na dofinansowanie przedsięwzięć służących ochronie powietrza, związanych z trwałą likwidacją ogrzewania opartego na paliwie stałym lub biomasie, wymieniono 82 wysokoemisyjne kotły i wypłacono dofinansowanie na łączną kwotę 599 999,40 zł. Pożyczka z WFOŚiGW.

Gmina Żórawina

Gmina przystąpiła do Gminnego Programu Dotacji do wymiany źródeł ciepła wymiany rozpoczęte przez mieszkańców w 2017 i 2018 roku przewidziane do refundacji w 2019 roku (likwidacja stałopalnych, nieekologicznych źródeł ciepła na ekologiczne).

4.2.3 Poprawa jakości wód

Z uwagi na rozwijające się w powiecie wrocławskim mieszkalnictwo oraz napływ nowych inwestorów wzrasta zapotrzebowanie na wodę oraz konieczność budowy i modernizacji instalacji związanych z gospodarką wodno-ściekową. Gminy Powiatu Wrocławskiego wydatkują środki na budowę sieci kanalizacyjnej na terenach nieskanalizowanych oraz wspierają indywidualne systemy oczyszczania ścieków w miejscach gdzie budowa sieci jest niemożliwa lub ekonomicznie nieuzasadniona.

W latach 2018-2019 między innymi przystąpiono do budowy kanalizacji sanitarnej na terenie powiatu wrocławskiego – co opisano powyżej w punkcie 4.1.2 Budownictwo i gospodarka komunalna.

Ponadto oprócz budowy kanalizacji socjalno bytowej realizowane są zadania związane z uregulowaniem systemu odprowadzania wód opadowych. Kanalizacja deszczowa realizowana jest przy inwestycjach związanych z budową i modernizacją dróg oraz w ramach nowej zabudowy mieszkaniowej i inwestycyjnej.

Na poprawę jakości wód ma również wpływ prawidłowa eksploatacja systemów melioracji. Powiat wrocławski cyklicznie udziela dotacje celowe dla spółek wodnych funkcjonujących na terenie powiatu na bieżące utrzymywanie wód i urządzeń wodnych. W poniższej tabeli zestawiono dotacje udzielone spółkom wodnym w latach 2018-2019 zarówno przez powiat wrocławski jak i budżet państwa i województwa.

Tabela nr 26. Dane dotyczące zakresu prac poszczególnych spółek wodnych, oraz poniesione koszty ich realizacji, w tym z dotacji celowych udzielonych z budżetu powiatu, budżetu województwa oraz budżetu państwa.

lp	rok	Konserwacja rowów [km], urządzeń drenarskich [ha], i inne	Poniesione koszty ogółem	Dotacje z : budżetu województwa (M) budżetu państwa (W) budżetu powiatu (SP)
GSW w Czernicy				
	2018	Konserwacja 30,720 km rowów , 16 przepustów i 8 stawów	813 836,62 zł	20 000 zł (M) 70 000 zł (W) 54 137 zł (SP)
	2019	Konserwacja 30,426 km rowów, 14 przepustów, 6 stawów i 3 studzienki	674 566,67 zł	20 000 zł (M) 70 000 zł (W) 68 580 zł (SP)
GSW w Długołęce				
	2018	Konserwacja 34,20 km rowów i drenowania na 8 ha	877 198,72 zł	20 000 zł (M) 70 000 zł (W) 35 972 zł (SP)
	2019	Konserwacja 30,80 km rowów, drenowania na 7 ha i konserwację 3 stawów	829 778,03 zł	20 000 zł (M) 70 000 zł (W) 12 923 zł (SP)
GSW w Jordanowie Śląskim				
	2018	Konserwacja 2,292 km rowów	58 971,40 zł	36 789 zł (W)
	2019	Konserwacja 2,292 km rowów	97 277,33 zł	21 391 zł (W) 47 393 zł (SP)
GSW w Kątach Wrocławskich				
	2018	Konserwacja 24,527 km rowów i drenowania na 3,40 ha	1 042 788,84 zł	25 000 zł (M) 80 000 zł (W) 33 891 zł (SP)
	2019	Konserwacja 29,723 km rowów i drenażu na 1,44 ha	689 835,57 zł	25 000 zł (M), 80 000 zł (W) 39 324 zł (SP)
GSW w Kobierzycach				

lp	rok	Konserwacja rowów [km], urządzeń drenarskich [ha], i inne	Poniesione koszty ogółem	Dotacje z : budżetu województwa (M) budżetu państwa (W) budżetu powiatu (SP)
	2018	Konserwacja 43,455 km rowów	766,278,67 zł	20 000 zł (M) 70 000 zł (W) 38 000 zł (SP)
	2019	Konserwacja 43,047 km rowów	726 443,30 zł	20 000 zł (M), 77 800 zł (W) 45 000 zł (SP)
GSW w Sobótce				
	2018	Konserwacja 17,019 km rowów	233 275,01	20 000 zł (M) 53 122 zł (W) 30 000 zł (SP)
	2019	Konserwacja 14,500 km rowów	183 162,23	20 000 zł (M) 53 467 zł (W) 40 180 zł (SP)
GSW w Świętej Katarzynie				
	2018	Konserwacja 55,794 km rowów	466 566,96 zł	20 000 zł (M) 70 000 zł (W) 45 000 zł (SP)
	2019	Konserwacja 46,115 km rowów	557 524,36 zł	20 000 zł (M) 75 000 zł (W) 47 600 zł (SP)
GSW w Żórawinie				
	2018	Konserwacja 9,514 km rowów	281 554,33 zł	20 000 zł (M) 70 000 zł (W) 43 000 zł (SP)
	2019	Konserwacja 11,897 km rowów	343 144,08	20 000 zł (M) 74 200 zł (W) 49 000 zł (SP)

Źródło: Wydział Ochrony Środowiska Starostwo Powiatowe we Wrocławiu

W poniższej tabeli zestawiono dotacje przekazane spółkom wodnym przez Powiat Wrocławski oraz długości odcinków rowów, na których przeprowadzono konserwację w ramach tych dotacji.

Tabela nr 27. Dotacje celowe z budżetu powiatu przekazane spółkom wodnym w latach 2013-2019.

Rok	Kwota dotacji [zł]	Długość odcinków rowów poddanych konserwacji [km]
2013	180 000	14,42
2014	200 000	12,17
2015	200 000	13,5
2016	230 000	13,63
2017	250 000	13,076
2018	280 000	13,865
2019	343 600	16,425

Źródło: Wydział Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego we Wrocławiu

4.2.4 Racjonalna gospodarka odpadami

Gmina Kobierzyce

W Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022 przyjętym przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą nr XLIII/1450/17 z dnia 21 grudnia 2017r. Gmina Kobierzyce zlokalizowana jest w granicach północnocentralnego regionu gospodarki odpadami komunalnymi, który swym zasięgiem obejmuje aktualnie 25 gmin.

W roku 2018 w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Kobierzyce kontynuowany był system gospodarowania odpadami komunalnymi, funkcjonujący od lipca 2013 r., będący efektem wejścia w życie znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013, poz. 1399 z późn. zm.). Gmina Kobierzyce nie posiadając własnego zakładu komunalnego zajmującego się gospodarką odpadami na terenie gminy, realizowała odbiór i zagospodarowanie odpadów we współpracy z podmiotami prywatnymi. Gmina Kobierzyce przejęła obowiązek organizacji odbioru odpadów komunalnych od wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy Kobierzyce. Celem wprowadzenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi było uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poprzez objęcie wszystkich mieszkańców systemem zbierania odpadów komunalnych, prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła”, zmniejszenie ilości odpadów komunalnych, zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie oraz redukcja masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, zwiększenie liczby nowoczesnych instalacji do odzysku, a przede wszystkim eliminowanie dzikich wysypisk odpadów oraz praktyk nielegalnego spalania odpadów w piecach.

Na terenie gm. Kobierzyce w 2018 r. funkcjonowały dwa Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), gdzie mieszkańcy mogli nieodpłatnie pozbyć się różnego rodzaju odpadów komunalnych tj.:

- **w Pełczycach na ul. Czystej**, obok oczyszczalni ścieków, gdzie można oddać m.in.: odpady ulegające biodegradacji (części roślin z ogrodów i parków, odpady kuchenne), odpady niebezpieczne jak: środki ochrony roślin oraz farby, tusze, oleje, rozpuszczalniki i opakowania po tych środkach, baterie, akumulatory i świetlówki oraz odpady wielkogabarytowe typu meble, okna, wanny, zużyty sprzęt AGD np. lodówki, pralki, telewizory i komputery, jak również opony samochodowe, odzież i tekstylia itp.
- w Tyńcu n/Ślęzą na ul. Szkolnej, gdzie można przywieść odpady budowlane (do 10 ton rocznie na jednego mieszkańca) takie jak: odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów, gruz ceglany, odpadowe materiały ceramiczne)

Masa odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do zagospodarowania w 2018 r. wyniosła 216,35 Mg, w tym: przekazanych na składowisko odpadów do składowania 0 Mg natomiast zagospodarowanych w procesie odzysku

R3 216,35 Mg co oznacza, że 100%odebranych odpadów ulegających biodegradacji zostało zagospodarowanych w inny sposób niż unieszkodliwianie na składowisku.

Masa odpadów komunalnych zmieszanych (20 03 01) odebrana z terenu gminy Kobierzyce wyniosła w 2018 r. - 3 181,18 Mg. Odpady komunalne zmieszane (20 03 01) odebrane z terenu gminy Kobierzyce w 2018 roku kierowane były do :

- instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych - Ekologicznego Centrum Utylizacji w Rusku (Rusko 66, 58-120 Jaroszków),
- instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w Krynicy, Krynicy, Środa Śląska.

Masa odpadów zielonych (o kodach 20 02 01, 20 03 02) odebrana z terenu gminy Kobierzyce wyniosła w 2018 r. - 216,35 Mg (oraz 12,135 Mg zebrane w PSZOK). Natomiast masa odpadów powstałych po mechaniczno – biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych odebranych gminy Kobierzyce przeznaczona do składowania wyniosła 58,73 Mg.

Poniżej zestawiono osiągnięte poziomy zagospodarowania odpadów przez Gminę Kobierzyce w 2018 roku:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wyniósł 3,0% (limit: nie więcej niż 40%),
- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z terenu gminy wyniósł 26,0% (limit: 30%),
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych odebranych z terenu gminy odpadów komunalnych wyniósł 100% (limit 50%)

Biorąc pod uwagę powyższe gmina Kobierzyce nie wywiązała się z limitu 30% poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z terenu gminy osiągając poziom 26%.

Gmina Kąty Wrocławskie

Zgodnie z WPGOWD 2016-2022 gmina Kąty Wrocławskie wchodzi w skład Południowego Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (RGOK), i w związku z tym gmina jest zobowiązana do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych do instalacji mających status Regionalnych Instalacji do Przetwarzania odpadów Komunalnych, funkcjonujących w ramach Południowego RGOK.

W 2018 r. odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Kąty Wrocławskie realizowany był przez firmę: Wrocławskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania ALBA S.A., ul. Szczecińska 5, 54-517 Wrocław. Selektywna zbiórka

odpadów na terenie gminy Kąty Wrocławskie w 2018 r. zorganizowana była w oparciu o podział na następujące frakcje odpadów:

- papier i tektura,
- tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, opakowania z metalu,
- opakowania ze szkła,
- odpady zielone,
- pozostałe zmieszane odpady komunalne.

Ponadto zbierane były:

- odpady wielkogabarytowe, opony samochodowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - zbiórka na zasadzie tzw. „wystawki” raz do roku, w terminie określonym harmonogramem,
- zużyte baterie - zbiórka w specjalnych oznakowanych pojemnikach w szkołach i sklepach oraz w budynku Urzędu Miasta i Gminy,
- przeterminowane leki oraz opakowania po lekach - zbiórka do specjalnych pojemników ustawionych w aptekach na terenie gminy.

W 2018 r. na terenie gminy Kąty Wrocławskie funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Smolcu dwa Tymczasowe Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów (TPSO w Kątach Wrocławskich przy ul. Mareckiego 11 oraz TPSO w Gniechowicach przy ul. szkolnej).

Tabela nr 28. Ilość odpadów odebranych z sektora komunalnego z terenu gminy Kąty wrocławskie w 2018 z podziałem na frakcje

Lp.	Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	388,896
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	637,560
3.	15 01 04	Opakowania z metali	191,307
4.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0
5.	15 01 07	Opakowania ze szkła	485,340
6.	20 01 01	Papier i tektura	11,895
7.	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,667
8.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0
9.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	4,860
10.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	0
11.	20 01 40	Metale	0,225
12.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	808,460
13.	20 02 02	Gleba i ziemia w tym kamienie	57,360
14.	20 02 03	Inne odpady nie ulegające biodegradacji	0
15.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	9422,230

Lp.	Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów [Mg]
16.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	287,860
Razem odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie w tym opakowania			12 296,660
Odpady nie ujęte w innych grupach			
1.	16 01 03	Zużyte opony	12,760
Odpady budowlane i remontowe z sektora komunalnego			
1.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	24,060
2.	17 01 02	Gruz ceglany	0
3.	17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	0
4.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	140,740
5.	17 01 80	Usunięte tynki, tapety i okleiny	0
6.	17 02 03	Tworzywa sztuczne	0
7.	17 05 04	Gleba i ziemia w tym kamienie inne niż wymienione w 17 05 03	0
8.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy remontów i demontażu	0
Razem – odpady budowlane i remontowe z sektora komunalnego			164,80
Odpady z terenu gminy ogółem			12 474,250

Źródło: analiza systemu gospodarki odpadami Gminy Kąty Wrocławskie za rok 2018 r.

System gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonujący na terenie gminy Kąty Wrocławskie obejmuje tylko nieruchomości zamieszkałe. Odpady komunalne (z grupy 20 i opakowaniowych z grupy 15, bez grupy 16 i 17) pochodzące z nieruchomości zamieszkałych w 2018 r. - stanowiły ok. 80,1 % (w 2017 r. - ok. 78,2 %) wszystkich odpadów komunalnych odebranych/zebranych z terenu gminy.

Spośród odebranych/zebranych w 2018 r. odpadów komunalnych (z grupy 20 i opakowaniowych z grupy 15, bez grupy 16 i 17) – odpady pochodzące z nieruchomości zamieszkałych stanowiły:

- surowce wtórne - ok. 91,8 % wszystkich surowców wtórnych zebranych z terenu gminy,
- odpady zebrane selektywnie - ok. 95,0 % wszystkich odpadów zebranych selektywnie z terenu gminy,
- odpady zebrane jako zmieszane - 76,2 % wszystkich odpadów zmieszanych zebranych z terenu gminy.

Zgodnie z wydanym przez Ministra Środowiska Rozporządzeniem z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. 2017 poz. 2412) - w 2018 r. dopuszczalny poziom składowania wspomnianych w rozporządzeniu odpadów wynosił 40%. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, osiągnięty przez Gminę Kąty Wrocławskie w 2018 r. - wyniósł 35 %, czyli poniżej poziomu dopuszczalnego (40 %). Tym samym w analizowanym okresie Gmina spełniła

zapisy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2018 poz. 1454 ze zm.).

Zgodnie z wydanym przez Ministra Środowiska Rozporządzeniem z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. 2016 poz. 2167) - w 2018 r. wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła - wynosił 30%. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, osiągnięty przez Gminę Kąty Wrocławskie w 2018 r. - wyniósł **56 %**, czyli powyżej wymaganego poziomu (30 %). Tym samym w analizowanym okresie Gmina spełniła zapisy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2018 poz. 1454 ze zm.).

Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi, poniesione w okresie od dnia 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. - związane m. in. z odbiorem, transportem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych wyniosły: **6.205.750,90 zł**.

Gmina Sobótka

Zgodnie z WPGOWD 2016-2022 gmina Sobótka wchodzi w skład Południowego Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (RGOK), i w związku z tym gmina jest zobowiązana do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych do instalacji mających status Regionalnych Instalacji do Przetwarzania odpadów Komunalnych, funkcjonujących w ramach Południowego RGOK.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Sobótka przyjętym Uchwałą Nr XXII/166/16 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 30 listopada 2012 r. i zmienionym Uchwałą Nr XXII/166/16 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 29 czerwca 2016 r. na terenie gminy funkcjonują dwa systemy zbierania segregowanych odpadów komunalnych, pojemnikowy i workowy. Ponadto mieszkańcy gminy w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami mogą korzystać z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który został zorganizowany na terenie zamkniętego składowiska odpadów na działce nr 375/1 obręb Strzegomiany.

W 2018 roku zebrane odpady zmieszane o kodzie 20 03 01 trafiły do następujących instalacji:

- instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP) w Zawiszowie w ilości 3062,79 Mg,
- instalacji w Bielawie w ilości 763,34 Mg,
- instalacji w Ścinawce Dolnej 4,49 Mg

i zostały poddane następnie procesom odzysku R12 i R13.

Odpady o kodzie 20 02 01 (odpady ulegające biodegradacji) w całości zostały przekazane do Zawiszowa do instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów (kompostownia). Łączna masa zebranych z terenu całej gminy

odpadów biodegradowalnych wyniosła 737,82 Mg i w całości została poddana procesowi kompostowania. Ilość selektywnie zebranych odpadów biodegradowalnych w 2018 r. wzrosła niemal o 5% w stosunku do 2017 roku.

W związku z powyższym w roku 2018 na terenie gminy został osiągnięty dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, określony w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412), tj. **38%**.

Łącznie koszty poniesione w 2018 r. w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych wyniosły 3 060 220,82 zł. Wzrost kosztów o 14,7 % w stosunku do roku 2017 wiąże się w szczególności ze wzrostem kosztów zagospodarowania odpadów na RIPOK oraz wzrostem cen paliw, energii i wynagrodzeń.

Związek Międzygminny Ślęza-Oława

Związek międzygminny realizuje zadania z zakresu gospodarki odpadami (odbiór i zagospodarowania odpadów komunalnych m.in. z następujących gmin powiatu wrocławskiego: Czernica, Siechnice, Żórawina. Systemem gospodarowania odpadami ujęte są zarówno nieruchomości zamieszkałe jak i niezamieszkałe w postaci dwuetapowej tj. selektywna zbiórka odpadów w podziale na 5 frakcji (papier, szkło, tworzywa sztuczne i metale, odpady ulegające biodegradacji, zmieszane resztkowe) oraz zbiórka odpadów w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) wraz z uzupełniającymi go Mobilnymi Punktami selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. MPSZOK organizowany jest z częstotliwością 1, 2 razy w miesiącu w każdej z gmin Związku zgodnie z ustalonym harmonogramem.

Zgodnie z WPGOWD 2016-2022 gminy tworzące związek Ślęza-Oława wchodzi w skład Regionu Wschodniego. Instalacją spełniającą warunki w tym regionie jest Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. w Gaci, gdzie kierowane są odpady wytworzone w gminach objętych związkiem.

W poniższej tabeli przedstawiono ilości odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych, oraz pozostałości posortowaniu i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania (dane pozyskane od podmiotów odbierających odpady od właścicieli nieruchomości).

Tabela nr 29. Ilości odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych, oraz pozostałości posortowaniu i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Nazwa i adres instalacji do której zostały przekazane odpady	Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]	Sposób zagospodarowania odpadów
Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych 55-200 Oława, Gać 90	15 01 01	Opakowani z papieru i tektury	343,98	R12
Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych 55-200 Oława, Gać 90	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1 803,440	D8
Instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów (kompostowania) 55-200 Oława, Gać 90	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	2540,540	R3
Instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów (kompostowania) 55-200 Oława, Gać 90	20 03 02	Odpady z targowisk	0,480	R3
Dodatkowa informacja odpadach o kodzie 20 03 01				
Informacja o odpadach komunalnych ulegających biodegradacji	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	28 944,950	D13

Na terenie związku Międzygminnego Śleza-Oława funkcjonuje w sposób stacjonarny PZOK, który prowadzi Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe MAK-MET Stanisław Juśkiewicz Zakład Godzikowice ul. Stalowa 12. W przedmiotowym punkcie w 2018 r. zebrano 340,460 Mg odpadów ulegających biodegradacji.

W roku 2018 we wszystkich gminach należących do Związku Międzygminnego Śłęza-Oława zanotowano znaczący wzrost zebranych odpadów zielonych i innych biodegradowalnych. Jest to spowodowane sukcesywnym wzrostem ilości i jakości odebranych odpadów. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące osiągniętych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia oraz innych metod odzysku niektórych frakcji odpadów komunalnych osiągniętych przez Związek w 2018 roku.

Tabela nr 30. Dane dotyczące osiągniętych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia oraz innych metod odzysku niektórych frakcji odpadów komunalnych osiągniętych przez Związek w 2018 roku

Wymagania wynikające z rozporządzenia (za 2018 r.)	Poziom osiągnięty przez ZMŚO
Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	
Nie więcej niż 40 %	0 %
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło	
Nie mniej niż 30 %	30 %
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	
Nie mniej niż 50 %	86 %

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami Związku Międzygminnego Śłęza-Oława 2018 r.

Gmina Długołęka

Gmina Długołęka zgodnie z WPGO znajduje się w Północno-centralnym regionie gospodarki odpadami. Zgodnie z założeniami systemu gospodarowania odpadami, wszystkie wytworzone zmieszane odpady komunalne oraz odpady ulegające biodegradacji muszą zostać zagospodarowane w regionie, w którym zostały wytworzone natomiast odpady zebrane selektywnie mogą zostać przetworzone i zagospodarowane poza jego granicami. Na terenie Gminy Długołęka obowiązkowi selektywnego zbierania odpadów komunalnych podlegają:

- papier i makulatura
- Tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe
- opakowania ze szkła
- odpady ulegające biodegradacji, w tym opakowaniowe ulegające biodegradacji oraz odpady zielone
- przeterminowane leki i chemikalia,

- zużyte baterie i akumulatory
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe
- odpady budowlane i rozbiórkowe
- zużyte opony

Selektywne zbieranie odpadów papieru, tworzyw sztucznych, szkła, metalu prowadzone jest dwoma systemami indywidualnym i zbiorowym, pozostałe odpady zbierane są w PSZOKU w Bielawie. Ponadto gmina organizuje zbiórkę odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu w formie tzw. „wystawki”. W 2018 roku łącznie w PSZOKU w Bielawie zebrano 667,080 Mg odpadów co daje w przeliczeniu na jednego mieszkańca 20,11 kg odpadów (stan na 31.12.2018 r.). W poniższej tabeli przedstawiono ilość poszczególnych odpadów komunalnych zebranych w PSZOKU.

Tabela nr 31. Ilość poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych zebranych w PSZOKU

Nazwa i adres punktu	Kod zebranych odpadów komunalnych	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
PSZOK Bielawa Długołęka ul. Komunalna 1	20 01 01	Opakowania z papieru i tektury	18,46
	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	179,10
	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	48,46
	20 01 39	Tworzywa sztuczne	79,32
	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	3,78
	20 01 21	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,08
	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 07 01, 17 09 02, 17 09 03	307,70
	16 01 03	Zużyte opony	23,66
	15 01 10	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	4,52

Źródło: Roczna analiza stanu gospodarki odpadami za 2018 gmina Długołęka

Wszystkie odpady odbierane są zarówno od mieszkańców gminy jak i z terenów niezamieszkałych. W poniższej tabeli przedstawiono ilości odebranych odpadów komunalnych, oraz sposobie ich zagospodarowania.

Tabela nr 32. Ilości odpadów komunalnych odebranych z Gminy Długołęka, oraz sposób ich zagospodarowania w 2018 r.

Nazwa i adres instalacji do której zostały przekazane odpady	Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]	Sposób zagospodarowania odpadów
M.P.G.O. Mudno Sp. z o.o. ul. Zielona Lubin	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	230,580	R12
Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w Krynicy	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1050,360	R12
Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w Rusku	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	6432,040	R12
Elektrorecykling sp. z o.o. Nowy Tomyśl	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	22,500	R12
Terra Recykling Sp. z o.o. Sp.k. Grodzisk Mazowiecki	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,548	R12
WPO Alba S.A. Wrocław ul. Szczecińska 5	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,092	zbieranie
Zakład przetwarzania Zużytego sprzętu elektrycznego i Elektronicznego Wastes Sernice Group Sp zo.o. Kiełczów ul. Wilczycka 14	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	3,567	R12
Zakład przetwarzania Zużytego sprzętu elektrycznego i Elektronicznego Wastes Sernice Group Sp zo.o. Kiełczów ul. Wilczycka 14	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,559	R12
MO-BRUK S.A. Spalarnia odpadów niebezpiecznych w Karsach	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,479	D10

Nazwa i adres instalacji do której zostały przekazane odpady	Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]	Sposób zagospodarowania odpadów
WPO Alba S.A. Wrocław ul. Szczecińska 5	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,109	zbieranie
Zakład przetwarzania Zużytego sprzętu elektrycznego i Elektronicznego Wastes Sernice Group Sp zo.o. Kiełczów ul. Wilczycka 14	20 01 23	Urządzenia zawierające freony	2,794	R13
Centrum Utylizacji i Rekultywacji Sp. z o.o.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,420	R5
PPHU Ceramika Sp. z o.o. Kąty Wrocławskie	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,160	R5
M.P.G.O. Mudno Sp. z o.o. ul. Zielona Lubin	16 01 03	Zużyte opony	4,100	R5
Przedsiębiorstwo Budowlano-rozbiórkowe Vinson Sp. o.o. Legnica	16 01 03	Zużyte opony	26,880	R12
WPO Alba S.A. Wrocław	16 01 03	Zużyte opony	1,340	zbieranie
Linia sortownicza odpadów Selektywnie Zbieranych WPO Alba S.A. Wrocław	15 01 07	Opakowania ze szkła	989,720	R12
Linia sortownicza odpadów Selektywnie Zbieranych WPO Alba S.A. Wrocław	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	1569,390	R12

Źródło: roczna analiza stanu gospodarki odpadami za 2018 gmina Długołęka

Gmina Długołęka w 2018 r. przeznaczyła na odbiór, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych 6 234 467,84 zł. W 2018 r. z terenu gminy odebrano 7835,02 Mg zmieszanych odpadów komunalnych, 3275,12 Mg odpadów BIO oraz 654,66 Mg biodegradowalnych odpadów opakowaniowych z papieru i tektury. Nie przekazano do składowania powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

Gmina Jordanów Śląski

Zgodnie z Uchwałą nr XLIII/1450/17 Sejmiku województwa Dolnośląskiego z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla województwa Dolnośląskiego 2016-2022 oraz Uchwałą nr XLIII/1451/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu gospodarki Odpadami dla województwa Dolnośląskiego 2016-2022 (Dz.Urz. Dol. z 2017 poz. 5607) Gmina Jordanów Śląski znajduje się w regionie południowym. W regionie południowym w 2019 roku funkcjonował następujące instalacje:

- 4 instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych znajdujące się w Bielawie, Zawiszowie, Ścinawce Dolnej oraz w Wałbrzychu,
- 4 instalacje regionalne do przetwarzania odpadów zielonych i innych odpadów ulegających biodegradacji w: Bielawie, Zawiszowie,, Ścinawce Dolnej, Szalejowie Górnym,
- 2 składowiska odpadów w Zawiszowie i Ścinawce Dolnej.

Gmina Jordanów Śląski w 2019 r. realizowała zadanie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych na podstawie umów z podmiotami wpisanymi do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Segregacja odpadów odbywała się w postaci systemu workowego w workach odpowiednich kolorach z podziałem na frakcje: szkło bezbarwne, szkło kolorowe, papier i tektura, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, odpady biodegradowalne. W Jordanowie Śląskim funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki odpadów Komunalnych (PSZOK), w którym mieszkańcy mogą bezpłatnie oddać selektywnie zebrane odpady takie jak: papier i tektura, tworzywa sztuczne, opakowanie wielomateriałowe, opakowania z drewna i metali, szkło, tekstylia, odpady ulegające biodegradacji, zużyte opony, gruz ceglany, baterii i akumulatory, odpady wielkogabarytowe, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne oraz inne odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwach domowych (np. opakowania po rozpuszczalnikach, kwasach, olejach, farbách).

Zmieszane odpady komunalne o kodzie 20 03 01 z terenu Gminy Jordanów Śląski w roku 2019 zostały zebrane w ilości 765,80 Mg i przekazane do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w Pieszcach i poddane procesowi R12.

Odpady o kodzie 20 02 01 (odpady ulegające biodegradacji) zostały przekazane do instalacji przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów Kompostowania w Zawiszowie w ilości 133,25 Mg z czego 117,99 Mg zostało odebranych od właścicieli nieruchomości sprzed posesji a 15,26 Mg zostało zebranych w PSZOKU. Cała masa odpadów ulegających biodegradacji została poddana procesowi R3. W poniższych tabelach przedstawiono ilości odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy Jordanów Śląski oraz w 2019 r oraz zebranych w PSZOKU.

Tabela nr 33. Ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie Gminy Jordanów Śląski w 2019 r.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	7,940
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	88,820
15 01 07	Opakowania ze szkła	62,420
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	4,150
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,810
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 i 20 01 35	4,340
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	117,990
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	765,800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	34,740

Źródło: Raport o stanie Gminy Jordanów Śląski za 2019 r.

Tabela nr 34. Ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie PSZOK w 2019 r.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	5,520
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	7,560
15 01 07	Opakowania ze szkła	3,880
16 01 03	Zużyte opony	6,720
17 01 01	Odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	54,940
20 01 11	Tekstylia	3,580
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 i 20 01 35	3,340
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	15,260
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	14,560

Źródło: raport o stanie Gminy Jordanów Śląski za 2019 r.

Zgodnie z wydanym przez Ministra Środowiska Rozporządzeniem z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. 2016 poz. 2167) gmina Jordanów Śląski osiągnęła poziom 35,2 %.

Zgodnie z wydanym przez Ministra Środowiska Rozporządzeniem z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. 2017 poz. 2412) - w 2019 r. dopuszczalny poziom składowania wspomnianych w rozporządzeniu odpadów wynosił 39%. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, osiągnięty przez Gminę Jordanów Śląski w 2019 r. - wyniósł 6,58 %.

4.2.5 Ochrona powierzchni ziemi

Starosta Powiatu Wrocławskiego w ramach ustawowych obowiązków wynikających z art. 110 a ustawy Prawo ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2018 poz. 799 ze zm.) prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także prowadzi rejestr zawierający informacje o tych terenach. Dotychczas zidentyfikowano w/w tereny na obszarze gminy Długołęka.

4.2.6 Ochrona przed hałasem

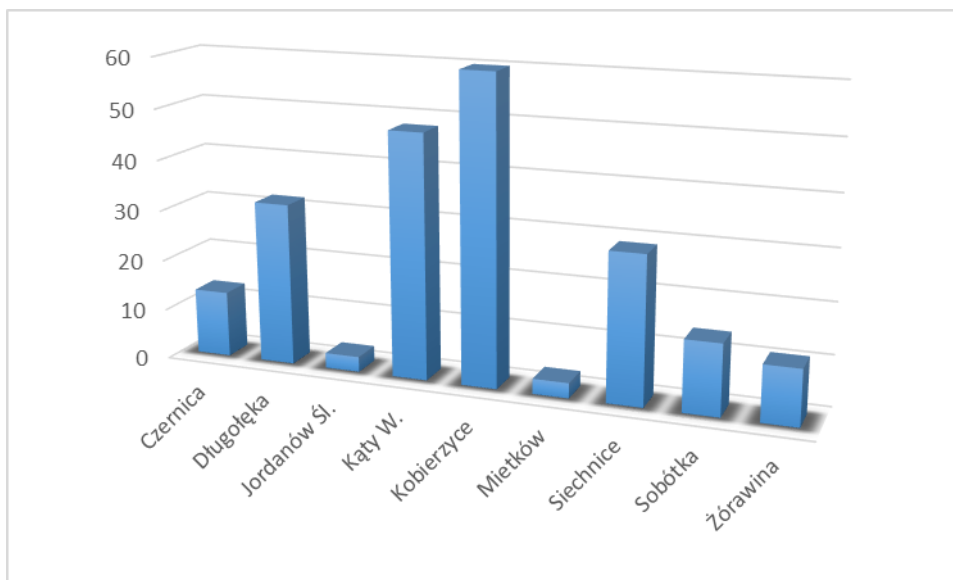
Na klimat akustyczny ma wpływ m.in. transport komunikacyjny, stąd istotne znaczenie ma stan nawierzchni drogowej. Ze względu na rozwój powiatu wrocławskiego oraz przede wszystkim napływ nowych mieszkańców rośnie natężenie ruchu samochodowego co powoduje znaczne uciążliwości akustyczne. Dlatego zarówno Powiat Wrocławski jak i gminy powiatu wrocławskiego realizują zadania związane z poprawą infrastruktury drogowej. W 2018 r. Powiat Wrocławski przeznaczył na ten cel 41 786 525,87 złotych, w tym 3 685 628,31 zł dofinansowanie gmin z programu Bezpieczna droga oraz 14 546 036,04 zł z innych źródeł. Natomiast w 2019 r. wydatkowano kwotę 19 844 088,36 zł w tym dofinansowanie z innych źródeł 3 463 944,15 zł oraz 658 977,39 zł całkowite finansowanie zdań przez gminę Żórawina. Ponadto w 2019 r. Powiat Wrocławski w ramach tzw. „uspokojenia ruchu” zamontował progi zwalniające. Koszt inwestycji wyniósł 218,6 tysięcy złotych.

Na poprawę klimatu akustycznego mającego źródło w transporcie drogowym ma wpływ również propagowanie oraz organizowanie alternatywnych źródeł komunikacji. Szczegóły dotyczące transportu zbiorowego w gminach powiatu wrocławskiego ujęto w punkcie system transportowy.

4.2.7 Ochrona przed promieniowaniem

W ramach obowiązków wynikających z ustawy Prawo ochrony środowiska Starosta prowadzi rejestr instalacji emitujących pola elektromagnetyczne, których zgłoszenie jest wymagane. Na terenie powiatu wrocławskiego są to instalacje radiokomunikacyjne oraz stacje elektromagnetyczne i napowietrzne linie elektromagnetyczne.

Wykres nr 4. Ilość (w szt.) zlokalizowanych na terenie powiatu wrocławskiego instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne (stan na 31.12.2019 r.)

Źródło: Wydział Ochrony Środowiska

4.3 Obszar interwencji III – Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych

4.3.1 Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi

W latach 2018-2019 r. tut. Wydział Ochrony Środowiska udzielił wsparcia merytorycznego pracownikom Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami opiniując pod kątem retencjonowania wód opadowych, zapewnienia ochrony wód przed zanieczyszczeniem oraz bezpiecznego prowadzenia wód rowami Skarbu Państwa, zlokalizowanymi w działkach, których gospodarującym jest Starosta Powiatu Wrocławskiego, wnioski o wydanie zgody właścicielskiej na wykonanie urządzeń wodnych oraz wprowadzanie wód opadowych lub ścieków do ww. rowów. W 2018 r. wydano 36 ww. opinii, a w 2019 – 34, w których między innymi ograniczono możliwość odprowadzenia wód opadowych poza działkę zainwestowania nawet do poziomu tzw. spływu naturalnego.

4.3.2 Racjonalne gospodarowania zasobami geologicznymi

Starosta Powiatu Wrocławskiego na podstawie ustawowych obowiązków wynikających z art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 09.06.2011 r. Prawo geologiczne i górnicze wydaje koncesje na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża. Na terenie powiatu wrocławskiego w okresie sprawozdawczym 2018-2019 surowce naturalne eksploatowano na podstawie ważnych koncesji wydanych przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego oraz Starostę Powiatu Wrocławskiego zestawionych w poniższej tabeli.

Tabela nr 35. Zestawienie ważnych koncesji na wydobywanie kruszywa naturalnego wydanych przez Marszałka Województwa dolnośląskiego oraz Starostę Powiatu Wrocławskiego na terenie gmin powiatu wrocławskiego

Lp	Złoże	Gmina	Kopalina	Data ważności koncesji	Przedsiębiorca
1.	Domanice	Mietków	KN	31.12.2040	EUROVIA KRUSZYWA S.A., ul.Szwedzka 5, Bielany Wrocławskie, 55-040 Kobierzyce
2.	Jordanów 1	Jordanów Śl.	serpentyt	09.02.2056	Zakład Produkcyjno Wdrożeniowy Materiałów Budowlanych "BUMAT" Lipiński Romuald, Mandrela Andrzej Spółka Jawna, ul. Powstańców Śląskich 5/118, 53-332 Wrocław
3.	Kamionna I	Kąty Wrocławskie	KN	31.12.2035	Transpiach kopalnia Kruszywa Wiesława, Stefan Piotrowscy Spółka Jawna, ul. Piaskowa 2, Zachowice, 55-080 Kąty Wr.
4.	Kąty wrocławskie I	Kąty wrocławskie	it	28.11.2039	RÖBEN Polska Sp. z o.o i Wspólnicy sp.k., ul. Rakoszycka 2, 55-300 Środa Śląska,
5.	Nasławice	Sobótka	serpentyt	31.12.2042	KOSD Wrocław Sp. z o.o. Sp. k., ul. Komuny Paryskiej 50, 55-050 Sobótka;

Lp	Złoże	Gmina	Kopalina	Data ważności koncesji	Przedsiębiorca
6.	Pagórki Wschodnie	Sobótka	skaleń + granit+amfibolit	13.04.2043	Strzeblowskie Kopalnie Surowców Mineralnych Sp. z o.o., ul. Torowa 1, 55-051 Sobótka ,
7.	Pagórki Zachodnie	Sobótka	granit	31.12.2046	Strzeblowskie Kopalnie Surowców Mineralnych Sp. z o.o., ul. Torowa 1, 55-051 Sobótka ,
8.	Rolantowice	Kobierzyce	KN	20.04.2025	JANPOL Józefa Janecka
9.	Rolantowice I	Kobierzyce	KN	31.12.2040	Trans-Piach s.c. S. Pogoński, A.Janecki Budziszów ul. Słoneczna 25
10.	Siedlakowice I	Kąty Wrocławskie , Sobótka	KN	31.12.2029	TRANSPIACH Kopalnia Kruszywa W., S. Piotrowscy Sp.j., Zachowice, ul.Piaskowa 2, 55-080 Kąty Wrocławskie
11.	Stary Łom	Sobótka	surowiec skaleniowy	31.12.2039	Strzeblowskie Kopalnie Surowców Mineralnych Sp. z o.o., ul. Torowa 1, 55-051 Sobótka ,
12.	Stoszyce	Kąty Wrocławskie	KN	31.12.2020	Górażdże Kruszywa Sp. z o.o. ul. Cementowa 1, Chorula, 47-316 Górażdże,
13.	Stoszyce II-1	Kąty Wrocławskie	KN	31.12.2024	Marcel Gnych WK, ul. Petuniowa 2 wrocław
14.	Stróża Górna II	Mietków	KN	31.12.2027	Kopalnia Surowców Mineralnych "Byczeń" Spółka Jawna. Kazimierz Rupiński i Ireneusz Machynia, Byczeń, 57-230 Kamieniec Żąbkowicki
15.	Zachowice	Kąty Wrocławskie	ił	Wygaśnięcie koncesji 02.02.2019	KRAWC Sp. z o.o., ul.Gliniana 1, Zachowice, 55-080 Kąty Wrocławskie
16.	Strzeblów I	Sobótka, Marcinowice	granit	31.12.2027	Strzeblowskie Kopalnie Surowców Mineralnych Sp. z o.o., ul. Torowa 1, 55-051 Sobótka ,
17.	Strzeblów II	Sobótka, Marcinowice	granit	31.12.2027	Kopalnie i Hurtownie Granitów SKALIMEX - Grantin Sp. z o.o. . w Sieradzu – Oddział w Sobótce, ul. Chwałkowska 23, 55-050 Sobótka,
18.	Chrzastowa Wschód	Czernica	KN	31.12.2032	PIASKOP s.c.Janusz Hamerlik i Zygmunt Wilk
19.	Strzegomiany	Sobótka	KN	27.02.2023	Budomaks Sp. z o.o., ul. Wita Stwosza 16, 50-148 Wrocław
20.	Kilianów II NW	Kąty Wrocławskie	KN	18.08.2021	Stanisław Gruntkowski Pełcznica 67 55-080 Kąty Wrocławskie
21.	Kilianów III	Kąty Wrocławskie	KN	31.12.2037	Kop-Trans P. Szymczuk

Lp	Złoże	Gmina	Kopalina	Data ważności koncesji	Przedsiębiorca
22.	Szczepankowice II	Kobierzyce	KN	31.12.2030	PHU „Herkules” s. c. D. BorowskiMOstaszewski Bielany Wrocławskie, ul. Morelowa 3,
23.	Jezierzyce Wielkie I	Jordanów Śl.	KN	31.12.2038	PUH ALTUS Paweł Woźny Kalisz, ul. Grunwaldzka 4,
24.	Sośnica 1	Katy Wrocławskie	ił	30.11.2048	Ceramika sośnica Sp. z o.o. Sośnica 24

Źródło: Wydział Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego we Wrocławiu

W ramach obowiązków wynikających z ustawy z dnia 09.06.2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2017 poz. 2126 ze zm.) Starosta Powiatu Wrocławskiego na bieżąco prowadzi archiwum geologiczne.

4.3.3 Efektywne wykorzystanie energii

Termomodernizacja to najlepszy sposób na poprawę efektywności energetycznej budynków, a przez to uzyskanie oszczędności energii, co pozwoli uzyskać niższe koszty związane z ogrzewaniem zimą czy chłodzeniem latem.

Termomodernizacja dotyczy szeregu działań polegających na:

- ociepleniu ścian, dachów i stropodachów, stropów nad piwnicami oraz podłóg przez dodanie warstwy materiału o wysokich właściwościach izolacyjnych;
- wymianie okien i drzwi zewnętrznych na bardziej energooszczędne;
- likwidacji indywidualnych źródeł ciepła wraz z budową przyłącza do systemu ciepłowniczego, w wyniku czego zmniejszają się koszty pozyskania ciepła dostarczanego do budynków;
- modernizacji źródeł ciepła z uwzględnieniem możliwości zastosowania kogeneracji;
- modernizacji systemów HVAC (ciepło, wentylacja i klimatyzacja) z uwzględnieniem zastosowania wysokosprawnej rekuperacji energii;
- modernizacji instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, dzięki czemu zmniejsza się zapotrzebowanie na energię dostarczaną na te potrzeby;
- modernizacji wewnętrznej instalacji elektrycznej i oświetlenia wewnętrznego;
- wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii na potrzeby własne budynku, instalacji systemów monitoringu i zarządzania energią.

Powiat Wrocławski już w roku 2016 rozpoczął realizację projektu pn. „Poprawa efektywności energetycznej oraz ograniczenia niskiej emisji w budynkach Powiatowego zespołu szkół Nr 1 w Krzyżowicach”. Zadanie podzielono na dwa etapy. W etapie I

wykonano modernizację energetyczną dachu budynku internatu wraz z przebudową pomieszczeń mieszkalnych na poddaszu budynku. Całkowity koszt tego etapu wyniósł 1192884 zł. Drugi etap dotyczył modernizacji systemu grzewczego wraz z wymianą źródła ciepła z paliwa węglowego na gaz ziemny oraz dostosowania infrastruktury na potrzeby nowego systemu w ramach tego projektu. Całkowity koszt 1 450 840,35 zł.

W 2018 r. kontynuowano projekt poprzez realizację kolejnego etapu obejmującego modernizację systemu grzewczego wraz z wymianą źródła ciepła (z węgla kamiennego na gaz) oraz termomodernizację obiektów szkoły tj. sali gimnastycznej i internatu. Na ten etap wydatkowano kwotę 874 926 zł przy współudziale środków unijnych. Projekt został zakończony w pełnym zakresie w dniu 30.11.2018 r.

Gminy powiatu wrocławskiego również sukcesywnie przeprowadzają termomodernizację budynków publicznych. Poniżej zestawiono działania zrealizowane przez gminy w latach 2018-2019.

Tabela nr 36. Zestawienie zadań zrealizowanych w latach 2018-2019 przez gminy z powiatu wrocławskiego w zakresie termomodernizacji budynków publicznych

Gmina	Charakterystyka zadania
Kąty Wrocławskie	Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Kątach Wrocławskich. Prace obejmowały wykonanie robót budowlanych polegających na dociepleniu ścian zewnętrznych i stropodachu budynku Ośrodka Zdrowia przy ul. Staszica 9 w Kątach Wrocławskich, wymianę stolarki okiennej i zewnętrznej stolarki drzwiowej, wymianę istniejącego oświetlenia na nowe energooszczędne typu LED, modernizację ogrzewania (wymianę grzejników) bez ingerencji w budynek przylegającej kotłowni, tak aby zostały spełnione warunki dotyczące maksymalnej wartości współczynnika przenikania ciepła U w odniesieniu do WT 2021. Wartość inwestycji 668 000 zł
	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 2 i byłego Publicznego Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika przy ul. Brzozowej 6 w Kątach Wr. Prace obejmowały wykonanie ocieplenia elewacji zewnętrznej i stropodachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej, wymianę oświetlenia na energooszczędne typu LED, modernizację ogrzewania (wymiana grzejników), wymianę istniejącej kotłowni olejowej na gazową. Na realizację zadania uzyskano dofinansowanie ze środków unijnych. Termin zakończenia termomodernizacji – do 30.10.2018 r. Koszt: 2 746 439,94 zł
	Termomodernizacja budynku wielorodzinnego – elewacja południowa, zachodnia i wschodnia w Zabrodziu 10 gm. Kąty Wrocławskie. Wykonano zadanie w 2018 roku. Koszt: 278 797,32 zł
	Przebudowa i rozbudowa szkoły podstawowej z wprowadzeniem funkcji przedszkolnej w systemie niskoenergetycznym w Sadkowie. Prace nad dokończeniem budowy po zmianie wykonawcy rozpoczęto w maju 2017 r., zakończono i uzyskano pozwolenie na użytkowanie w sierpniu 2018 roku. W I etapie inwestycji został rozbudowany budynek szkoły o nową część szkolną, przedszkolną, kuchenną, administracyjną oraz kotłownię wraz z częściowym zagospodarowaniem terenu. Ta część obiektu została dopuszczona do użytkowania i od września 2018 r. placówka oświatowa

Gmina	Charakterystyka zadania
	rozpoczęła funkcjonowanie w nowym budynku.
	Termomodernizacja budynku hali sportowej przy u. Zwycięstwa (dotacja celowa Urzędu Gminy Kąty Wrocławskie) wartość umowy 684 250,00 zł
Siechnice	Termomodernizacja budynku szkoły podstawowej w Kotowicach poprzez wymianę stolarki okiennej
	W 2019 rozpoczęto działania w celu budowy szkoły w Siechnicach budynek jako demonstracyjny budynek pasywny etap I i II – projekt w trakcie realizacji, Wartość projektu 14 975 068 zł, dofinansowany z RPO dla Woj. Doln. Na lata 2014-2020. Dofinansowanie w wysokości 8 774 711 zł. Inwestycja nie skończona w 2019 r. W marcu 2020 podpisano umowę z wykonawcą robót budowlanych.
Czernica	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół w Chrzastawie Wielkiej, gm. Czernica w ramach projektu pn. „Termomodernizacja Budynków Użyteczności Publicznej Gminy Oborniki Śląskie, Czernica oraz Wisznia Mała” (Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym, poddziałanie 3.3.2 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym – ZIT WrOF) Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020. Koszt prac budowlanych 2 099 111 zł Inwestycja zakończona w 2019 r.
Sobótka	Kompleksowa termomodernizację 5 budynków komunalnych przy ul. Kościuszki i ul. Św. Jakuba przy współfinansowaniu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020. Koszt: 2 604 015 zł. Termin realizacji: 2018 rok

Źródło: Raporty o stanie gmin

Jednym z zagadnień termomodernizacji jest wykorzystanie odnawialnych źródeł energii na potrzeby własne budynku, instalacji systemów monitoringu i zarządzania energią. Korzystając z różnych programów indywidualni odbiorcy wymieniają bądź montują w nowo budowanych budynkach mieszkalnych alternatywne źródła energii w postaci pomp ciepła powietrze-woda , gruntowych pomp ciepła oraz paneli fotowoltaicznych.

Starosta Powiatu Wrocławskiego w ramach wykonywanych obowiązków przyjmuje projekty robót geologicznych wykonywanych w celu wykorzystania ciepła ziemi. W roku 2018 przyjęto 47 projektów, a w 2019 roku 43 projekty. Przyjmując szacunkowy koszt montażu gruntowej pompy ciepła w wysokości 70 000 zł w roku 2016 osoby fizyczne poniosły koszt w wysokości 3 290 000 zł, a w 2017 roku 3 010 000 zł.

Natomiast w zakresie dofinansowania paneli fotowoltaicznych w programie „Mój Prąd” w województwie dolnośląskim w 2019 r. podpisano 1683 umowy o łącznej mocy ok. 11MW i kwocie 8 415 000,00 zł.

4.4 Obszar interwencji IV – Ochrona przyrody i krajobrazu

4.4.1 Ochrona zasobów przyrodniczych

Zgodnie z art. 83 ust. 1 i 84 w związku z art. 90 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 55) starosta w ramach obowiązków ustawowych wydaje zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów z terenu nieruchomości gminnej. Wydanie takiego zezwolenia może jednak być uzależnione od przesadzania drzew lub krzewów albo zastąpienia ich innymi drzewami w liczbie nie mniejszej niż liczba usuwanych drzew lub krzewów. Starosta ma możliwość odroczenia na okres 3 lat od dnia wydania zezwolenia termin uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa, jeżeli zezwolenie przewiduje przesadzenie drzewa w inne miejsce lub zastąpienie go innym. W poniższej tabeli podano ilość drzew i krzewów które zostały nakazane do nasadzenia decyzją Starosty Powiatu Wrocławskiego w latach 2018-2019.

Tabela nr 37. Nasadzenia drzew i krzewów wynikające z decyzji wydanych przez Starostę Powiatu Wrocławskiego wydanych w latach 2018-2019

Gminy	2018		2019	
	Drzewa	Krzewy	Drzewa	Krzewy
DŁUGOŁĘKA	182	0	100	483
CZERNICA	9	0	22	0
SIECHNICE	29	0	102	78
ŻÓRAWINA	10	0	18	0
KOBIERZYCE	127	0	121	0
KĄTY WROCŁ.	49	0	73	58
MIETKÓW	0	0	6	0
SOBÓTKA	44	0	31	0
JORDANÓW ŚL.	0	0	0	0

Źródło: dane pozyskane z Wydziału Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego we Wrocławiu

Powiat Wrocławski w latach 2018-2019 na realizację zadań związanych z utrzymaniem zieleni przy drogach powiatowych obejmujących podlewanie nasadzeń, wycinkę drzew, cięcia sanitarne w obrębie korony drzew przeznaczył łącznie 872 489,44 zł.

Na uzupełnianie i rozbudowę terenów zielonych, w tym systematyczne uzupełnianie wycinanych drzew przydrożnych i nasadzenie drzew wzdłuż nowych szlaków komunikacyjnych gminy - Kobierzyce, Siechnice, Sobótka i Czernica, przeznaczyły łącznie kwotę 1 276 048,25 zł w 2018 roku i 1 659 532,33 zł w 2019 r.

Oprócz tradycyjnych nasadzeń gminy powiatu wrocławskiego realizują również projekty związane z rewaloryzacją parków.

Aktualnie w Gminie Kąty Wrocławskie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego realizowane są 4 projekty.

W przedmiocie ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego realizowany jest projekt pn: „Rewaloryzacja zabytkowego Parku w Zabrodziu – etap I” oraz „Rewaloryzacja zabytkowego parku oraz ruin dawnego dworu nawodnego w Smolcu”. Celem projektu jest ochrona i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego Dolnego Śląska, poprzez rewaloryzację zabytkowych zespołów pałacowych Zabrodziu i Smolcu oraz ruin renesansowego dworu nawodnego w Smolcu. Całkowita wartość projektu wynosi 4 956 663,25 zł. Kwota dofinansowania projektu wynosi 2 478 331,62 zł.

Rewaloryzacja Parku Staromiejskiego w Kątach Wrocławskich realizowana jest w dwóch obszarach, tj. w obszarze ochrony i zachowania trwałości ekosystemów wraz z elementami edukacji ekologicznej oraz na cele turystyczne. Całkowita wartość obu projektów wynosi 4 397 925,91 zł. Kwota dofinansowania projektu wynosi 2 560 667,72 zł.

Celem projektu Rewitalizacja Parku w Pietrzykowicach jest wykorzystanie i udostępnianie lokalnych zasobów przyrodniczych. Całkowita wartość projektu to kwota 2 133 435,00 zł, przy czym dofinansowanie projektu wynosi 1 463 275,00 zł.

Kolejną gminą która realizuje również projekty związane z rewitalizacją parków w powiecie wrocławskim jest gmina Długołęka.

Gmina Długołęka otrzymała dofinansowanie w wysokości 350 259,69 zł. na projekt pn. „Rewitalizacja parku w Szczodrem - zagospodarowanie terenów zielonych” z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Całkowita wartość zadania to 1 236 150,00 zł.

W ramach zadania zrewitalizowane zostanie przeszło 87 tys. m² powierzchni parku. Projekt zakłada nasadzenia młodych drzew, krzewów, pnączy, bylin i roślin cebulkowych. Odtworzone zostaną powierzchnie trawiaste poprzez założenie trawników sianych, darniowych i łąk kwietnych. Projekt ma na celu rewitalizację parku w Szczodrem, a przede wszystkim poprawę estetyki oraz podkreślenie i uwypuklenie turystycznego charakteru parku. Projekt wpłynie na zrewitalizowanie parku i poprawę warunków bytowania fauny i flory w zabytkowej części gminy. Pozwoli odtworzyć dawny charakter parku, zadbać o cenne egzemplarze drzew oraz dosadzić rośliny tworzące runo i podszyt. Realizacja projektu przyczyni się do powstania atrakcyjnej i zadbanej przestrzeni publicznej, które będzie miejscem społeczności lokalnej. Realizację projektu przewidziano w okresie od 18.02.2019r. do 15.10.2019r.

Drugim z projektów dotyczącym Parku w Szczodrem jest projekt pn. „Rewitalizacja Parku w Szczodrem – rekreacyjne zagospodarowanie parku”. Celem projektu jest przywrócenie charakteru Parku Szczodre jako atrakcyjnego miejsca aktywnego wypoczynku dla mieszkańców Gminy Długołęka. W ramach projektu powstaną nowoczesne place zabaw, place i ścieżki edukacyjne, sportowe i wypoczynkowe, zostaną zrewitalizowane nawierzchnie ścieżek parkowych. Modernizacji i budowie podlegać będzie również parking, jak również zamontowane zostaną elementy małej architektury (ławki, kosze, leżaki, hamaki, tablice, drogowskazy i inne). Wartość projektu to 4.554.331,87 zł, a przyznana kwota dofinansowania na realizację projektu „Rewitalizacja Parku w Szczodrem – rekreacyjne zagospodarowanie parku” to 2.981.050,87 zł, w tym

wkład Funduszy Europejskich w wysokości 2.610.779,99 zł. Realizację projektu przewidziano w okresie od 29.06.2018 r. do 30.08.2019 r.

Gmina Długołęka otrzymała również dofinansowanie na operację pn.” „Rozwój infrastruktury turystyczno- rekreacyjnej na obszarze LGD poprzez rewitalizację zabytkowego parku w Siedlcu (etap I), gmina Długołęka”. Projekt ma na celu „Rewitalizację zabytkowego parku w Siedlcu w zakresie rozwoju niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, stworzenia atrakcyjnej, konkurencyjnej oferty turystycznej miejscowości oraz rozwoju integracji społecznej mieszkańców gminy oraz obszaru LGD”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014- 2020. Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Wysokość przyznanej dotacji to 106 835,00 zł.

4.4.2 Ochrona zasobów leśnych

W ramach ustawowych kompetencji Starosta Powiatu Wrocławskiego realizuje zadania związane z prowadzeniem zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa. Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności skarbu Państwa w terenie został przekazany następującym nadleśnictwom: Miękinia, Oleśnica Śląska, Oława/s w Bystrzycy Oławskiej, Oborniki Śląskie i Świdnica na podstawie zawartych porozumień. Całkowity koszt za nadzór na lasami niestanowiącymi własności Skarbu państwa w ramach zawartych porozumień wyniósł w 2018 roku 24 300 zł natomiast w 2019 roku 25 700 zł.

W poniższych tabelach szczegółowo zestawiono powierzchnię gruntów leśnych oraz pozyskanie drewna i czynności związane z hodowlą lasu zrealizowane w latach 2018-2019.

Tabela nr 38. Powierzchnia gruntów leśnych (osób fizycznych i prawnych) w latach 2018-2019

Wyszczególnienie				Powierzchnia	
				2018	2019
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem			1	681,36	685,28
w tym	zalesiona (pokryta roślinnością leśną)	ha ^{c)}	2	681,36	685,28
	niezalesiona (przejściowo pozbawiona roślinności leśnej)		3	0,00	0,00
	uznanych za lasy ochronne		4	0,00	0,00
	objęta aktualnymi uproszczonymi planami urządzania lasu		5	0,00	0,00
	objęta inwentaryzacjami stanu lasu		6	681,36	685,28
z wiersza 1 przypada na lasy	osób fizycznych		7	630,14	635,62
	wspólnot gruntowych		8	0,00	0,00
	spółdzielni		9	14,52	12,83
	pozostałych osób prawnych(kościołów związków wyznaniowych, organizacji społecznych itp.)		10	36,70	36,83
Powierzchnia lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa ^{a)} nadzorowana przez	Jednostki Lasów Państwowych ^{b)}	ha ^{d)}	11	806	798
	parki narodowe		12	0	0
	służby powiatu (miasta)		13	0	0

a) łącznie z lasami stanowiącymi własność gmin (mienie komunalne)

b) w ramach zawartych porozumień

c) z jednym znakiem po przecinku

d) bez znaków po przecinku

Źródło: dane pozyskane z Wydziału Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego we Wrocławiu

Tabela nr 39. Pozyskiwanie drewna i czynności związane z hodowlą lasu w latach 2018-2019

Wyszczególnienie			Lasy stanowiące własność osób fizycznych i prawnych (bez skarbu Państwa)		
			2018	2019	
odnowienia sztuczne (w. 2+3)	ha ^{d)}	1	0,00	0,00	
zrębów ^a		2	0,00	0,00	
halizn i płazowizn		3	0,00	0,00	
odnowienia naturalne		4	0,00	0	
zalesienia gruntów nieleśnych ^b		5	0,00	0,00	
poprawki i uzupełnienia	ha ^{e)}	6	0	0	
pielęgnowanie lasu		7	0	0	
w tym upraw i młodników ^c		8	0	0	
powierzchnia objęta trzebieżami		9	2	6	
pozyskanie drewna (grubizny) (w.11+14)		m ^{3 e)}	10	156	192
grubizna igłasta (w. 12+13)			11	43	0
z tego drewno	dłużycowe		12	21	0
	stosowe		13	22	0
grubizna liściasta (w. 15+16)			14	113	192
z tego drewno	dłużycowe		15	15	38
	stosowe		16	98	154

Źródło: dane pozyskane z Wydziału Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego we Wrocławiu

Zgodnie z art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach Starosta zleca wykonanie inwentaryzacji stanu lasów niestanowiących własności skarbu państwa. Uproszczony plan urządzania lasu oraz inwentaryzację stanu lasu sporządza się na okres 10 lat zgodnie z § 1 ust. 2 rozrządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu. Ze względu na konieczności aktualizacji inwentaryzacji w 2018 r. Starosta zlecił wykonanie inwentaryzacji stanu lasów położonych na terenie gmin: Kąty Wrocławskie, Mietków oraz Sobótka. Na ten cel przeznaczono kwotę 25 834 zł przy udziale środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie 14 352 zł.

Natomiast w 2019 r. na wykonanie zadania dotyczącego przeprowadzenia inwentaryzacji stanu lasów niestanowiących własność Skarbu Państwa, położonych na terenie gminy Kąty Wrocławskie wydatkowano kwotę 3 000 zł.

4.5 Obszar interwencji V – Kształtowanie postaw ekologicznych

4.5.1 Edukacja ekologiczna

Realizacja projektów o charakterze edukacyjnym adresowanych do mieszkańców Powiatu Wrocławskiego ma na celu propagowanie zachowań proekologicznych i zasad zrównoważonego rozwoju oraz ochrony bioróżnorodności. Powiat Wrocławski na edukację ekologiczną przeznaczył w sumie kwotę 83 731,49 zł w roku 2018 natomiast w roku 2019 - 91 005,64 zł.

Powiat Wrocławski cyklicznie współpracuje z organizacjami pozarządowymi w ramach otwartego konkursu ofert na powierzenie/wsparcie realizacji zadań publicznych w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego.

W roku 2019 Wydział Ochrony Środowiska współpracował z organizacjami pozarządowymi, które złożyły oferty w trybie pozakonkursowym, zgodnie z art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Na realizację zadań publicznych z zakresu edukacji ekologicznej przeznaczono kwotę 18 548 zł.

Zarząd Powiatu Wrocławskiego uznał celowość ofert złożonych w trybie pozakonkursowym w zakresie ekologii oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, w związku z czym podpisano 3 umowy o realizację zadania publicznego:

- Dofinansowanie w kwocie 9 887,76 zł uzyskał projekt realizowany przez Fundację EkoRozwoju z siedzibą we Wrocławiu: „Przyrodnicze wędrówki po Powiecie Wrocławskim. Zajęcia edukacyjne EkoCentrum Wrocław”;
- Kolejne zadanie publiczne pn. „KGW Maniów Mały – razem ekologicznie działamy”, które otrzymało dofinansowanie w kwocie 5 000 zł realizowane było przez Koło Gospodyń Wiejskich w Maniowie Małym;
- Trzecie zadanie publiczne w zakresie ekologii, ochrony zwierząt oraz dziedzictwa przyrodniczego pt. „Zero waste – nowa jakość życia” zrealizowane przez Stowarzyszenie Klub Seniora 50+ otrzymało dofinansowanie w kwocie 3 660 zł.

Z projektów realizowanych przez w/w organizację skorzystało ok. 4 500 osób.

Natomiast w 2018 roku Fundacja Ekorozwoju z siedzibą we Wrocławiu na realizację projektu pn. „SMOG STOP – kampania edukacyjna dotycząca wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji” otrzymała dotację w kwocie 12 914,03 zł. Ilość osób korzystających z projektu wyniosła ok. 1000.

Ponadto w ramach edukacji ekologicznej w latach 2018-2019 Powiat Wrocławski realizował „Program edukacji ekologicznej - Powiat Wrocławski w zgodzie z naturą”, mający na celu wykształcenie odpowiedniego stosunku dziecka do przyrody i nawyku jej chronienia już od najmłodszych lat. Kwota jaką przeznaczono na projekt wyniosła 102 873 zł.

Program obejmował zakup nagród rzeczowych dla laureatów konkursu „Przyroda wokół nas” organizowanego pod patronatem Starosty Powiatu Wrocławskiego dla uczniów

szkół podstawowych z terenu Powiatu Wrocławskiego, wykonanie i dostarczenie materiałów edukacyjno-promocyjnych oraz usługę transportową i cateringową dla uczestników warsztatów. Dodatkowo w Ośrodku Sportów Wodnych i Rekreacji Powiatu Wrocławskiego w Borzygniewie w miesiącach maj-czerwiec a także wrzesień-październik w roku 2018 i 2019 odbyły się w sumie 63 spotkania, w których wzięło udział ok. 2646 osób.

Oprócz tego do budżetów szkół będących jednostkami organizacyjnymi Powiatu Wrocławskiego przekazano środki finansowe na realizację zaplanowanych projektów ekologicznych.

W 2018 roku zrealizowano następujące projekty ekologiczne:

- Projekt ekologiczny pn: „Poznanie różnorodnych form ochrony przyrody” w Powiatowym Zespole Szkół nr 3 w Sobótce, 5 692 zł;
- Projekt ekologiczny pn. „Przyroda tuż za rogiem – biocenoza leśna” w Zespole Szkół Specjalnych im. Św. ks. Zygmunta Gorazdowskiego przy Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym w Wierzbicach, kwota 5 000 zł
- Projekt ekologiczny pn. „Chronić środowisko - chronimy siebie” w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Kątach Wrocławskich, kwota 4 706 zł,
- Program zielonej szkoły pn. „Pszczoły ratujemy – ziemię ocalić pomożemy” w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Sobótce, kwota 5 700 zł.

W 2019 roku zrealizowano następujące projekty ekologiczne:

- Projekt ekologiczny pn.: „Kształtowanie aktywnych postaw badawczych na obszarze prawnie-chronionym parku krajobrazowego Gór Opawskich oraz czeskich terenów przygranicznych” w Powiatowym Zespole Szkół nr 3 w Sobótce, kwota 3620 zł
- Projekt ekologiczny pn. „Zielony klucz” w Zespole Szkół Specjalnych im. Św. Ks. Zygmunta Gorazdowskiego przy Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym w Wierzbicach, kwota 5 000 zł,
- Projekt ekologiczny pn. „Szkolny kalendarz ekologiczny” w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Kątach Wrocławskich, kwota 4 483 zł
- Program zielonej szkoły pn.: „Wodę oszczędzamy o życie na ziemi dbamy” w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Sobótce, kwota 5 900 zł.

Również gminy Powiatu Wrocławskiego prowadzą zróżnicowane działania edukacyjne z zakresu ochrony środowiska mające na celu zwiększania świadomości ekologicznej w szczególności wśród dzieci i młodzieży, które w ramach zajęć edukacyjnych biorą udział w akcjach i projektach związanych z poznawaniem i ochroną środowiska.

4.5.2 Udział społeczeństwa w postępowaniu na rzecz ochrony środowiska i udostępnianie informacji o środowisku

Starostwo Powiatowe we Wrocławiu w ramach obowiązków wynikających z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko udziela informacji o środowisku. W 2018 r. udzielono 89 odpowiedzi na wnioski a w 2019 r. 85.

Ponadto za pośrednictwem bazy danych EKOPORTAL, udostępnionego przez Ministerstwo Środowiska, Starostwo Powiatowe prowadzi publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o ochronie środowiska. W roku 2018 i 2019 roku dokonano po 132 wpisy.

Za pośrednictwem Systemu Informacji Przestrzennej Powiatu wrocławskiego wroSIP udostępnianie są dane geodezyjne oraz informacje z zakresu prawa lokalnego, ochrony przyrody, infrastruktury, edukacji, turystyki.

4.6 Obszar interwencji VI - poprawa bezpieczeństwa ekologicznego

4.6.1 Ochrona przed powodzią i suszą

W celu poprawy bezpieczeństwa powodziowego miasta Wrocławia m.in. na obszarze powiatu wrocławskiego trwa realizacja „Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry”, który obejmuje budowę nowych i modernizację istniejących obiektów systemu ochrony przeciwpowodziowych na terenie gmin powiatu wrocławskiego, tj. Gminy Siechnice, Długołęka i Czernica. W kwietniu 2018 r. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu wystąpił do Zarządu Powiatu Wrocławskiego, o wydanie opinii, będącej elementem wniosku o wydanie pozwolenia na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych – art. 6 ust.1 pkt 7 lit. h i lit. g ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowywania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. r. 2018 r., poz.433) dla inwestycji pn.: „Projekt ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry – 7436 POL. WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią gmin Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław.”. Ww. zadanie obejmuje odcinki:

- **Zadanie Wilczyce - Śliwice** - odcinek od połączenia z istniejącym wałem przeciwpowodziowym 44.2 w km 23+000 rz. Widawy do przecięcia z ul. Rzeczną (odcinek 1) i od ul. Rzeczej w Wilczycach do wysokiego terenu w Śliwicach (odcinek 2);
- **Zadanie Śliwice** - odcinek od ul. Topolowej w Śliwicach do połączenia z istniejącym wałem prawobrzeżnym w km 28+000 rz. Widawy;
- **Zadanie Wilczyce Młynówka Kiełczowska – jaz Przerowa** (odcinek od przecięcia z Młynówką Kiełczowską do ul. Rzeczej w Wilczycach i od ul. Rzeczej w Wilczycach do jazu Przerowa na cieku Przerowa ;

- **Zadanie pompownia Swojec – Wilczyce Młynówka Kiełczowska** - odcinek od połączenia z lewobrzeżnym wałem przeciwpowodziowym w km 21+650 rzeki Widawy do przecięcia z Młynówką Kiełczowską;
- **Zadanie wał Przerowa L** - odcinek od jazu Przerowa do km 29+000 rz. Widawy i od połączenia z lewobrzeżnym, istniejącym wałem przeciwpowodziowym na wysokości przepustu wałowego w km 2+000 rz. Widawy do ul. Widawskiej w Wieściszowie .

W ramach zadania, zostaną wykonane następujące elementy systemu ochrony przed powodzią:

- budowa nowych wałów przeciwpowodziowych wzdłuż prawego i lewego brzegu Widawy. Korpusy wałów przeciwpowodziowych oraz podłoże pod nimi zostaną uszczelnione za pomocą pionowej przesłony przeciwfiltracyjnej lub ekranu uszczelniającego;
- poszerzenie i podwyższenie korpusu wału i uszczelnienie istniejącego lewobrzeżnego wału przeciwpowodziowego rzeki Widawy "Przerowa L" na długości 2,23 km wraz z przebudową i budową infrastruktury inżynierskiej;
- budowa rowów i drenaży odwodnieniowych, konserwacja lub remont istniejących rowów odwodnieniowych oraz likwidacja odcinków rowów kolidujących z inwestycją. W ramach zadania zaprojektowanych zostało około 3,8 km nowych rowów lub drenaży odwodnieniowych. Objętych konserwacją zostanie ok. 2,2 km istniejących rowów odwodnieniowych;
- budowę dróg serwisowych na wałach, dostępnych dla spacerowiczów i rowerzystów.

Pismem za dnia 01.06.2020 r. wykonawca ww. zadania poinformował o planowanym na czerwiec 2020 r. rozpoczęciu realizacji inwestycji (planowany termin zakończenia II kwartał 2022 r.).

Od 1 stycznia 2018 r. Nadzory Wodne Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, m.in. współuczestniczą w zapewnieniu ochrony ludności i mienia przed powodzią i przeciwdziałaniu skutkom suszy, na poziomie zlewni; utrzymują i eksploatują urządzenia wodne będące własnością Skarbu Państwa oraz zapewniają należyty stan techniczny, obsługi i bezpieczeństwa budowli hydrotechnicznych będących własnością Skarbu Państwa. Utrzymanie ww. urządzeń w dobrym stanie, stanowi nieodzowny element ochrony przed powodzią, a w przypadku urządzeń piętrzących i retencjonujących również przed suszą.

Na podstawie składanych corocznie Radzie Powiatu Wrocławskiego przez Nadzory Wodne sprawozdań z działań podejmowanych na terenie powiatu w tabeli nr ustalono zakres prac wykonanych w latach 2018 - 2019 na terenie powiatu.

Tabela nr 40. Zakres prac wykonanych na terenie NW Świdnica (gminy Kąty Wrocławskie, Mietków, Sobótka), Wrocław (gminy Czernica, Siechnice), Oleśnica (gmina Długołęka) , Oława (Kobierzyce i Żórawina), Strzelinie (Jordanów Śl. Sobótka)

Lp.	Gmina	Nazwa zadania	Opis zadania	Nakłady [zł]
2018 r.				
	Sobótka	Konserwacja wałów p.pow. rz. Czarna Woda – 14,05 km i Potoku Sulistrowickiego - 10,23 km	Zapewnienie bezpiecznego spływu wód w normalnych warunkach hydrologicznych	55 449,00
	Kąty W.	Zabudowa wyrwy brzegowej na lewym brzegu Bystrzycy w m. Sadowice – 5 m	Zapewnienie dopływu wody do urządzeń elektrowni oraz likwidacja podtopienia gruntów przyległych	6 168,11
	Mietków	Konserwacja i udrożnienie potoku Tarnawka w m. Dzikowa – 1,395 km	Zapewnienie swobodnego spływu wód powodziowych , poprawa estetyko koryta	13 025,00
	Kąty W.	Usunięcie płyt azbestowych z koryta Strzegomki w Pełcznicy	Usunięcie zagrożenia	2 700,00
	Czernica, Siechnice,	Dozór i eksploatacja urządzeń wodnych	Prowadzenie dozoru i eksploatacji urządzeń wodnych oraz dokonywanie przeglądu okresowego i kontroli stanu technicznego urządzeń wodnych (m.in. wały p.pow., budowle wałowe, budowle piętrzące)	brak danych
	Siechnice	rz. Zielona – usunięcie zatoru	Usunięcie z koryta rz. Zielona materiału blokującego przepływ oraz skumulowanego przez zator osadu , śmieci i innych zanieczyszczeń. Wywiezienie wydobytego materiału i odpadów na składowisko odpadów	2 000,00
	Siechnice	Śluza polderowa nr 1 – zamknięcie podestu roboczego	Wykonanie konstrukcji nośnej i napraw pokrycia podestu roboczego na obiekcie hydrotechnicznym – śluza nr 1	4 200,00
	Siechnice	rz. Zielona – usunięcie zatoru tamy bobrażej	Usunięcie tamy bobrażej (1,74 m wysokości, 4,5 m długości i 1,6 szerokości)	2 500,00
	Czernica, Siechnice	Usunięcie drzew rosnących na działkach będących pod zarządem PGW WP	Usunięcie drzew na terenie będącym pod zarządem PGW WP w obrębach Iwiny, Siechnice, Nadolice Wielkie	6696,00

Lp.	Gmina	Nazwa zadania	Opis zadania	Nakłady [zł]
	Długołęka	rz. Odra, rz. Widawa, kanał Odra-Widawa - konserwacja wałów p.pow.	Konserwacja wałów p.pow. obejmująca wykoszenie porostów z wałów wraz z 2-metrowym pasem przy stopie wału, uprzątniecie korpusów obwałowań z zalegających śmieci, konarów, gałęzi itp., oczyszczenie ciągów komunikacyjnych z opryskiem roślinobójczym oraz usunięcie drobnych uszkodzeń powierzchniowych i wyrównanie powierzchni	37 000,00
	Kąty W., Kobierzyce	rz. Kasina – konserwacja cieku	Konserwacja rz. Kasina od km 0+000 do 19 + 050 polegająca na wykoszeniu i wygrabieniu porostów z obu skarp oraz dna rzeki, wyhakowaniu koryta rzeki , usunięciu zatorów z koryta cieku,	120 140,67
	Kąty W.,	rz. Ługowina II – konserwacja cieku	Konserwacja rz. Ługowina polegająca na wykoszeniu i wygrabieniu porostów z obu skarp oraz dna rzeki, wyhakowaniu koryta rzeki , usunięciu zatorów z koryta cieku, usunięciu ze skarp brzegowych małych samosiewów, oczyszczeniu rzeki w obrębie obiektów mostowych i przepustów, a także oczyszczeniu koryta i skarp ze śmieci	brak danych
	Siechnice	rz. Zielona – konserwacja cieku	Konserwacja rz. Zielona polegająca na wykoszeniu i wygrabieniu porostów oraz usunięciu zatorów z koryta cieku, wyhakowaniu dna rzeki, a także usunięciu osadów i zatorów w przepuście kolejowym w Siechnicach	154 189,50
	Siechnice, m.	rz. Brochówka, – konserwacja cieku	Konserwacja rz. Brochówka polegająca na wykoszeniu i wygrabieniu porostów, usunięciu zatorów z koryta cieku, wyhakowaniu dna rzeki, a także oczyszczeniu przepustów	brak danych

Lp.	Gmina	Nazwa zadania	Opis zadania	Nakłady [zł]
	Siechnice	Śluza polderowa nr 1 – naprawa i uszczelnienie podestu roboczego	naprawa podestu roboczego polegająca na wymianie belek nawierzchni podestu, wraz z dwukrotną impregnacją nowych belek oraz naprawą uszczelnień segmentów piętrzących śluzy	184 855,17
	Siechnice,	rz. Struga Miłoszowska – konserwacja cieku	Konserwacja rz. Struga Miłoszowska polegająca na wykoszeniu i wygrabieniu porostów z koryta, wyhakowaniu dna rzeki, usunięciu samosiewek drzew i krzewów, usunięciu zatorów blokujących przepływ, wycięciu drzew, wycięciu pniaków do poziomu terenu, czyszczeniu przepustów	65 697,44
	Czernica	Wały rz. Odry i międzywała Kanału Żeglugowego w Kamieńcu Wrocławskim – usunięcie śmieci	Usunięcie śmieci	480,00
	Żórawina Kobierzyce	rz. Odra, Oława, Ślęza, Ślęza Mała – konserwacja wałów p.pow.	Konserwacja wałów p.pow. obejmująca wykoszenie porostów z wałów wraz z 1-metrowym pasem przy stopie wału, uprzątniecie korpusów obwałowań z zalegających śmieci, konarów, gałęzi itp., oraz usunięcie drobnych uszkodzeń powierzchniowych i wyrównanie	brak danych
	Żórawina	rz. Żurawka – konserwacja rzeki	Konserwacja rzeki	12 000,00
	Żórawina Kobierzyce	Dozór i eksploatacja urządzeń wodnych zlewnia Ślęzy	Dozór budowli hydrotechnicznych	brak danych
	Jodanów Śl.	rz. Ślęza Mała – konserwacja wałów p.pow.	Wykoszenie wałów p.pow. , terenu międzywała, usunięcie samosiewów krzewów	brak danych
	Jodanów Śl.,	Dozór i eksploatacja urządzeń wodnych rz. Ślęzy	Obchody wałów p.pow., konserwacja przepustów wałowych, obchód i kontrola budowli hydrotechnicznych	brak danych
Łącznie około : 667100,00 (suma dot. wycenionych w ostatniej kolumnie zadań)				
2019 r.				
	Kąty W.	Konserwacja wałów p.pow. rz. Bystrzycy i Strzegomki – 8,59 km	Zapewnienie bezpiecznego spływu wód w normalnych warunkach hydrologicznych	14 241,60

Lp.	Gmina	Nazwa zadania	Opis zadania	Nakłady [zł]
	Mietków	Konserwacja wałów p.pow. rz. Bystrzycy i Strzegomki – 2,66 km	Zapewnienie bezpiecznego spływu wód w normalnych warunkach hydrologicznych	4 418,40
	Sobótka	Konserwacja wałów p.pow. rz. Czarna Woda – 14,05 km i Potoku Sulistrowickiego - 10,23 km	Zapewnienie bezpiecznego spływu wód w normalnych warunkach hydrologicznych	43 200,00
	Kąty W.	Zabudowa wyrw brzegowych w m. Sadkowice – 15 m	Zapewnienie bezpiecznego spływu wód oraz pracy MEW	11 131,50
	Czernica, Siechnice ,	Dozór i eksploatacja urządzeń wodnych	Prowadzenie dozoru i eksploatacji urządzeń wodnych oraz dokonywanie przeglądu okresowego i kontroli stanu technicznego urządzeń wodnych (m.in. wały p.pow., budowle wałowe, budowle piętrzące)	brak danych
	Siechnice	rz. Ślęza, Widawa, Borchówka, Zielona – usuwanie zatoru i zanieczyszczeń	Usunięcie z koryta rz. Ślęza, Widaw, Borchówka, Zielona materiału blokującego przepływ oraz skumulowanego przez zator osadu , śmieci i innych zanieczyszczeń. Wywiezienie wydobytego materiału i odpadów na składowisko odpadów	brak danych
	Siechnice, Czernica	rz. Odra – konserwacja wałów p.pow.	Konserwacja wałów p.pow. obejmująca wykoszenie porostów z wałów wraz z 2-metrowym pasem przy stopie wału, uprzątniecie korpusów obwałowań z zalegających śmieci, konarów, gałęzi itp., oczyszczenie ciągów komunikacyjnych z opryskiem roślinobójczym oraz usunięcie drobnych uszkodzeń powierzchniowych i wyrównanie powierzchni	127 000,00
	Siechnice	rz. Zielona – konserwacja ciek	Konserwacja rz. Zielona polegająca na wykoszeniu i wygrabieniu porostów oraz usunięciu zatorów z koryta ciek, wyhakowaniu dna rzeki, a także usunięciu osadów i zatorów w przepuście kolejowym w Siechnicach	206 576,66

Lp.	Gmina	Nazwa zadania	Opis zadania	Nakłady [zł]
	Siechnice	rz. Oława – konserwacja wałów p.pow.	Konserwacja wałów p.pow. obejmująca wykoszenie porostów z wałów wraz z 1-metrowym pasem przy stopie wału, uprzątniecie korpusów obwałowań z zalegających śmieci, konarów, gałęzi itp., oraz usunięcie drobnych uszkodzeń powierzchniowych i wyrównanie	10 793,35
	Siechnice	rz. Brochówka, Struga Miłoszowska – konserwacja cieku	Konserwacja rz. Struga Miłoszowska polegająca na wykoszeniu i wygrabieniu porostów oraz usunięciu zatorów z koryta cieku, wyhakowaniu dna rzeki oraz uporządkowaniu terenu wzdłuż rzeki. Konserwacja rz. Brochówka polegająca na wykoszeniu i wygrabieniu porostów oraz roślinności z dna, usunięciu zatorów z koryta cieku, wyhakowaniu dna rzeki wywozie wykoszonych i wygrabionych porostów oraz biomasy, a także oczyszczeniu przepustów	brak danych
	Siechnice	Struga Miłoszowska – opracowanie koncepcji technicznej	Opracowanie koncepcji technicznej dla poprawy warunków odpływu wód opadowych ze zlewni rzeki	40 590,00
	Siechnice	rz. Katarzynka – usunięcie i pielęgnacja drzew	rz. Katarzynka: wycinka drzew ze skarp, wywóz konarów, pni i gałęzi po wycince	brak danych
	Długołęka,	rz. Topór– usunięcie drzewa ze skarpy cieku	Prace polegały na usunięciu uschniętej robinii akacjowej ze skarpy rz. Topór – obr. Kamień (gm. Długołęka)	brak danych
	Długołęka	rz. Oleśnica, Topór, kanał Topór-Oleśnica – prace interwencyjne	Usunięcie zatorów (wiatrołomy, połamane gałęzie, odpady stałe) z koryt rz. Topór (obr. Borowa, gm. Długołęka), Oleśnica (obr. Kąta, gm. Długołęka), oraz naprawie ujęcia bocznego kanału Topór – Oleśnica we wsi Borowa (gm. Długołęka)	brak danych

Lp.	Gmina	Nazwa zadania	Opis zadania	Nakłady [zł]
	Długołęka,	rz. Topór, kanał O-1, O-2 – prace interwencyjne	Na rz. Topór (od ujścia rzeki w Mirkowie do wsi Kamień włącznie – gm. Długołęka) prowadzono interwencyjne prace utrzymaniowe. Polegały one na wykoszeniu i wygrabieniu porostów trawiastych ze skarp i hakowaniu dna (w pobliżu zabudowań wydobyta roślinność wywieziono). Usunięto zatory oraz oczyszczono przepusty rurowe.	brak danych
	Długołęka	Topór – prace konserwacyjne II na dł. 2,89 km	Udrożnienie koryta rzeki we wsi Borowa – w celu ograniczenia zalewania pól sąsiadujących z ciekim (wykoszono porosty trawiaste ze skarp, wykonano hakowanie dna oraz usunięto zalecające tory).	11 685,00
	Żórawina Kobierzyce	rz. Śleza, Śleza Mała – konserwacja wałów p.pow.	Konserwacja wałów p.pow.	brak danych
	Żórawina	rz. Rzeszotka – prace konserwacyjne	Prace konserwacyjne	58 000,00
	Żórawina Kobierzyce	Dozór i eksploatacja urządzeń wodnych na terenie nadzoru – zlewnia rz. Ślezy,	Dozór i eksploatacja urządzeń wodnych	brak danych
	Żórawina	rz. Rzeszotka – usunięcie drzewa	Usunięcie suchego drzewa ze skarpy rzeki	3 500,00
	Jordanów Śl.	rz. Śleza, Śleza Mała – konserwacja wałów p.pow.	Wykoszenie wałów p.pow., terenu międzywała, usunięcie samosiewów krzewów	brak danych
	Jordanów Śl.,	Dozór i eksploatacja urządzeń wodnych rz. Ślezy	Obchody wałów p.pow., konserwacja przepustów wałowych, obchód i kontrola budowli hydrotechnicznych	brak danych
	Jordanów Śl.	rz. Śleza – usuwanie padłych zwierząt	Utylizacja padłych zwierząt leżących w korycie rzeki	brak danych
Łącznie około: 531 136 zł (suma dot. wycenionych w ostatniej kolumnie zadań)				

Źródło: Roczne sprawozdania z działań podejmowanych przez Nadzory Wodne Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w granicach administracyjnych powiatu wrocławskiego

Ponadto w latach 2018-2019 r. tut. Wydział Ochrony Środowiska w związku z wnioskami składanymi przez inwestorów do Starosty w celu uzyskania zgody administratora urządzenia wodnego na odprowadzenie wód opadowych do rowów melioracyjnych wydawał opinie o konieczności retencjonowania wód opadowych przed odprowadzeniem ich do odbiornika oraz ograniczenia odpływu z kanalizacji deszczowej.

W roku 2018 ww. warunki uwzględniono dla 17 zgód na prowadzenie zrzutów wód opadowych do rowów Skarbu Państwa, zlokalizowanych w działkach, których gospodarującym jest Starosta Powiatu Wrocławskiego, a w 2019 dla – 15.

Tabela nr 41. Wykaz opinii uwzględniających warunk retencjonowania wód opadowych i roztopowych (dalej w.o.r.) przed oprowadzeniem do odbiorników - rowów Skarbu Państwa, zlokalizowanych w działkach, których gospodarującym jest Starosta Powiatu Wrocławskiego

Lp	Wystąpienie o opinię	WGIGN	Przedmiot opinii	Warunek dot. ograniczenia odpływu
2018 r.				
1	01.03.2018 r. SP- GN.6853.27,29.2018.JSN		dot. zrzutów w.o.r. do rowów melioracyjnych R-T w Mirkowie, R-K w Śliwach, R-31 w Kiełczowie w zw. z budową drogi wojewódzkiej od drogi wojewódzkiej 455 do dr krajowej nr 98	obniżenie max. przepływów przez zastosowanie retencjonowania w.o.r., a w przypadku niemożliwości zastosowania rozwiązań umożliwiających retencjonowanie dokonanie niezbędnych prac zabezpieczających tereny w zlewni rowów przed zalaniem, w tym .m.in. przebudowy rowów
2	17.04.2018 r. SP-OŚ.6853.75.2018.JSN		dot. zrzutu w.o.r. z ul. Wiejskiej w Długołęce do rowu R-B (dz. nr 506 obręb Długołęka)	obniżenia wnioskowanych zrzutów w.o.r. poprzez zastosowanie retencjonowania ich np.: w odcinkach kd, zbiornikach retencyjnych, a w przypadku niemożliwości zastosowania rozwiązań umożliwiających retencjonowanie w.o.r. przed ich wprowadzeniem do odbiornika wykonanie niezbędnych prac zabezpieczających tereny w zlewni rowu przed zalaniem, w tym np.: wykonanie przebudowy rowu R-B polegającej na zmniejszeniu do niezbędnych odcinków o minimalnej długości zaruowań w ciągu jego biegu lub odcinkowego pogłębienia rowu w celu umożliwienia retencjonowania wód w rowie
3	27.04.2018 r. SP-OŚ.6853.81.2018.JSN		dot. wykonania wylotu i wprowadzania do rowu melioracyjnego R-G (dz. nr 157 Kiełczówek) ww. wylotem w.o.r. z projektowanej drogi wew. i ścieków bytowych z zabudowy mieszkaniowej na dz. nr 184 obręb Kiełczówek	retencjonowanie w.o.r. w szczelnym zbiorniku o pojemności min. 24,2 m ³ i ograniczeniu odpływu np. za pomocą regulatora przepływu zainstalowanego przed wylotem
4	30.04.2018 r. SP-OŚ.6853.85.2018.JSN		dot. wykonania wylotu kd do rowu melioracyjnego SL.2-1b (dz. nr 28 obręb Wysoka) oraz zrzutu w.o.r. z terenów utwardzonych proj. budynku biurowego na dz. nr 26/4 obręb Wysoka	zrzut w.o.r. w ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powierzchni przeznaczonej pod utwardzenie na dz. nr 26/4 obręb Wysoka i retencjonowanie pozostałej części w.o.r. na terenie inwestora.

Lp	Wystąpienie o opinię	WGIGN	Przedmiot opinii	Warunek dot. ograniczenia odpływu
5	30.04.2018 r. SP-OŚ.6853.94.2018.JSN		dot. wprowadzania do rowu melioracyjnego W-J-1 (dz. nr 99 obręb Kamienice Wrocławski) istniejącym wylotem w.o.r. z zabudowy na dz. nr 882/5÷882/8 AM1 obręb Kamieniec Wrocławski	zrzut w.o.r. w ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powierzchni przeznaczonej pod utwardzenie
6	30.04.2018 r. SP-OŚ.6853.100.2018.JSN		dot. wykonania wylotu kd do rowu melioracyjnego W-K (dz. nr 84 obręb Jeszkowice) i zrzutu do ww. rowu w.o.r. z zabudowy na dz. nr 456 obręb Jeszkowice	konieczność retencjonowania w.o.r. na terenie inwestora - zrzut w.o.r. do ww. rowu będzie możliwy tylko w ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powierzchni przeznaczonej pod utwardzenie na ww. działce.
7	08.05.2018 r. SP-OŚ.6853.92.2018.JSN		dot. wykonania wylotu kd do rowu melioracyjnego W-J-3 (dz. nr 207 obręb Dobrzykowice) oraz zrzutu w.o.r. oraz wód drenażowych z terenu proj. zabudowy mieszkaniowej na dz. nr 403 obręb Dobrzykowice	konieczność retencjonowania w.o.r. na terenie inwestora - zrzut w.o.r. do ww. rowu będzie możliwy tylko w ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powierzchni przeznaczonej pod utwardzenie na ww. działce.
8	08.05.2018 r. SP-OŚ.6853.83.2018.JSN		dot. wykonania wylotu kd do rowu melioracyjnego Gn.7-2 (dz. nr 86 obręb Krzyżowice-Wierzbica) oraz zrzutu w.o.r. z terenu projektowanej hali magazynowo -produkcyjnej na dz. nr 174/6, 173/3, 172/2, 171 obręb Małuszów	zrzut w.o.r. w ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powierzchni przeznaczonej pod utwardzenie i retencjonowanie pozostałej części w.o.r. na terenie inwestora.
9	18.05.2018 r. SP-OŚ.6853.66.2018.JSN		dot. wykonania wylotu kd do rowu melioracyjnego Z-1 (dz. nr 808 obręb Radwanice) oraz zrzutu w.o.r. z terenu projektowanej jezdni wraz z chodnikiem (ul. Cedrowa w Radwanicach) oraz istniejących odwodnień liniowych na posesjach nr 1,23, 5,7,9,11,13, 15, 17 i 19	zrzut w.o.r. w ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powierzchni przeznaczonej pod utwardzenie i retencjonowanie pozostałej części w.o.r. na terenie inwestora.
10	15.06.2018 r. SP-OŚ.6853.138.2018.JSN		dot. odprowadzenia w.o.r. z proj. dwóch budynków handlowo-usługowych przy ul. Wrocławskiej w Sobótce, cz. dz. nr 18 AM 4 obręb Sobótka, do rowu melioracyjnego w dz. nr 21 AM-4 obręb Sobótka	zrzut w.o.r. w ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powierzchni przeznaczonej pod utwardzenie i retencjonowanie pozostałej części w.o.r. na terenie inwestora.

Lp	Wystąpienie o opinię	WGIGN	Przedmiot opinii	Warunek dot. ograniczenia odpływu
11	27.06.2018 r. SP-OŚ.6853.155.2018.JSN		dot. odbioru w.o.r., zebranych kd z dróg wewnętrznych osiedla: ul. Tymiankowej, Szałwiowej i Pokrzywowej w Krzykowie, gm. Czernica i włączonej do kd w ul. Rumiankowej (mającej wylot do rowu w dz. nr 172/1 obręb Krzyków)	zrzut w.o.r. wylotem projektowanej kd w ul. Rumiankowej do rowu melioracyjnego w dz. nr 172/1 obręb Krzyków może ulec zwiększeniu tylko o wielkość odpowiadającą spływowi naturalnemu z powietrzni przeznaczonych pod proj. drogi, tj. ul. Tymiankową, Szałwiową i Pokrzywową (pozostałą ilość w.o.r. inwestor winien retencjonować przed odprowadzeniem do rowu).
12	12.07.2018 r. SP-OŚ.6853.173.2018.JSN		dot. wykonania wylotu kd do rowu melioracyjnego w dz. nr 510 obręb Kiełczów oraz zrzutu w.o.r. z terenu projektowanej zabudowy mieszkaniowej na dz. nr 647 obręb Kiełczów	zrzut w.o.r. w ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powierzchni przeznaczonych pod utwardzenie i retencjonowanie pozostałej części w.o.r. na terenie inwestora.
13	24.07.2018 r. SP-OŚ.6853.193.2018.JSN		dot. wykonania wylotu kd do rowu melioracyjnego w dz. nr 515/2 obręb Długołęka oraz zrzut w.o.r. z terenu inwestycji projektowanej na dz. nr 263/39 i 263/40 obręb Długołęka	ograniczenie zrzutu w.o.r. do ww. rowu i zapewnienie retencjonowania części w.o.r. na terenie inwestora
14	23.07.2018 r. SP-OŚ.6853.188,189.2018.JSN		dot. • wykonania wylotu kd do rowu melioracyjnego (dz. nr 808 obręb Radwanice) oraz zrzutu zrzut w.o.r. z ul. Dębowej w Radwanicach, • wykonanie w skarpie rowu melioracyjnego (dz. nr 808 obręb Radwanice na wysokości działek nr 809b i 810 obręb Radawnice) korytek ściekowych i wprowadzanie do rowu w.o.r. z odcinka ul. Parkowej	ograniczenia zrzutu w.o.r. wprowadzanych do rowu kd w ul. Dębowej do ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powietrzni przeznaczonych pod utwardzenie i retencjonowanie pozostałej części w.o.r. przed wprowadzeniem do odbiornika;
15	10.10.2018 r. SP-OŚ.6853.248.2018.JSN		dot. wykonania wylotu kd do rowu melioracyjnego R-J (dz. nr 1023, 102/6 i 102/8 obręb Nowa Wieś Wrocławska) oraz zrzutu w.o.r. z terenu projektowanej hali na działce nr 71/8 obręb Nowa Wieś Wrocławska	zrzut w.o.r. do ww. rowu w ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powietrzni przeznaczonych pod utwardzenie na ww. działce i retencjonowanie pozostałej części w.o.r. na terenie inwestora.

Lp	Wystąpienie o opinię	WGIGN	Przedmiot opinii	Warunek dot. ograniczenia odpływu
16	13.11.2018 r. SP-OŚ.6853.281.2018.JSN		dot. wprowadzania w.o.r. z projektowanej stacji benzynowej wraz z zapleczem gastronomicznym oraz myjnią samochodów ciężarowych do rowu melioracyjnego w dz. nr 61 AM-24 obręb Kąty Wrocławskie	zrzut w.o.r. w ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu wyliczonemu dla powierzchni zabudowanych (w tym utwardzonych) przy zastosowaniu do wyliczenia ww. spływu naturalnego współczynnika spływu 0,07). Pozostałą część w.o.r. należy zmagazynować na terenie inwestora
17	27.12.2018 r. SP-OŚ.6853.299.2018.JSN		dot. odprowadzenia w.o.r. w związku z rozbudową odcinka drogi krajowej nr 35 Wojnarowice – Małuszów od km ok. 66+300 do km ok. 78+223	- dla istniejących ujęć rowów przydrożnych obniżenia wnioskowanych zrzutów w.o.r. - przynajmniej do wielkości jaka jest obecnie wprowadzona do odbiornika - dla nowych wylotów obniżenia rzutu w.o.r. do spływu naturalnego poprzez zastosowanie retencjonowania. W przypadku niemożliwości zastosowania rozwiązań umożliwiających retencjonowanie w.o.r. przed ich wprowadzeniem do odbiornika wykonanie wszelkich, niezbędnych prac zabezpieczających tereny w zlewni rowu przed zalaniem, w tym m.in. wykonanie przebudowy rowów
2019 r.				
1.	18.01.2019 r. SP-OŚ.6853.215.2019.JSN		dot. odprowadzenia w.o.r. z terenu planowanej inwestycji w Nowej Wsi Wrocławskiej przy ul. Relaksowej na dz. nr 3/11, 3/9, 4/12, 4/10, 4/8, 5/6,	zrzut w.o.r. z terenu inwestycji do rowów melioracyjnych w działkach nr 102/5 oraz 97/1 obręb Nowa Wieś Wrocławska (odpowiednio rowu R-L / inna nazwa R-J oraz rowu Ka.2) w ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powietrzni przeznaczonej pod utwardzenie na ww. działkach i retencjonowanie pozostałej części w.o.r. na terenie inwestora

Lp	Wystąpienie o opinię	WGIGN	Przedmiot opinii	Warunek dot. ograniczenia odpływu
2	01.04.2019 r. SP-OŚ.6853.87.2019.JSN		dot. wprowadzania do rowu melioracyjnego w dz. nr 30 obręb Małuszów projektowanym wylotem <i>w.o.r.</i> z terenu drogi na dz. nr 179/3 i 179/4 obręb Małuszów	ze względu na odprowadzenie <i>w.o.r.</i> z rowu w dz. nr 30 do rowu w dz. nr 77 obręb Małuszów zarurowaniem o średnicy 300 mm –inwestor winien przeanalizować możliwość ograniczenia zrzut <i>w.o.r.</i> z projektowanej drogi do ww. rowu do ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powietrzni przeznaczonej pod utwardzenie i konieczność retencjonowania pozostałej ilości wód na terenie inwestora;
3	26.08.2019 r. SP-OŚ.6853.203.2019.SSz		dot. wprowadzania do rowu melioracyjnego OŁ.3-5 (dz. nr 328/4 obręb Groblice, gm. Siechnice) proj. wylotem <i>w.o.r.</i> z terenu 5 budynków jednorodzinnych w zabudowie szeregowej, zlokalizowanych na dz. nr 114/4 obręb Groblice	• zrzut <i>w.o.r.</i> do ww. rowu tylko w ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powietrzni przeznaczonej pod zabudowę / utwardzenie w obrębie ww. działki • ograniczenia ilości wprowadzanych do ww. rowu <i>w.o.r.</i> za pomocą regulatora przepływu;
4.	26.08.2019 r. SP-OŚ.6853.205.2019.SSz		dot. odprowadzenia <i>w.o.r.</i> z terenu proj. zespołu przemysłowo-magazynowo-usługowego z zapleczem socjalno-biurowym oraz niezbędną infrastrukturą towarzyszącą (etap II) we wsi Krzyżowice – dz. nr 85/7, 85/8, 84/11, 84/12, 88/1, 86/4 i 89/5 obręb Krzyżowic-Wierzbica	ograniczenia ilości wprowadzanych 2 wylotami do rowów GN.7 i Gn.7-2 <i>w.o.r.</i> za pomocą regulatora przepływu zamontowanego przed każdym z projektowanych wylotów kanalizacji deszczowej (ograniczających zrzut do 179 i 251 dm ³ /s)
5	16.09.2019 r. SP-OŚ.6853.206.2019.SSz		dot. odprowadzenia <i>w.o.r.</i> z terenu zespołu przemysłowo-magazynowo-usługowego z częściami socjalno-biurowymi oraz infrastrukturą techniczną i komunikacyjną, na dz. nr 281/31 obręb Bielany Wrocławskie do rowu melioracyjnego R-9 w Nowej Wsi Wrocławskiej	• ograniczenia zrzutu <i>w.o.r.</i> z terenu inwestycji do ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powietrzni przeznaczonej pod utwardzenie na ww. działkach i retencjonowanie pozostałej części <i>w.o.r.</i> na terenie inwestora ; • ograniczenia ilości wprowadzanych do ww. rowu <i>w.o.r.</i> za pomocą regulatora przepływu zamontowanego przed projektowanym wylotem kd;

Lp	Wystąpienie o opinię	WGIGN	Przedmiot opinii	Warunek dot. ograniczenia odpływu
6	16.09.2019 r. SP-OS.6853.219.2019.SSz		dot. odprowadzenia <i>w.o.r.</i> z terenu inwestycji na dz. nr 312/2, 313/2, 315/2, 316/2, 317/4, 321/4, 323/10 obręb Tyniec Mały do rowu melioracyjnego R-SL.6-30-2 (dz. nr 273/2 obręb Tyniec Mały),	- ograniczenia zrzutu <i>w.o.r.</i> do rowu i zapewnienie retencjonowania części <i>w.o.r.</i> na terenie inwestora, (przy czym zwrócono uwagę, że określona we wniosku inwestora wielkość zrzutu jest znacznie wyższa niż powinna zostać wyliczona na podstawie złożonego przez inwestora współczynnika spływu, wielkości powierzchni odwadnianej oraz natężenia deszczu (zamiast 108,18 l/s powinno być około 80,5 l/s) - ograniczenia ilości wprowadzanych do ww. rowu <i>w.o.r.</i> za pomocą regulatora przepływu, zamontowanego przed projektowanym wylotem kd;
7	16.09.2019 r. SP-OS.6853.213.2019.SSz		dot. odprowadzenia <i>w.o.r.</i> z projektowanej drogi wewnętrznej na dz. nr 276/6 do rowu melioracyjnego W-J-1 w dz. nr 275 obręb Dobrzykowice	ograniczenia zrzutu <i>w.o.r.</i> do ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powietrzni przeznaczonej pod ww. drogę wraz z chodnikiem, a w przypadku braku takich możliwości podjęcia wypracowania z pozostałymi inwestorami na tym terenie kompleksowych rozwiązań w zakresie odprowadzenia <i>w.o.r.</i> , pozwalających docelowo bezpieczne (bez szkody dla terenów przyległych) odprowadzenie ich poprzez istniejące lub przebudowywane rowy do ostatecznego odbiornika jakim jest rz. Mrówka

Lp	Wystąpienie o opinię	WGIGN	Przedmiot opinii	Warunek dot. ograniczenia odpływu
8.	29.11.2019 r. SP-OŚ.6853.276.2019.SSz		dot. odprowadzenia <i>w.o.r.</i> z terenu planowanej inwestycji polegającej na budowie zespołu przemysłowo-magazynowo-usługowego, na terenie dz. nr 165/2, 163/2, 160/3, 158/6 obręb Małuszów	• zrzut <i>w.o.r.</i> z terenu inwestycji do ww. rowu R-Gn.7 tylko w ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powietrzni przeznaczonych pod utwardzenie na ww. działkach i retencjonowanie pozostałej części <i>w.o.r.</i> na terenie inwestora ; • ograniczenie ilości wprowadzanych do ww. rowu <i>w.o.r.</i> za pomocą regulatora przepływu zamontowanego przed każdym z projektowanych wylotów kd;
9	16.09.2019 r. SP-OŚ.6853.206.2019.SSz		dot. odprowadzenia <i>w.o.r.</i> z terenu zespołu przemysłowo-magazynowo-usługowego z częściami socjalno-biurowymi oraz infrastruktura techniczną i komunikacyjną , na dz. nr 281/31 obręb Bielany Wrocławskie do rowu melioracyjnego R-9 w Nowej Wsi Wrocławskiej	• ograniczenia zrzutu <i>w.o.r.</i> z terenu inwestycji do rowu melioracyjnego do ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powietrzni przeznaczonych pod utwardzenie i retencjonowanie pozostałej części <i>w.o.r.</i> na terenie inwestora ; • ograniczenia ilości wprowadzanych do ww. rowu <i>w.o.r.</i> za pomocą regulatora przepływu zamontowanego przed projektowanym wylotem kd
10 - 12	16.09.2019 r. nr: SP-OŚ.6853.215.2019.SSz SP-OŚ.6853.214.2019.SSz SP-OŚ.6853.218.2019.SSz		dot. odprowadzenia <i>w.o.r.</i> z terenu zespołu hal produkcyjno-magazynowych z infrastrukturą towarzyszącą na dz. nr : • 283/30 i 283/31 obręb Bielany Wrocławski • 294/3., 294/5, 249/6 obręb Bielany Wrocławski do rowu melioracyjnego R-SL.6-3 (dz. nr 302 obręb Bielany Wrocławskie), • 282/62 i 282/68 do rowu melioracyjnego R-SL.6-3 (dz. nr 432/1 obręb Tyniec Mały i dz. nr 302 obręb Bielany Wrocławskie)	• ograniczenia zrzutu <i>w.o.r.</i> z terenu inwestycji do rowu melioracyjnego do ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powietrzni przeznaczonych pod utwardzenie ni retencjonowanie pozostałej części <i>w.o.r.</i> na terenie inwestora ; • ograniczenia ilości wprowadzanych do ww. rowu <i>w.o.r.</i> za pomocą regulatora przepływu zamontowanego przed projektowanym wylotem kanalizacji deszczowej

Lp	Wystąpienie o opinię	WGIGN	Przedmiot opinii	Warunek dot. ograniczenia odpływu
13	19.11.2019 r. SP-OŚ.6853.269.2019.SSz		dot. zapewnienia odbioru w.o.r. z terenu działki dla inwestycji pn. „Budynek usługowy wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną, Dobrzykowice, gm. Czernica, ul. Wrocławska, dz. nr 130, 131, AM-1 obręb ewid. 0004 Dobrzykowice”	ograniczenia zrzutu w.o.r. z terenu inwestycji do rowu melioracyjnego do ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powietrzni przeznaczonej pod utwardzenie ni retencjonowanie pozostałej części w.o.r. na terenie inwestora ;
14	21.11.2019 r. SP-OŚ.6853.271.2019.SSz		dot. zrzutu w.o.r. do rowu melioracyjnego Gn.7-2 (dz. nr 86/5 obręb Krzyżowice-Wierzbica) z terenu projektowanych hal przemysłowo-magazynowo-usługowych wraz z infrastrukturą na dz. nr 2 obręb Żerniki Małe	- ograniczenia zrzutu w.o.r. z terenu inwestycji do rowu melioracyjnego do ilości odpowiadającej spływowi naturalnemu z powietrzni przeznaczonej pod utwardzenie ni retencjonowanie pozostałej części w.o.r. na terenie inwestora ; - ograniczenia ilości wprowadzanych do ww. rowu w.o.r. za pomocą regulatora przepływu zamontowanego przed projektowanym wylotem kd
15	29.11.2019 r. SP-OŚ.6853.276.2019.SSz		dot. zrzutu w.o.r. z terenu planowanej inwestycji polegającej na budowie zespołu przemysłowo-magazynowo-usługowego na dz. nr 146/3 obręb Małuszów do rowu Gn.7 lub Gn.7-2	- ograniczenia zrzutu w.o.r. do ww. rowu do wielkości spływu naturalnego z terenu zabudowanego i utwardzonego oraz zapewnienia retencjonowania pozostałej części w.o.r. na terenie inwestora; - ograniczenia ilości wprowadzanych do ww. rowu w.o.r. za pomocą regulatora przepływu, zamontowanego przed proj. wylotem kanalizacji deszczowej;

Źródło: Akta spraw prowadzonych w Wydziale Ochrony Środowiska

4.6.2 Ochrona przeciwpożarowa

Zespół ds. Zarządzania Kryzysowego realizuje w szczególności zadania z zakresu:

- powszechnego obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej;
- obrony cywilnej;
- bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- zarządzania kryzysowego;

- świadczeń w celu zwalczania klęsk żywiołowych;
- ochrony przeciwpożarowej w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego

Powiat wrocławski w ramach współpracy w celu zwiększenia bezpieczeństwa w zakresie zagrożenia pożarowego na terenie gmin powiatu wrocławskiego cyklicznie wspiera jednostki starzy pożarnej.

W 2018 roku na zakup wyposażenia dla Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu, w tym: ubrań specjalnych, koszarowych oraz zestawu szkoleniowego do obsługi defibrylatora, sprzętu wysokościowego przeznaczono kwotę 40 000 zł, natomiast w 2019 r. 59 898 zł.

Powiat wrocławski funduje również nagrody dla zwycięzców „Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej”, oraz uczestników „Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Motoryzacyjnego”, turnieju „Pomagajmy sobie wzajemnie”. Ponadto środki finansowe przeznaczone są również na szkolenia dla druhow OSP z terenu Powiatu Wrocławskiego, narady Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego, Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, Inspektorów Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej gmin Powiatu Wrocławskiego, świadczenia usług kornera oraz wymiany elementów systemu antenowego na potrzeby powiatowej sieci radiowej. W 2018 r. na te cele przeznaczono kwotę 29 120 zł a w 2019 roku 84 391 zł.

5. Wskaźniki monitoringowe efektywności Programu Ochrony Środowiska dla powiatu wrocławskiego na lata 2016-2017

Tabela nr 42. Wskaźniki monitoringowe efektywności Programu Ochrony Środowiska

Wskaźniki	Jednostka miary	Lata		Źródło informacji o wskaźnikach
		2018	2019	
OBSZAR INTERWENCJI I - ZADANIA O CHARAKTERZE SYSTEMOWYM				
Długość nowych odcinków dróg	km	0,990	1,420	Gmina Długołęka
		0	0,695	Gmina Siechnice
Długość zmodernizowanych dróg	km	39,686	29,576	Powiat Wrocławski
		3,99	4,02	Gmina Czernica,
		5,570	4,700	Gmina Długołęka
		1,10	0,72	Gmina Mietków
		3,252	0,974	Gmina Siechnice
Natężenie ruchu samochodowego	szt.			Zarządcy dróg
Gospodarstwa rolne ogółem	ha			DODR
Gospodarstw ekologiczne posiadające certyfikat	szt./ha	3	3	Jednostki certyfikujące
Ilość zakładów podlegających kontroli, które posiadały wdrożony system zarządzania środowiskowego ISO 14001	szt.			WIOŚ
OBSZAR INTERWENCJI II - POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA				
Inwestycje z zakresu retencji wodnej, ochrony przeciwpowodziowej oraz ochrony przed skutkami suszy	km - przyrost długości koryt rzecznych, rowów o poprawionej przepustowości koryta	42,76	43,07	Gmina Siechnice
		13,865	16,425	Powiat Wrocławski Spółki Wodne (dotacje)
Jakość cieków wodnych, potencjał/stan ekologiczny	ocena	Umiarkowany/ słaby/ zły		WIOS/GIOŚ
Jakość wód podziemnych, udział wód o bardzo dobrej i dobrej jakości	% udziału w ogólnej ilości punktów monitoringu	-	-	WIOŚ/GIOŚ
Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych do powietrza z zakładów objętych sprawozdawczością GUS	Mg/rok	96		Powiat Wrocławski-GUS
Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych do powietrza z zakładów objętych sprawozdawczością GUS	Mg/rok			Powiat Wrocławski-GUS
Długość sieci ciepłej przesyłowej	km	9,2	-	Powiat Wrocławski-GUS
Ilość instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii	szt.	3	3	Gmina Czernica

Ilość punktów, na których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych hałasu	szt.	3	1	Powiat Wrocławski - decyzje
Ilość punktów, na których stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych poziomów natężenia pola elektromagnetycznego	szt.	0	0	WIOŚ/GIOŚ
Powierzchnia gruntów zdegradowanych i zdewastowanych wymagających rekultywacji	ha			Powiat Wrocławski - GUS
Masa zinwentaryzowanych odpadów zawierających azbest	Mg	253	253	Gmina Czernica,
		1906	1804	Gmina Długołęka
		741,494	741,494	Gmina Mietków
		29328,26	29328,26	Gmina Siechnice
Ilość mieszkańców objętych zbiórką zmieszanych odpadów komunalnych	%	49	42	Gmina Czernica,
		2,8	2,4	Gmina Długołęka
		49	42	Gmina Siechnice
Ilość mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów	%	51	58	Gmina Czernica
		97,2	97,6	Gmina Długołęka
		-	100	Gmina Mietków
		51	58	Gmina Siechnice
Czynne składowiska odpadów, na których unieszkodliwiane są odpady komunalne	ha	0	0	Gminy
Ilość i powierzchnia dzikich wysypisk	szt.	3 szt. 320 m²	2 szt. 200 m²	Gmina Długołęka
		24 szt. 9 m²	14 szt. 14 m²	Gmina Siechnice
		17 szt. 10245 m²		Powiat Wrocławski - GUS
Liczba zlikwidowanych dzikich składowisk	szt.	1	2	Gmina Czernica
		-	5	Gmina Długołęka
		24	14	Gmina Siechnice
OBSZAR INTERWENCJI III - RACJONALNE KORZYSTANIE Z ZASOBÓW NATURALNYCH				
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	dam³	16889,2	17005,7	Powiat Wrocławski - GUS
Pobór wód podziemnych ogółem	dam³	1835,2	1985,8	Gmina Długołęka - GUS
Pobór wód powierzchniowych ogółem	dam³	43,3	43,2	Powiat Wrocławski - GUS
Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	m³			Powiat Wrocławski - GUS
Liczba komunalnych oczyszczalni ścieków	szt.	2	2	Gmina Długołęka
		14	14	Powiat Wrocławski GUS
Ludność korzystającej z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich	%	78	80	Gmina Czernica
		64,5	65,6	Powiat Wrocławski - GUS
Liczba zbiorników bezodpływowych	szt.	198	198	Gmina Czernica
		4491	4298	Gmina Długołęka
		272	278	Gmina Mietków
		1832	1832	Gmina Siechnice
		14206		Powiat Wrocławski -GUS
Liczba oczyszczalni przydomowych	szt.	27	28	Gmina Czernica
		370	377	Gmina Długołęka
		110	110	Gmina Mietków
		71	69	
		997		Powiat Wrocławski -GUS
Liczba stacji zlewnych	szt.	1	1	Gmina Czernica
		1	1	Gmina Długołęka

		1	1	Gmina Mietków
		1	1	Gmina Siechnice
		11		Powiat Wrocławski -GUS
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	54,90	56,10	Gmina Czernica
		291,8	300,0	Gmina Długołęka
		187,2	190,65	Gmina Mietków
		1530,4	1564,1	Powiat Wrocławski - GUS
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	%	95	95	Gmina Czernica
		97,3	-	Powiat Wrocławski -GUS
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	174,5	176	Gmina Czernica,
		180,5	220,9	Gmina Długołęka
		23,6	23,6	Gmina Mietków
		105,0	106,5	Gmina Siechnice
		938,8	1000,2	Powiat Wrocławski - GUS
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	%	78	80	Gmina Czernica
		1830 osób	1824 osób	Gmina Mietków
		63,4	65,6	Powiat Wrocławski - GUS
Długość czynnej sieci gazowej	km	861,3	-	Powiat Wrocławski -GUS
Ludność korzystająca z sieci gazowej	%	45	-	GUS, Powiat, Gminy
Odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	Liczba mieszkańców		21500	Gmina Siechnice
Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu	MWh			GUS, Powiat, Gminy
Zużycie energii elektrycznej w miastach na 1 mieszkańca	kWh	726,5		Powiat Wrocławski - GUS
OBSZAR INTERWENCJI IV - OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU				
Lesistość Powiatu (% ogólnej powierzchni Powiatu)	%	10,7	10,7	Powiat Wrocławski-GUS
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	11557,35	11557,40	Powiat Wrocławski-GUS
Grunty leśne prywatne	ha	681,36	685,28	Powiat Wrocławski-GUS
Zalesienia ogółem	ha	26,08	-	Lasy Państwowe Powiat Wrocławski-GUS
Obszary prawnie chronione ogółem	ha	12196,64	12196,64	Powiat Wrocławski-GUS
Obszary Natura 2000	ha*	6217,03	6217,03	GDOŚ, RDOŚ
Powierzchnia terenów objęta formami prawnej ochrony obszarowej (% ogólnej powierzchni Powiatu)	%	10,9	10,9	Powiat Wrocławski -GUS
Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem	ha	8,69	9,19	Gmina Czernica
		52,3	52,4	Gmina Siechnice
OBSZAR INTERWENCJI V - KSZTAŁTOWANIA POSTAW EKOLOGICZNYCH				
Wydatki na działania związane z edukacją ekologiczną	tys. zł	1,5	2,0	Gmina Czernica,
		90	100	Gmina Długołęka
OBSZAR INTERWENCJI VI - POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO				

Ilość obiektów małej retencji	szt.	35	35	PGW Wody Polskie
		54	54	Gmina Siechnice
Požary lasów	szt.			RDLP, Nadleśnictwa
Powierzchnia pożarów lasów	ha			RDLP, Nadleśnictwa

„-” – brak danych

**powierzchnia obszarów Natura 2000 położonych w całości włącznie na terenie powiatu wrocławskiego*

***wg „Programu małej retencji wodnej w województwie dolnośląskim”*

6. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem (powiat oraz gminy powiatu) w latach 2018-2019

Tabela nr 43. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem (powiat oraz gminy powiatu)

Obszar interwencji I - Zadania o charakterze systemowym

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
1.	System transportowy	Wdrożenie „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Wrocławskiego”.	Powiat Gminy Powiatu			Powiat Wrocławski	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej przy współfinansowaniu ze środków zewnętrznych
2.		Poprawa jakości i standardów transportu (w tym budowa i modernizacja dróg oraz wspomaganie rozwoju systemu rowerowych tras turystyczno-rekreacyjnych)		41786,5	19844,08	Powiat Wrocławski	
				1506,54		Gmina Siechnice	
				7531,37		Gmina Żórawina	
				1077,2		Gmina Sobótka	
3.		Poprawa funkcjonowania komunikacji zbiorowej alternatywnej dla samochodu osobowego			3399,6	Gmina Długołęka	
					2800,0	Gmina Czernica	

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
4.	Przemysł i energetyka zawodowa	Ograniczanie negatywnego wpływu działalności przedsiębiorstw na środowisko	Powiat Gminy Powiatu			Budżet Powiatu Budżet Gmin	Brak danych
5.		Usprawnienie współpracy sektora przemysłowo-usługowego z organami administracji publicznej.	Powiat Gminy Powiatu			Budżet Powiatu Budżet Gmin	Brak danych
6.	Budownictwo i gospodarka komunalna	Sukcesywna modernizacja istniejących budynków publicznych	Powiat Gminy Powiatu	874,9		Powiat Wrocławski	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej Przy współudziale środków zewnętrznych
				4377,4		Gmina Kąty wrocławskie	
				2604,015		Gmina Sobótka	
				2099,11		Gmina Czernica	
7.		Budowa sieci kanalizacyjnej na terenach nieskanalizowanych	Powiat Gminy Powiatu			Gmina Czernica	
						Gmina Długołęka	
						Gmina Jordanów Śl.	
						Gmina Kąty Wr.	
						Gmina Kobierzyce	
8.		Prowadzenie działań mających na celu zmniejszenie zużycia energii.	Powiat Gminy Powiatu	874,9		Powiat Wrocławski	
				2604,015		Gmina Sobótka	
				4377,4		Gmina Kąty Wr.	
				1280,5		Gmina Żórawina	
				2099,11		Gmina Czernica	

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
9.	Budownictwo i gospodarka komunalna	Prowadzenie działań mających na celu zmniejszenie zużycia wody w gospodarstwach domowych i przemyśle.	Powiat Gminy Powiatu			Budżet Powiatu Budżet Gmin	Brak danych
10.		Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie niskiej emisji, gospodarki nośnikami energii, wodą, zagospodarowania wód deszczowych	Powiat Gminy Powiatu			Budżet Powiatu Budżet Gmin	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej
11.	Rolnictwo	Zmniejszanie procesu degradacji gleb poprzez prawidłowo przeprowadzone melioracje, wdrażanie wniosków z badania gleb	Powiat Gminy Powiatu	280,0	350,0	Powiat Wrocławski	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej
12.	Turystyka i rekreacja	Promowanie powiatu jako atrakcyjnego miejsca dla uprawiania turystyki, w tym promocja produktów turystycznych i produktów regionalnych.	Powiat	51,3	61,3	Powiat Wrocławski	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej
13.		Tworzenie warunków niezbędnych do uprawiania turystyki rowerowej, pieszej, konnej i wodnej.	Powiat Gminy Powiatu	119,9	118,8	Powiat Wrocławski	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej
14.		Rozbudowa system informacji przestrzennej Powiatu Wrocławskiego wroSIP - komponent Turystyka i kultura.	Powiat			Powiat Wrocławski	Koszty administracji*
						Gminy Powiatu	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
15.	Aktywizacja rynku do działań na rzecz ochrony środowiska	Uwzględnianie w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego wymogów ekologicznych.	Powiat Gminy Powiatu			Budżet Powiatu Budżet Gmin	Koszty administracji*
16.		Aktywizacja podmiotów, we współpracy z organizacjami pozarządowymi, do realizacji działań w zakresie ochrony środowiska	Powiat Gminy Powiatu	13,2	18,5	Budżet Powiatu	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej

Obszar interwencji II - Poprawa jakości środowiska

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
1.	Poprawa jakości powietrza atmosferycznego	Opracowanie programu poprawy efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej będących własnością Powiatu Wrocławskiego	Powiat Wrocławski	874,9		Powiat Wrocławski Przy współudziale środków zewnętrznych	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej
2.		Opracowanie i wdrożenie koncepcji gospodarki niskoemisyjnej wraz z analizą opłacalności dla budynków użyteczności publicznej będących własnością Powiatu Wrocławskiego					
		Zmniejszenie niskiej emisji poprzez wspieranie budowy i rozbudowy systemów ciepłowniczych i gazowniczych w obszarach o dużej gęstości zaludnienia					
3.	Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Zastosowanie odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i komunalnych	Powiat Wrocławski, Gminy Powiatu	1280,59		Gmina Żórawina	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej
4.	Poprawa jakości wód	Kontrola przestrzegania przez zakłady przemysłowe norm prawnych i warunków pozwoleń wodno-prawnych.	Powiat Wrocławski Gminy Powiatu				Koszty administracji*
5.		Budowa (rozbudowa) sieci kanalizacyjnych na terenach				Gmina Czernica Gmina Długołęka	Zadanie finansowane zależnie od możliwości

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
		nieskanalizowanych oraz wspieranie budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w miejscach gdzie nie jest możliwa lub ekonomicznie nieuzasadniona budowa sieci kanalizacyjnej				Gmina Kąty Wr.	budżetowych jednostki odpowiedzialnej
						Gmina Kobierzyce	
6.		Działania związane z uregulowaniem systemu odprowadzania wód opadowych				Powiat Wrocławski	
7.		Współpraca powiatu z zarządcami urządzeń wodnych w zakresie inwentaryzacji, odbudowy i regulacji oraz prawidłowa eksploatacja systemów melioracji podstawowej oraz szczegółowej		280,0	350,0	Powiat Wrocławski	
8.		Propagowanie działań mających wpływ na poprawę jakości wód	Powiat Wrocławski, Gminy Powiatu,				Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej
9.	Racjonalna gospodarka odpadami	Weryfikacja wniosków o pozwolenie na wytwarzanie odpadów	Powiat Wrocławski	*	*		Koszty administracji*
10	Ochrona powierzchni ziemi	Obserwacja terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także prowadzenie rejestru zawierającego informacje o tych terenach	Powiat Wrocławski	*	*		Koszty administracji*

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
11	Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	Prowadzenie ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	Powiat Wrocławski, Gminy Powiatu	*	*	Powiat Wrocławski Budżet Gmin	Koszty administracji*
12		Edukacja społeczeństwa dotycząca rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych w szczególności oddziaływaniem stacji bazowych telefonii komórkowych	Powiat, Gminy, WIOŚ	*	*	Środki własne jednostek realizujących	Koszty administracji* koszty pomiarów
13	Ochrona przed hałasem	Realizacja zadań przewidzianych do poprawy infrastruktury drogowej oraz organizacji ruchu w celu obniżenia emisji hałasu komunikacyjnego (w tym modernizacja sieci drogowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą)	Powiat, Gminy Powiatu, Zarządcy Dróg	41786,5	19844,08	Powiat Wrocławski	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej
15		Rozwój infrastruktury rowerowej					

Obszar interwencji III - Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych

Lp	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
1.	Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi	Działania edukacyjne promujące oszczędzanie wody w celu osiągnięcia trwałej świadomości wszystkich użytkowników wód o potrzebie racjonalnego i oszczędnego korzystania z zasobów wodnych	Powiat Wrocławski, Gminy Powiatu,			Powiat Wrocławski	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej
2.		Wydawanie pozwoleń wodnoprawnych na podstawie opracowanych warunków korzystania z wód zlewni.	Powiat Wrocławski			Powiat Wrocławski	Koszty administracji*
3.		Działania edukacyjne i uwzględnianie w postępowaniach wodno-prawnych możliwości spowalniania i retencjonowania wód opadowych.	Powiat Wrocławski			Powiat Wrocławski Gminy	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej
4.	Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	Eksploracja surowców zgodnie z warunkami ustalonymi w koncesjach na ich wydobywanie.	Powiat Wrocławski Urząd Górniczy	*	*	Powiat Wrocławski Urząd Górniczy	Koszty administracji*
5.		Ograniczanie naruszeń dotyczących ochrony środowiska towarzyszących wydobywaniu kopalin (w tym prowadzenie kontroli w zakładach górniczych, przestrzeganie realizacji obowiązków wynikających z koncesji).	Powiat Wrocławski Urząd Górniczy	*	*	Powiat Wrocławski Urząd Górniczy	
6.		Gromadzenie, archiwizowanie i przetwarzanie danych geologicznych.	Powiat Wrocławski Urząd Górniczy	*	*	Powiat Wrocławski Urząd Górniczy	
7.		Prowadzenie w systemie	Powiat Wrocławski			Powiat Wrocławski	

Lp	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
		informacji przestrzennej Powiatu Wrocławskiego Wrosp ogólnodostępnej bazy złóż eksploatowanych i nieeksploatowanych, w tym także obszarów perspektywicznych i prognostycznych występowania kopalin				Gmina Czernica Gmina Długołęka	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej
8.	Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	Zapobieganie nieracjonalnej i nielegalnej eksploatacji kopalin.	Powiat Urząd Górniczy			Powiat WrocławskiUrząd Górniczy	Koszty administracji*
9.		Eksploatacja surowców zgodnie z warunkami ustalonymi w koncesjach na ich wydobywanie.	Powiat Urząd Górniczy	*	*	Powiat WrocławskiUrząd Górniczy	Koszty administracji*
10		Ograniczanie naruszeń dotyczących ochrony środowiska towarzyszących wydobywaniu kopalin (w tym prowadzenie kontroli w zakładach górniczych, przestrzeganie realizacji obowiązków wynikających z koncesji).	Powiat Urząd Górniczy	*	*		
11		Gromadzenie, archiwizowanie i przetwarzanie danych geologicznych.	Powiat Urząd Górniczy	*	*		
12	Efektywne wykorzystanie energii	Sukcesywne prowadzenie termomodernizacji budynków publicznych i mieszkalnych	Powiat, Gminy Powiatu	874,9		Budżet Powiatu	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej oraz przy udziel środków
				4377,4		Gmina Katy Wrocławskie	
				2604,015		Gmina Sobótka	

Lp	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
				2099,11		Czernica	zewnętrznych
13		Wprowadzenie odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i mieszkalnych		3290,0	3010,0	Osoby fizyczne	

Obszar interwencji IV - Ochrona przyrody i krajobrazu

Lp	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
1.	Ochrona zasobów przyrodniczych	Ochrona, uzupełnianie i rozbudowa terenów zielonych w miastach i na terenach wiejskich powiatu, (w tym systematyczne uzupełnianie dotychczas wycinanych drzew przydrożnych i nasadzanie drzew wzdłuż nowych szlaków komunikacyjnych, z uwzględnieniem bezpieczeństwa ruchu)	Powiat, Gminy Powiatu	872,48		Powiat Wrocławski,	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej
2.		Realizacja projektów dot. wykorzystania i udostępnienia lokalnych zasobów przyrodniczych m.in. na cele turystyczne (np. tereny wypoczynkowe, ścieżki rowerowe, ścieżki konne)	Powiat, Gminy Powiatu, Nadleśnictwa			Gmina Kąty Wrocławskie	

Lp	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
3.		Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych nt. efektywnego korzystania z zasobów, w tym z zasobów NATURA 2000	Powiat, Gminy Powiatu, Nadleśnictwa			Powiat Wrocławski	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej
4.	Ochrona zasobów leśnych	Utrzymanie lesistości powiatu oraz poprawa zdrowotności lasów	Powiat, Gminy Powiatu, Nadleśnictwa	24,3	25,7	Powiat Wrocławski	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej przy współudziale środków zewnętrznych
5.		Uaktualnianie inwentaryzacji stanu lasów oraz planów urządzenia lasów	Powiat	25,8	3,0	Powiat Wrocławski	
6.		Monitoring realizacji zalesień	Powiat, Gminy Powiatu, Nadleśnictwa	*	*	Budżet Powiatu Budżet Gmin	Koszty administracji*

Obszar interwencji V - Kształtowania postaw ekologicznych

Lp	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
1.	Edukacja ekologiczna	Kształtowanie prawidłowych wzorców zachowań poszczególnych grup społeczeństwa w kontekście ochrony środowiska oraz upowszechnianie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia.	Powiat, Gminy Powiatu	83,7	91,0	Budżet Powiatu	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej
2.		Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków.					
3.		Kontynuacja edukacji z zakresu ochrony środowiska w szkolnictwie wszystkich szczebli.	Powiat, Gminy Powiatu	70,5	72,4	Powiat Wrocławski	
4.		Włączanie tematyki ochrony środowiska do działań i projektów realizowanych przez różnego rodzaju grupy społeczne i podmioty gospodarcze.	Powiat, Gminy Powiatu	13,2	18,5	Powiat Wrocławski	
5.		Kontynuacja włączania tematyki ochrony środowiska do artykułów prasowych i różnego rodzaju publikacji.	Powiat, Gminy Powiatu	9,88	3,69	Powiat Wrocławski	
6.		Prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych i wykreowanie mody na ekologiczny styl życia oraz kształtowanie zachowań zrównoważonej konsumpcji.	Powiat, Gminy Powiatu	83,7	91,0	Powiat Wrocławski	
7.		Pogłębienie współpracy przedstawicieli pracodawców, organizacji pozarządowych, administracji zakresie edukacji dla zrównoważonego rozwoju.	Powiat, Gminy Powiatu, Przedsiębiorcy	13,2	18,5	Powiat Wrocławski	
8.		Tworzenie zajęć terenowych prowadzonych w ramach edukacji ekologicznej w szkolnictwie.	Powiat, Gminy Powiatu, Nadleśnictwa, Przedsiębiorcy				Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych

Lp	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
9.		Organizowanie corocznych i cyklicznych konkursów, konferencji, warsztatów (w tym warsztaty terenowe), seminariów, przedsięwzięć promocyjnych na rzecz ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.		49,4	53,4	Powiat Wrocławski	jednostki odpowiedzialnej
10	Udział społeczeństwa w postępowaniu na rzecz ochrony środowiska i udostępnianie informacji o środowisku	Konsultowanie społeczne strategii, planów, polityki i decyzji dotyczących ochrony środowiska;	Urząd Marszałkowski, Powiat, Gminy Powiatu, Mieszkańcy	*	*	Powiat Wrocławski	Koszty administracji*
11		Aktywne konsultacje społeczne w zakresie planowanych inwestycji.	Urząd Marszałkowski, Powiat, Gminy Powiatu, Mieszkańcy	*	*	Środki własne jednostek realizujących	Koszty administracji*
12	Udział społeczeństwa w postępowaniu na rzecz ochrony środowiska i udostępnianie informacji o środowisku	Cyfryzacja, rozbudowa i udostępnienie informacji przez instytucje publiczne powiatu	Powiat, Gminy Powiatu			Powiat Wrocławski	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej przy współudziale gmin
13		Edukacja w zakresie możliwości pozyskania informacji o środowisku	Powiat, Gminy Powiatu	*	*	Powiat Wrocławski Gminy	Koszty administracji*
14		Upowszechnianie informacji i promocja edukacji ekologicznej prowadzona poprzez publikacje, opracowania, strony internetowe i inne .	Powiat, Gminy Powiatu			Powiat Wrocławski Gminy	Koszty administracji*

Lp	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
15		Bieżące aktualizowanie publicznie dostępnego wykazu danych dokumentów zawierających informacje o ochronie środowiska - baza EKOPORTAL	Powiat, Gminy Powiatu	*	*		Koszty administracji*

Obszar interwencji VI - Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego

Lp	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
1.	Ochrona przed powodzią i suszą	Usuwanie szkód powodziowych.	Powiat, Gminy Powiatu			Budżet Powiatu Budżet Gmin	Brak danych
2.		Podniesienie gotowości powiatowego i gminnych centrów zarządzania kryzysowego w przypadku zagrożenia	Powiat, Gminy Powiatu			Powiat Wrocławski	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej
3.	Przeciwdziałanie poważnym awariom	Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zasad postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii.	Urząd Marszałkowski, Powiat, Gminy Powiatu, WIOŚ, Przedsiębiorcy			Budżet Powiatu Budżet Gmina	Brak danych
4.	Ochrona przeciwpożarowa	Wdrażanie zasad i zaleceń zawartych w Powiatowym Planie Zarządzania Kryzysowego.	Powiat, Straż Pożarna			Powiat Wrocławski	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej
5.		Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zasad postępowania w przypadku zagrożeń pożarowych.	Powiat, Gminy Powiatu, Straż Pożarna, Nadleśnictwa	29,12	84,3	Powiat Wrocławski	

Lp	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki)	Koszty realizacji zadania (w tys. zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				2018	2019		
A	B	C	D	G	H	K	L
6.		Poszerzenie współpracy pomiędzy jednostkami w celu zwiększenia bezpieczeństwa w zakresie zagrożenia pożarowego na terenie powiatu	Powiat, Gminy Powiatu, Straż Pożarna, Nadleśnictwa	40,0	59,9	Powiat Wrocławski	Zadanie finansowane zależnie od możliwości budżetowych jednostki odpowiedzialnej

„*” koszty administracji -zadania prowadzone w ramach zakresów obowiązków etatowych pracowników urzędów

„-” – brak danych

7. Podsumowanie

W raporcie odniesiono się do stanu środowiska oraz poszczególnych jego komponentów. Powiat Wrocławski wraz z poszczególnymi gminami sukcesywnie realizuje zadania wyznaczone w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wrocławskiego na lata 2016-2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2023. Dużo zadań zostało zrealizowanych w zakresie minimalizowania poziomu hałasu komunikacyjnego. Głównie były to przebudowy, rozbudowy oraz modernizacje nawierzchni dróg powiatowych i gminnych. W celu zapewnienia ochrony wód powierzchniowych i podziemnych realizuje się przede wszystkim inwestycje z zakresu budowy rozbudowy i budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w poszczególnych gminach powiatu wrocławskiego.

Powiat Wrocławski na szeroką skalę angażuje się w edukację ekologiczną oraz współpracę z organizacjami pozarządowymi.

Na terenie powiatu wrocławskiego podejmowane są działania efektywnie wykorzystujące odnawialnych źródeł energii.

Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi oraz kształtowanie stosunków wodnych i ochrona przed powodzią realizowane jest poprzez systematyczne prowadzenie prac modernizacyjnych, konserwacyjnych urządzeń i budowli przeciwpowodziowych oraz regulacje cieków wodnych.

Wszystkie realizowane zadania przyczyniają się do poprawy stanu środowiska naturalnego oraz poprawy jakości życia mieszkańców powiatu wrocławskiego. Ponadto powiat wrocławski wypełniając założone cele i priorytety ekologiczne przyczynia się do realizacji polityki ekologicznej państwa.

Niniejszy raport opracowano przede wszystkim na podstawie danych (stan na dzień sierpień 2019 r.) GUS, Raportów o stanie środowiska przygotowanych przez wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Raportów o stanie poszczególnych gmin powiatu za 2018 r.

Spis tabel

Tabela nr 1. Liczba ludności w gminach Powiatu Wrocławskiego w latach 2018-2019	6
Tabela nr 2. Charakterystyka oceniania JCWP	8
Tabela nr 3. JCWP występujące na terenie powiatu wrocławskiego.....	8
Tabela nr 4. Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych (dla których prowadzony był monitoring MO i/lub MD) w granicach powiatu wrocławskiego za 2018 rok	11
Tabela nr 5. Jednolite części wód powierzchniowych wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych zlokalizowane w granicach powiatu wrocławskiego.....	14
Tabela nr 6. Przekroczenia zanieczyszczeń uwalnianych do powietrza wykazane w ocenie rocznej za 2018 r.....	24
Tabela nr 7. Przekroczenia zanieczyszczeń uwalnianych do powietrza wykazane w ocenie rocznej za 2019 r.....	24
Tabela nr 8. Wyniki pomiaru hałasu kolejowego w objętych badaniami punktach kontrolno-pomiarowych na terenie województwa dolnośląskiego w 2018 r.....	32
Tabela nr 9. Wartości przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu emitowanego z autostrady A4 na terenie powiatu wrocławskiego	36
Tabela nr 10. Wartości przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu emitowanego z autostrady A4, oraz odcinka drogi A8, S8, i 8 na terenie powiatu wrocławskiego.....	36
Tabela nr 11. Wartości przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu emitowanego z dróg krajowych nr 8 i 35 na terenie powiatu wrocławskiego	37
Tabela nr 12. Wartości przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu emitowanego z dróg krajowych nr 35 i 94 na terenie powiatu wrocławskiego.....	37
Tabela nr 13. Wartości przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu emitowanego z dróg krajowych 94 i 98 na terenie powiatu wrocławskiego	38
Tabela nr 14. Działania długookresowe – propozycja działań naprawczych po 2022 r. dla terenów o niskim priorytecie narażenia	42
Tabela nr 15. Tereny o największej wartości naruszeń dopuszczalnych poziomów hałasu dla odcinków linii kolejowych po których przejeżdża 30 000 pociągów rocznie w granicach powiatu wrocławskiego	44
Tabela nr 16. Lokalizacja punktów kontrolno-pomiarowych poboru próbek gleb na terenach wodonośnych Wrocławia ze szczególnym uwzględnieniem obszaru wokół hałdy Huty-Siechnice 2018 r.....	46

Tabela nr 17. Niektóre właściwości chemiczne oraz całkowita zawartość wybranych metali ciężkich i innych wskaźników w glebach pobranych na terenach wodonośnych Wrocławia, 2018 r.	46
Tabela nr 18. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności (obowiązujące do 31.12.2019 r.)	47
Tabela nr 19. Wyniki badań poziomów PEM na terenie powiatu wrocławskiego w 2019 r.....	47
Tabela nr 20. Zadania inwestycyjne w zakresie modernizacji przebudowy dróg powiatowych zrealizowane w 2018 roku.....	50
Tabela nr 21. Zadania inwestycyjne w zakresie modernizacji przebudowy dróg powiatowych zrealizowane w 2019 roku.....	58
Źródło: Wydział Dróg i Transportu	63
Tabela nr 22. Inwestycje wodociągowo-kanalizacyjne zrealizowane w 2018 r. na terenie Gminy Kobierzyce	72
Tabela nr 23. Zadania inwestycyjne przeprowadzone przez ZUK Sp. z o.o.....	72
Tabela nr 24. Zadania inwestycyjne zrealizowane w 2018 r. w Gminie Sobótka	73
Tabela nr 25. Postępowania prowadzone w związku z emisją gazów i pyłów do powietrza w latach 2018 – 2019.....	81
Tabela nr 26. Dane dotyczące zakresu prac poszczególnych spółek wodnych, oraz poniesione koszty ich realizacji, w tym z dotacji celowych udzielonych z budżetu powiatu, budżetu województwa oraz budżetu państwa.....	85
Tabela nr 27. Dotacje celowe z budżetu powiatu przekazane spółkom wodnym w latach 2013-2019.....	86
Tabela nr 28. Ilość odpadów odebranych z sektora komunalnego z terenu gminy Kąty wrocławskie w 2018 z podziałem na frakcje	89
Tabela nr 29. Ilości odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych, oraz pozostałości posortowaniu i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....	93
Tabela nr 30. Dane dotyczące osiągniętych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia oraz innych metod odzysku niektórych frakcji odpadów komunalnych osiągniętych przez Związek w 2018 roku.....	94
Tabela nr 31. Ilość poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych zebranych w PSZOKU	95
Tabela nr 32. Ilości odpadów komunalnych odebranych z Gminy Długołęka, oraz sposób ich zagospodarowania w 2018 r.....	96
Tabela nr 33. Ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie Gminy Jordanów Śląski w 2019 r.	99

Tabela nr 34. Ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie PSZOK w 2019 r.	99
Tabela nr 35. Zestawienie ważnych koncesji na wydobycie kruszywa naturalnego wydanych przez Marszałka Województwa dolnośląskiego oraz Starostę Powiatu Wrocławskiego na terenie gmin powiatu wrocławskiego.....	101
Tabela nr 36. Zestawienie zadań zrealizowanych w latach 2018-2019 przez gminy z powiatu wrocławskiego w zakresie termomodernizacji budynków publicznych.....	104
Tabela nr 37. Nasadzenia drzew i krzewów wynikające z decyzji wydanych przez Starostę Powiatu Wrocławskiego wydanych w latach 2018-2019.....	106
Tabela nr 38. Powierzchnia gruntów leśnych (osób fizycznych i prawnych) w latach 2018-2019	108
Tabela nr 39. Pozyskiwanie drewna i czynności związane z hodowlą lasu w latach 2018-2019	109
Tabela nr 40. Zakres prac wykonanych na terenie NW Świdnica (gminy Kąty Wrocławskie, Mietków, Sobótka), Wrocław (gminy Czernica, Siechnice), Oleśnica (gmina Długołęka) , Oława (Kobierzyce i Żórawina), Strzelinie (Jordanów Śl. Sobótka).....	114
Tabela nr 41. Wykaz opinii uwzględniających warunków retencjonowania wód opadowych i roztopowych (dalej w.o.r.) przed oprowadzeniem do odbiorników - rowów Skarbu Państwa, zlokalizowanych w działkach, których gospodarującym jest Starosta Powiatu Wrocławskiego.....	120
Tabela nr 42. Wskaźniki monitoringowe efektywności Programu Ochrony Środowiska.....	129
Tabela nr 43. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem (powiat oraz gminy powiatu).....	133

Spis rysunków

Rysunek nr 1. Lokalizacja piezometrów na terenach wodonośnych w pobliżu składowiska EC Czechnica i hałdy Huty Siechnice	16
Rysunek nr 2. Lokalizacja piezometrów składowiska odpadów paleniskowych Zespołu Elektrociepłowni Wrocławskich Kogeneracja S.A. (gm. Długołęka)	17
Rysunek nr 3. Lokalizacja piezometrów obrębie składowiska odpadów w m. Cieszycie	18
Rysunek nr 4. Strefy dla celów oceny jakości powietrza w województwie dolnośląskim	21
Rysunek nr 5. Rozkład przestrzenny stężeń średniorocznych pyłu zawieszonego PM10 w województwie dolnośląskim w 2019 roku	25
Rysunek nr 6. Rozkład stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 na terenie woj. dolnośląskiego na podstawie wyników modelowania jakości powietrza za 2018rok	25

Rysunek nr 7. Rozkład przestrzenny stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu w województwie dolnośląskim w 2019 roku opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2019 wykonanego przez IOŚ-PIB	26
Rysunek nr 8. Liczba dni w 2018r., w których maksimum dobowe ze stężeń ozonu 8-godzinnych średnich kroczących przekroczyło wartość 120 µg/m ³ , w województwie dolnośląskim (ochrona zdrowia ludzi)	26
Rysunek nr 9. Rozkład przestrzenny liczby dni, w których maksimum dobowe ze stężeń ozonu 8-godzinnych średnich kroczących w 2019 r. przekroczyło wartość 120 µg/m ³ w województwie dolnośląskim.....	27
Rysunek nr 10. Rozkład wartości współczynnika AOT40 dla ozonu na terenie woj. dolnośląskiego na podstawie wyników modelowania jakości powietrza w 2018 r.	27
Rysunek nr 11. Rozkład przestrzenny wartości współczynnika AOT40 dla ozonu na terenie woj. dolnośląskiego na podstawie wyników modelowania jakości powietrza w 2019 roku	28
Rysunek nr 12. Lokalizacja analizowanych odcinków dróg krajowych na terenie powiatu wrocławskiego	34
Rysunek nr 13. Przebieg analizowanej linii kolejowej nr 132	43
Rysunek nr 14. Mapa dróg rowerowych istniejących, planowanych i proponowanych (opracowanie własne Wydziału OŚ aktualne na 2019). Podkład mapowy WROSIP	70

Spis wykresów

Wykres nr 1. Zestawienie wyników badań hałasu kolejowego przeprowadzonych w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w 2018 r. w porze dnia.....	32
Wykres nr 2. Zestawienie wyników badań hałasu kolejowego przeprowadzonych w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w 2018 r. w porze nocy	33
Wykres nr 3. Liczba przyjętych zgłoszeń prac geologicznych dotyczących wierceń pod pompy ciepła w latach 2018-2019 przez Starostę Powiatu Wrocławskiego.....	48
Wykres nr 4. Ilość (w szt.) zlokalizowanych na terenie powiatu wrocławskiego instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne (stan na 31.12.2019 r.).....	100